

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်
ဒုတိယအကြိမ် အမျိုးသားလွှတ်တော် (၁၃)ကြိမ်မြောက်ပုံမှန်အစည်းအဝေး
(၁၂)ရက်မြောက်နေ့မှတ်တမ်း

၁၃၈၁ ခုနှစ်၊ ဝါခေါင်လပြည့်ကျော် ၅ ရက်
(၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ သြဂုတ်လ ၂၀ ရက်)
[အင်္ဂါနေ့]

အချိန်၊ ၁၀:၀၀။

နေပြည်တော်ရှိ အမျိုးသားလွှတ်တော် အစည်းအဝေးခန်းမတွင် ဒုတိယအကြိမ် အမျိုးသားလွှတ်တော် (၁၃)ကြိမ်မြောက်ပုံမှန်အစည်းအဝေး (၁၂)ရက်မြောက်နေ့ အစီအစဉ်ကို ၁၀:၀၀ နာရီအချိန်၌ စတင်ကျင်းပပါသည်။

[အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် မန်းဝင်းခိုင်သန်း က ဆောင်ရွက်ပြီး၊ အခမ်းအနားမှူးအဖြစ် ဦးလွင်ဦး၊ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် အမျိုးသားလွှတ်တော်ရုံးက ဆောင်ရွက်ပါသည်။]

အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌ နေရာယူခြင်း

အချိန်၊ ၁၀:၀၀။

အခမ်းအနားမှူး။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ ယခုအချိန်ကစပြီး ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် ဒုတိယအကြိမ် အမျိုးသားလွှတ်တော် (၁၃)ကြိမ်မြောက်ပုံမှန်အစည်းအဝေးရဲ့ (၁၂)ရက်မြောက်နေ့ အစီအစဉ် စတင်ပါတော့မယ်။

အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌ ကြွရောက်လာပါပြီခင်ဗျား။

အချိန်၊ ၁၀:၀၁။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အားလုံး မင်္ဂလာပါ။

[အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌ သည် ဥက္ကဋ္ဌ အတွက် သတ်မှတ်ထားသည့် စင်မြင့်ပေါ်သို့ ကြွရောက်နေရာယူပါသည်။]

အခမ်းအနားမှူး။ ။ အားလုံးထိုင်နိုင်ကြပါပြီခင်ဗျား။

အမျိုးသားလွှတ်တော် အစည်းအဝေး အထမြောက်ကြောင်းနှင့် စတင်ကျင်းပကြောင်း ကြေညာခြင်း

အချိန်၊ ၁၀:၀၁။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ ဒီကနေ့ ကျင်းပတဲ့ ဒုတိယအကြိမ် အမျိုးသားလွှတ်တော် (၁၃)ကြိမ်မြောက် ပုံမှန်အစည်းအဝေး (၁၂)ရက်မြောက်နေ့မှာ လွှတ်တော်အခွင့်အရေးကော်မတီရဲ့ တင်ပြချက်အရ အစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်ခွင့်ရှိတဲ့ ကိုယ်စားလှယ်ဦးရေ စုစုပေါင်း (၂၂၄)ဦးရှိပြီး ဒီကနေ့ အစည်းအဝေးကို (၁၉၇)ဦး တက်ရောက်ပါတယ်။

အစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်ခွင့်ရှိတဲ့ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်ဦးရေ စုစုပေါင်းရဲ့ (၈၇.၉၅)ရာခိုင်နှုန်းရှိပြီး တက်ရောက်တဲ့ ကိုယ်စားလှယ်ဦးရေဟာ အစည်းအဝေး အထမြောက်ရန် လိုအပ်တဲ့ ကိုယ်စားလှယ်ဦးရေ သုံးပုံတစ်ပုံထက် ကျော်လွန်တဲ့အတွက် ၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ အမျိုးသားလွှတ်တော်ဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂ နဲ့ ၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ အမျိုးသားလွှတ်တော်ဆိုင်ရာ နည်းဥပဒေ ၂၄ နဲ့ ၂၈ တို့အရ အစည်းအဝေးအထမြောက်ကြောင်းနဲ့ အစည်းအဝေး စတင် ကျင်းပကြောင်း ကြေညာပါတယ်။ (ဩဘာသံများ)

အစည်းအဝေး အစီအစဉ် ဖြန့်ဝေထားကြောင်း တင်ပြခြင်း

အချိန်၊ ၁၀:၀၂။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ ၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ အမျိုးသား လွှတ်တော်ဆိုင်ရာ နည်းဥပဒေ ၄ အရ ဒုတိယအကြိမ် အမျိုးသားလွှတ်တော် (၁၃)ကြိမ်မြောက် ပုံမှန်အစည်းအဝေးရဲ့ (၁၂)ရက်မြောက်နေ့ အစီအစဉ်ကို အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များထံ ကြိုတင်ဖြန့်ဝေထားပြီး ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီ အစီအစဉ်အတိုင်း ကျင်းပပွဲမယ်။

အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ ခွင့်ပန်ကြားခြင်း

အချိန်၊ ၁၀:၀၃။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အစီအစဉ်(၄) ဖြစ်ပါတယ်။ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ ၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ အမျိုးသားလွှတ်တော်ဆိုင်ရာ နည်းဥပဒေ ၄၁၊ နည်းဥပဒေခွဲ(က)အရ ခွင့်ပန်ကြား လိုတဲ့ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ဟာ မိမိကိုယ်တိုင်သော်လည်းကောင်း၊ မိမိအတွက် အခြား လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် တစ်ဦးကသော်လည်းကောင်း ခွင့်ပန်ကြားရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီကနေ့ အစည်းအဝေး မတက်ရောက်နိုင်တဲ့ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ ရှိလျှင် ခွင့်ပန်ကြားဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၀:၀၄။

ဒေါ်သီရိရတနာ၊ မွန်ပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁၂)။ ။ လေးစားအပ်ပါသော အမျိုးသား လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးရှင်။ ယနေ့ ကျင်းပပြုလုပ်တဲ့ ဒုတိယအကြိမ် အမျိုးသားလွှတ်တော် (၁၃)ကြိမ်မြောက် ပုံမှန်အစည်းအဝေး (၁၂)ရက်မြောက်နေ့ ၂၀-၈-၂၀၁၉ ရက်နေ့တွင် အစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက် နိုင်ခြင်းမရှိသော အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များကိုယ်စား မွန်ပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁၂)မှ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်၊ အမျိုးသားလွှတ်တော် လွှတ်တော်အခွင့်အရေးကော်မတီ အဖွဲ့ဝင် ဖြစ်သူ ကျွန်မ ဒေါ်သီရိရတနာ က ခွင့်ပန်ကြားသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ယနေ့ အစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်နိုင်ခြင်းမရှိသော အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် များမှာ ဦးခင်အောင်မြင့်၊ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၈)၊ ကျန်းမာရေး။ ဦးဇော်မင်းလတ် (ခ)ဦးကိုလတ်၊ ရှမ်းပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁)၊ မြေစစ်အစည်းအဝေးရှိပါသဖြင့်။ ဦးမျိုးဝင်း၊ မွန်ပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၈)၊ ရေဘေးကယ်ဆယ်ရေး ဆောင်ရွက်ရန်။ ဦးစိုင်းသာစိန်၊ ကယား ပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁၀)၊ ကျန်းမာရေး။ ဦးအောင်ကြည်ညွန့်၊ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ် အမှတ်(၄)၊ ကျန်းမာရေး။ ဒေါက်တာဌေးကြွယ်၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁)၊ ဆေးရုံတက်ရောက်ရန်ရှိပါသဖြင့်။ ဦးစိုင်းဝမ်းလှိုင်းခမ်း၊ ရှမ်းပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၃)၊ ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်ရန်။ ဦးနိုင်သီဟ၊ မွန်ပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၇)၊ ရေဘေးကယ်ဆယ်ရေး ဆောင်ရွက်ရန်။ ဦးခင်ဇော်ဦး၊ မွန်ပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၃)၊ ၎င်းအတိုင်း။ ဦးဇယ်ခေါင်၊ ကချင်ပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၃)၊ ကိုယ်တိုင်ဆောင်ရွက်ရန်။ ဒေါက်တာမိုးမြင့်အောင်၊ ပဲခူးတိုင်း ဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၂)၊ ကိုယ်တိုင်ဆောင်ရွက်ရန်။ ဦးခင်မျိုးဝင်း၊ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁၂)၊ ကျန်းမာရေး။ ဦးရှေးရယ်ရှုမောင်၊ ကယားပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၂)၊ ကျန်းမာရေး။ ဦးမာန်လောမောင်း၊ ချင်းပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၈)၊ ဆေးရုံတက်ရောက်ကုသနေ ပါသဖြင့်။ ဦးကြည်ဝင်း၊ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁၂)၊ ကျန်းမာရေး။ စောယွားဖောင်အွာ၊ ကရင်ပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁၂)၊ ရေဘေးကယ်ဆယ်ရေး ဆောင်ရွက်ရန်။ ဦးအောင်သိန်း၊ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁၂)၊ ကိုယ်တိုင်ဆောင်ရွက်ရန်။ ဦးဥက္ကာမင်း၊ တနင်္သာရီတိုင်း ဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၈)၊ ရေဘေးကယ်ဆယ်ရေးဆောင်ရွက်ရန်။ ဒေါ်မြတ်သီတာထွန်း၊ မွန်ပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၅)၊ ကိုယ်တိုင်ဆောင်ရွက်ရန်။ ဦးဂျေယောဂူ၊ ကချင်ပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ် အမှတ်(၁)၊ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်ရန်။ ဒေါ်စန်းစန်းမြင့်၊ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၄)၊ ကျန်းမာရေး။ ဗိုလ်မှူးကြီးဇော်လွင်၊ တပ်မတော်သားကိုယ်စားလှယ်၊ ကျန်းမာရေး။ ဗိုလ်မှူးကြီးစိုးရွှေ၊ တပ်မတော်သားကိုယ်စားလှယ်၊ တာဝန်ထမ်းဆောင်ရန်။ ဗိုလ်မှူးပြည့်ဖြိုးဟန်၊ တပ်မတော်သား ကိုယ်စားလှယ်၊ တာဝန်ထမ်းဆောင်ရန်တို့ ဖြစ်ကြပါတယ်။

ယခင်က ခွင့်ပန်ကြားသဖြင့် လွှတ်တော်က ခွင့်ပြုထားသူ(၃)ဦးနဲ့ ယနေ့ ခွင့်ပန်ကြားသူ (၂၄)ဦးဖြစ်ပြီး စုစုပေါင်း ခွင့်ပန်ကြားသူ(၂၇)ဦး ဖြစ်ပါတယ်။ ခွင့်မဲ့ပျက်ကွက်သူ မရှိပါကြောင်းနှင့် ယနေ့ ခွင့်ပန်ကြားသူ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များကို လွှတ်တော်က ခွင့်အဖြစ် သတ်မှတ် ခွင့်ပြုပေးနိုင်ပါရန် အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးမှတစ်ဆင့် လွှတ်တော်သို့ လေးစားစွာ တင်ပြအပ်ပါတယ်ရှင်။

အချိန်၊ ၁၀:၀၇။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ယခု ခွင့်ပန်ကြားချက်များကို ခွင့်ပြုဖို့ လွှတ်တော်က သဘောတူပါသလား ခင်ဗျား။

[သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် မေးမြန်းပါသည်။ လွှတ်တော်က သဘောတူပါသည်။]

သဘောတူတဲ့အတွက် ခွင့်ပန်ကြားချက်များကို လွှတ်တော်က ခွင့်ပြုကြောင်း ကြေညာ ပါတယ်။ (သြဘာသံများ)

အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ အစည်းအဝေးတက်ရောက်မှု အခြေအနေကို မှတ်တမ်းတင်ခြင်း

အချိန်၊ ၁၀:၀၈။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ ဒီကနေ့ ဒုတိယအကြိမ် အမျိုးသားလွှတ်တော်(၁၃)ကြိမ်မြောက် ပုံမှန်အစည်းအဝေး (၁၂)ရက်မြောက်နေ့ကို တက်ရောက်ခွင့်ရှိတဲ့ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ဦးရေမှာ (၂၂၄)ဦး၊ ယခင်က ခွင့်ပန်ကြားသဖြင့် ခွင့်ပြုထားသူ (၃)ဦး၊ ယနေ့ ခွင့်ပန်ကြားသဖြင့် ခွင့်ပြုထားသူ (၂၄)ဦးဖြစ်၍ အမျိုးသားလွှတ်တော်က စုစုပေါင်း ခွင့်ပြု ထားသူ (၂၇)ဦးဖြစ်ပြီး ခွင့်မဲ့ပျက်ကွက်သူ မရှိပါ။

၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ အမျိုးသားလွှတ်တော်ဆိုင်ရာ နည်းဥပဒေ ၄၁၊ နည်းဥပဒေခွဲ(ဂ) အရ ယခု လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ အစည်းအဝေးတက်ရောက်မှု အခြေအနေတင်ပြချက်ကို လွှတ်တော်ရဲ့ အတည်ပြုချက် ရယူပါမယ်။

အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ အစည်းအဝေးတက်ရောက်မှု အခြေအနေ တင်ပြချက်ကို လွှတ်တော်က အတည်ပြုပါသလားခင်ဗျား။

[သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် မေးမြန်းပါသည်။ လွှတ်တော်က အတည်ပြုပါသည်။]

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ လွှတ်တော်က အတည်ပြုတဲ့အတွက် အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ အစည်းအဝေးတက်ရောက်မှု အခြေအနေတင်ပြချက်ကို အမျိုးသားလွှတ်တော်က အတည်ပြု မှတ်တမ်းတင်ကြောင်း ကြေညာပါတယ်။ (သြဘာသံများ)

ကြယ်ပွင့်ပြထားသည့် မေးခွန်းများကို သက်ဆိုင်ရာ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များက မေးမြန်းခြင်းနှင့် သက်ဆိုင်ရာ ပြည်ထောင်စုအဆင့် အဖွဲ့အစည်းဝင်က ဖြေကြားခြင်း

အချိန်၊ ၁၀:၀၈။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အစီအစဉ်(၅) ဖြစ်ပါတယ်။ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ လွှတ်တော်သို့ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ မေးမြန်းထားတဲ့ ကြယ်ပွင့်ပြထားတဲ့ မေးခွန်းတွေကို မေးမြန်းခြင်းနှင့် ဖြေကြားခြင်း အစီအစဉ် ဆောင်ရွက်မှာဖြစ်ပါတယ်။

၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ အမျိုးသားလွှတ်တော်ဆိုင်ရာ နည်းဥပဒေ ၁၃၉ အရ လွှတ်တော် အစည်းအဝေးများတွင် ပထမတစ်နာရီသည် မေးခွန်းများ မေးမြန်းခြင်းနှင့် ဖြေကြားခြင်း အစီအစဉ် ဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်သော်လည်း သတ်မှတ်ထားသည့် အချိန်အတွင်း မေးခွန်း မေးမြန်းခြင်းနှင့် ဖြေကြားခြင်း မပြီးဆုံးခဲ့ပါက အစီအစဉ်ကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း လွှတ်တော်ကို ကြိုတင် အသိပေးပါတယ်။

ယခု လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ခြောက်ဦး မေးမြန်းမယ့် မေးခွန်းများဟာ ကျန်းမာရေးနှင့် အားကစားဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး တစ်ဦးတည်းက ဖြေကြားမယ့် မေးခွန်းများ ဖြစ်ပါတယ်။ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များက သက်ဆိုင်ရာ မေးခွန်းတွေကို တစ်ဆက်တည်း မေးမြန်းပြီးမှ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးက တစ်ခုချင်း ဖြေကြားပေးဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။

ကမ္ဘာတစ်ဝန်း တိုးပွားလာသောဝက်သက်ရောဂါကို မြန်မာနိုင်ငံအနေဖြင့် ကပ်ရောဂါအသွင် ဖြစ်ပွား မလာအောင် မည်သို့ စီမံဆောင်ရွက်နေသည်ကို သိရှိလိုခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် မေးခွန်း

အချိန်၊ ၁၀:၀၉။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ပထမဦးစွာ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၇)မှ ဦးကျော်တုတ် က ကမ္ဘာတစ်ဝန်း တိုးပွားလာသော ဝက်သက်ရောဂါကို မြန်မာနိုင်ငံအနေဖြင့် ကပ်ရောဂါအသွင် ဖြစ်ပွား မလာအောင် မည်သို့စီမံဆောင်ရွက်နေသည်ကို သိရှိလိုခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် မေးခွန်း မေးမြန်းဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၀:၁၀။

ဦးကျော်တုတ်၊ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၇)။ ။ လေးစားအပ်ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့်တကွ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ အားလုံး ကိုယ်စိတ် ကျန်းမာ၊ ချမ်းသာပါစေကြောင်း ဆုတောင်းဂရုပြု နှုတ်ခွန်းဆက်သအပ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၇)မှ ဦးကျော်တုတ် ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ကမ္ဘာတစ်ဝန်း တိုးပွားလာသော ဝက်သက်ရောဂါကို မြန်မာနိုင်ငံအနေဖြင့် ကပ်အသွင်

ဖြစ်ပွားမလာအောင် မည်သို့စီမံဆောင်ရွက်နေသည်ကို သိရှိလိုခြင်း ကြယ်ပွင့်ပြ မေးခွန်းကို မေးမြန်း သွားမှာဖြစ်ပါတယ်။

လေးစားရပါသော ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ကမ္ဘာ့အချမ်းသာဆုံးနိုင်ငံများတွင် ပါဝင်သော ပြင်သစ် နိုင်ငံအပါအဝင် နိုင်ငံပေါင်း (၉၈)နိုင်ငံမှာ ၂၀၁၈ ခုနှစ်က ဝက်သက်ရောဂါ ပိုမိုဖြစ်ပွားခဲ့ရာ ဆယ်စုနှစ် အတော်ကြာ ဝက်သက်ရောဂါ ကာကွယ်မှုမရှိခဲ့ကြောင်း ကုလသမဂ္ဂကလေးများအေဂျင်စီက ပြောပါ တယ်။ ဝက်သက်ရောဂါဟာ ဘရာဇီး၊ ယူကရိန်း၊ ဖိလစ်ပိုင်တို့မှာ နှစ်စဉ်ပို၍ ဖြစ်ပွားကာ ယူကရိန်း တစ်နိုင်ငံတည်းမှာပင် ဝက်သက်ရောဂါ ဖြစ်ပွားသူပေါင်း (၃၅၁၂၀)ဦးရှိရာ ၂၀၁၇ ခုနှစ်ကထက် (၃၀၀၀၀)ဦးပိုများကြောင်း၊ ပြင်သစ်မှာ ဝက်သက်ဖြစ်ပွားဦးရေ (၂၃၀၀)ဦး ထပ်မံတိုးပွားခဲ့ကြောင်း UNICEF မှတ်တမ်းများအရ သိရှိရပါတယ်။ ဝက်သက်ရောဂါဟာ ဝက်သက်ဗိုင်းရပ်စ်ပိုး ကူးစက်ခံရ မှုကြောင့် ဖြစ်ပွားခြင်းဖြစ်ပြီးတော့ ကာကွယ်ဆေး အကြိမ်ပြည့်ထိုးမထားပါက အသက်အရွယ်မရွေး ရောဂါကူးစက်ဖြစ်ပွားလာနိုင်ပါတယ်။ တီဘီနှင့် အီဘိုလာရောဂါများထက် ကူးစက်မြန်၊ ကူးစက် လွယ်ပြီး ကပ်ရောဂါအသွင် ဖြစ်ပွားနိုင်တယ်လို့ သိရှိရပါတယ်။ ချောင်းဆိုးခြင်း၊ နှာချေခြင်းမှ တစ်ဆင့် အဓိက ကူးစက်တတ်ပြီး ရောဂါကာကွယ်မှုမရနိုင်သော ကလေးများဟာ ရက်တိုတိုအတွင်း ဖြစ်ပွားမှုများလာကာ ဝက်သက်ရောဂါသည် ကပ်ရောဂါအသွင် ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

မြန်မာနိုင်ငံမှာ ပြီးခဲ့တဲ့ ၂၀၁၁ ခုနှစ်၊ ၂၀၁၂ ခုနှစ်များမှာတစ်ကြိမ်၊ ၂၀၁၃ ခုနှစ်တွင် အသက် (၁၈)နှစ်မှ (၂၀)ခန့် အသက်အုပ်စုများ၌ ဝက်သက်ရောဂါ ကပ်အသွင်ဖြစ်ပွားမှု(၁၅)ကြိမ်ရှိခဲ့တယ်လို့ သိရှိရပါတယ်။ ၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ သြဂုတ်လ ယခုလိုအချိန်အခါတွေမှာ နာဂကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသ အတွင်း ဝက်သက်ရောဂါ အစုလိုက်ဖြစ်ပွားခဲ့လို့ ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနက ရက်ပိုင်းအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်းကို အရေးပေါ်အစီအစဉ်ဖြင့် လုပ်ဆောင်ခဲ့ရတယ်လို့ သိရှိရပါတယ်။ ဝက်သက် ရောဂါကြောင့် သေဆုံးသူများရဲ့ (၉၀)ရာခိုင်နှုန်း လျော့ချရန်ဆိုသော အရှေ့တောင်အာရှဒေသ ဆိုင်ရာ ဝက်သက်ရောဂါကြောင့် သေဆုံးမှုလျော့ချရေး နည်းဗျူဟာစီမံချက် ချမှတ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ရာ ရည်မှန်းချက် ပေါက်ရောက်ခဲ့ပြီဖြစ်ကြောင်း ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့က ကောက်ချက်ချခဲ့သော်လည်း ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံမှာတော့ ၎င်းရာခိုင်နှုန်းအထိ မလျော့ချနိုင်သေးဟု သိရှိရပါတယ်။

မြန်မာနိုင်ငံမှာ ကာကွယ်ဆေးထိုးလုပ်ငန်းကို ၁၉၇၈ ခုနှစ်မှ စတင်ခဲ့ပြီး ဝက်သက်ရောဂါ ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်းကို ၁၉၈၇ ခုနှစ်မှာ တိုးချဲ့ထည့်သွင်းခဲ့တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ ၂၀၀၂ ခုနှစ်၊ ၂၀၀၇ ခုနှစ်တို့မှာ တစ်နိုင်ငံလုံးအစုလိုက် ဝက်သက်ရောဂါ ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း၊ ၂၀၁၁ ခုနှစ်မှာ (၁)ကြိမ် ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း ရှိခဲ့သည့်တိုင် အသက်(၁)နှစ်မှ (၂)နှစ်သားကလေးများ၏ (၄၅) ရာခိုင်နှုန်းသည် ကာကွယ်ဆေး အပြည့်မထိုးခဲ့ရကြောင်း၊ ကာကွယ်ဆေးမထိုးခြင်းသည် မြို့ပြမှာ (၃၂.၅)ရာခိုင်နှုန်း၊ ကျေးလက်မှာ (၄၉.၆)ရာခိုင်နှုန်းရှိကြောင်း၊ ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီးများအနက်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးဟာ ကာကွယ်ဆေးမထိုးသူ (၆၆)ရာခိုင်နှုန်းဖြင့် အများဆုံးဖြစ်ကြောင်း သုတေသနစာတမ်းတစ်ခုမှာ ဖော်ပြထားပါတယ်။

ဝက်သက်ကာကွယ်ဆေးကို ကလေးအသက် (၉)လမှာ (၁)ကြိမ်၊ တစ်နှစ်ခွဲမှာ (၁)ကြိမ်၊ (၂)ကြိမ် ထိုးပေးခြင်းဖြင့် ကာကွယ်နိုင်တယ်လို့ သိရှိရပါတယ်။ WHO က ယခုနှစ်မှာ အဓိက (၁၀)နိုင်ငံအတွက် ဝက်သက်ကာကွယ်ဆေးများ ထုတ်ပေးမယ်လို့ သိရှိရပါတယ်။ ဒါကြောင့် မြန်မာ တစ်နိုင်ငံလုံး ဝက်သက်ရောဂါကို ကပ်အသွင် ဖြစ်ပွားမလာအောင် မည်ကဲ့သို့ စီမံဆောင်ရွက်ထား သည်ကို ပြည်သူများကိုယ်စား သိရှိလိုပါ၍ ဥက္ကဋ္ဌကြီးမှတစ်ဆင့် လေးစားစွာ မေးမြန်းရခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ အားလုံးကို ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

ပြည်သူများကို ပြည့်စုံသော ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုပေးရန်အတွက် နိုင်ငံတော်အဆင့် မူဝါဒချမှတ် ဆောင်ရွက်ပေးရန် အစီအစဉ် ရှိ/မရှိနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် မေးခွန်း

အချိန်၊ ၁၀:၁၃။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ဆက်လက်ပြီး မွန်ပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁)မှ ဦးအေးမင်းဟန် က ပြည်သူများကို ပြည့်စုံသော ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှုပေးရန်အတွက် နိုင်ငံတော်အဆင့် မူဝါဒချမှတ် ဆောင်ရွက်ပေးရန် အစီအစဉ် ရှိ/မရှိနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် မေးခွန်း မေးမြန်းဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၀:၁၃။

ဦးအေးမင်းဟန်၊ မွန်ပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁)။ ။ လေးစားအပ်ပါသော အမျိုးသား လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့်တကွ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များ အားလုံးမင်္ဂလာပါ။ ကျွန်တော်ကတော့ မွန်ပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁)မှ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ဦးအေးမင်းဟန် ဖြစ်ပါတယ်။

လေးစားရပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ လိုအပ်သည့် နေရာများမှာ အင်္ဂလိပ်စာအသုံးအနှုန်း သုံးစွဲခွင့်ပြုရန် လေးစားစွာ တင်ပြတောင်းခံအပ်ပါတယ်။ လေးစားရပါသော ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ယခုလက်ရှိ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနအနေဖြင့် မိမိတို့ဌာန လက်အောက်ရှိ ဆေးရုံ၊ ဆေးခန်းများ၌ ပြည်သူများကို ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှု အပြည့်အဝပေး နိုင်ရန်အတွက် အဓိက ဆရာဝန်၊ သူနာပြုဆရာမနှင့် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများကို အပြည့်အဝ ခန့်ထားရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ထိုသို့ အပြည့်အဝခန့်ထားနိုင်ရန်အတွက် ပြည်သူများကို ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှုပေးနေသော ဆရာဝန်၊ သူနာပြုများအပါအဝင် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများကို မိမိတို့ အလုပ်မှာ စိတ်ချမ်းမြေ့ပျော်ရွှင်စွာဖြင့် ဝန်ထမ်းများ၏ ဂုဏ်သိက္ခာနှင့်အညီ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ခွင့် ရရှိရန်၊ လုပ်ငန်းခွင်လုံခြုံမှုရရှိရန်နှင့် လုပ်ငန်းခွင်တွင် ပျော်ပိုက်အောင် ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန

အနေဖြင့် ဆောင်ရွက်ပေးရန် လိုအပ်သလို ဆရာဝန်၊ သူနာပြုဆရာမများကိုလည်း ရေရှည်စီမံချက်ချ၍ မွေးထုတ်ပေးရန် လိုအပ်မှာဖြစ်ပါတယ်။

ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများ၏ ပြည်သူ့အပေါ် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်ပေးမှုသည် နိုင်ငံတကာ စံနှုန်းအတိုင်း အရည်အချင်းနှင့် အရည်အသွေးပြည့်မီအောင် အစိုးရမှ ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊ ဝန်ထမ်း ဂုဏ်သိက္ခာတိုးမြှင့်မှာဖြစ်သလို တစ်ဖက်မှာလည်း ပြည်သူများသည် ဆရာဝန်၊ သူနာပြု ဆရာမများ ထံမှ အရည်အသွေးပြည့်မီသော ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုကို ခံစားရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ကျန်းမာရေး ဝန်ကြီးဌာနတွင် ခန့်ထားသော ဆရာဝန်၊ ဆရာမများနှင့် ဝန်ထမ်းများ အားလုံးသည် အလုပ်ခွင်မှာ စိတ်ကျေနပ်မှုရှိခြင်း၊ မိမိတို့ လုပ်ငန်းခွင်မှ ပြင်ပပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းများသို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင်ကြ တော့မည် မဟုတ်သဖြင့် ဝန်ထမ်းပြုန်းတီးမှုလည်း လျော့နည်းလာမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဌာနအတွင်းမှ ဝန်ထမ်းများ အလုပ်ခွင်မှာ ပျော်ရွှင်ကြောင်း ကြားသိခြင်း၊ ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနမှ အလုပ်ခေါ် သည့်အခါ ပြင်ပမှ အလုပ်လျှောက်ထားသူ ဆရာဝန်၊ ဆရာမများ ပိုမိုများပြားလာမှာဖြစ်သဖြင့် ယခုလက်ရှိ လိုအပ်နေသော ဝန်ထမ်းလိုအပ်ချက်ကိုလည်း ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်မှာဖြစ်ပါတယ်။

ဒါကြောင့် ပထမဆုံးအနေဖြင့် မိမိတို့၏ဝန်ထမ်းများကို Capacity မြှင့်အောင် နည်းလမ်းများ မျိုးစုံသုံးရပါမည်။ လုပ်ငန်းခွင်စတင်ဝင်မည့် လူငယ်များကို Hand On Training ရမည့်နေရာများတွင် လုပ်ငန်းကျွမ်းကျင်မှုဆရာများနှင့် လက်ထပ်သင်ကြားပေးသော စီမံမှုရှိရပါမည်။ အရည်အသွေး အလိုက် Upgrading Training or Degree များ တက်ရောက်နိုင်ရန် လမ်းစဖော်ပေးရပါမယ်။ ဒါ့အပြင် စိတ်ထားကောင်းမွန်သည့် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကောင်းများ ဖြစ်လာရန် Professional Ethics And Code Of Professional Conducts Forum And Seminar တွေ ပြုလုပ်ပေးသင့်ပါတယ်။ သင်တန်းတက်သူများကို Continuous Professional Development Point များ ပေးထား၍ နောက်ပိုင်း Promotion အတွက် မှတ်တမ်းထားရှိရပါမယ်။

နောက်တစ်ချက် ဌာနမှတာဝန်ရှိသူများသည် လုပ်ငန်းခွင်ဝင် ဝန်ထမ်းလူငယ်များအား ကိုယ်ရောစိတ်ပါ ဘေးကင်းလုံခြုံမှုရှိရန်အတွက် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုပေးရန် အထူးလိုအပ်လှ ပါတယ်။ လုပ်ငန်းခွင်တွင် မတရားလာရောက် စော်ကားမှုများရှိလာပါက ဌာနမှတာဝန်ရှိသူ လူကြီး များက ရှေ့ထွက်တာဝန်ယူ ဖြေရှင်းပေးရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဝန်ထမ်းများကို အခက်အခဲမရှိစေရန် စောင့်ကြည့်ကူညီပေးရန် Equity and Equality Concept ရှိသော Organization Culture တစ်ခု ဖန်တီးပေးဖို့လိုအပ်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ထိုက်သင့်သည့် ခံစားခွင့်များလည်းပေးရန် လိုအပ်ပါမယ်။ နိုင်ငံတကာ၌ လုပ်ငန်းခွင်မှာ ဝန်ထမ်းများ အလုပ်မှမထွက်ရန်၊ အချင်းချင်း ညီညွတ်ပျော်ရွှင်စွာ တာဝန် ထမ်းဆောင်နိုင်ရန်၊ သာတူညီမျှမှုရှိရန်၊ အလုပ် လုပ်သလောက် အခွင့်အရေးရရန်၊ အလုပ်စွမ်းရည် မြှင့်အောင် Key Performance Indicator ဖြင့် ထိန်းခြင်း၊ Alternative Leadership Assignment ဖြင့်ထိန်းခြင်း၊ Recognition and Incentive System ဖြင့်ထိန်းခြင်း၊ Promotion Policy ဖြင့်

ထိန်းခြင်း၊ Continuous Professional Development System ဖြင့် Capacity Building လုပ်ခြင်း စသည်တို့ကို လုပ်ဆောင်ပေးကြပါတယ်။ ယခုဆိုလျှင် အချို့ဆရာဝန်၊ သူနာပြုနှင့် ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းများသည် ဆေးရုံနှင့် ကျန်းမာရေးဌာနတွေမှာ အလုပ်ပိခြင်း၊ လုပ်ငန်းခွင် စိတ်ချလုံခြုံမှုမရှိ ခြင်းနှင့် အခြားအကြောင်းအရာ၊ အခြင်းအရာများကြောင့် လုပ်ငန်းခွင်မှာ မပျော်ရွှင်ရသဖြင့် အလုပ် ထွက်ပြီး ပုဂ္ဂလိကဆေးရုံ၊ ဆေးခန်းများနှင့် အခြားပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းများကိုသာ လုပ်ကိုင်နေကြရပါတယ်။

ဒါ့အပြင် ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနအတွက် ဝန်ထမ်းလိုအပ်ချက်ရှိသဖြင့် ၂၀၁၈ ခုနှစ်က ဝန်ထမ်း(၂၀၀၀)ဦးကျော် ခေါ်ယူခဲ့သော်လည်း ဌာနတူဝန်ထမ်းများ၏ ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့နေရသည့် အခက်အခဲများကို ကြိုတင်ကြားသိထားသောကြောင့် ပြင်ပမှဆရာဝန် (၉၀၀)ဦးကျော်သာ အလုပ် လာလျှောက်ကြသဖြင့် ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနအတွက် လုံလောက်ပြည့်မီသော ဆရာဝန်အရေအတွက် မရရှိခဲ့ကြောင်း သိရှိခဲ့ရပါတယ်။ သူနာပြုဆရာမများသည်လည်း အစိုးရအလုပ်ထက် ပြင်ပအလုပ် ကိုသာ ပိုမိုရွေးချယ် လုပ်ကိုင်လာနေကြပါတယ်။

ဆေးရုံနှင့် ကျန်းမာရေးဌာနများတွင် ဆရာဝန်နှင့် သူနာပြုအင်အား မလုံလောက်သည့် အခါ ယခုလက်ရှိ လုပ်ငန်းခွင် ဝင်ရောက်နေသည့် ဆရာဝန်နှင့် သူနာပြုများမှာ အလုပ်ချိန် ပိုမို လုပ်ဆောင်ရသဖြင့် စိတ်ဖိစီးမှုများလာပြီး အရည်အသွေးကိုလည်း ထိခိုက်လာပါတယ်။ ပြည်သူများ ကိုလည်း ထိရောက်သည့် ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှု မပေးနိုင်တော့သဖြင့် ဆရာဝန်၊ သူနာပြုနှင့် ပြည်သူများကြား ပွတ်တိုက်မှုများ ရှိလာနိုင်ပါတယ်။ Medical Legal Problem များ ဖြစ်ပေါ်လာ နိုင်ပါတယ်။ ဒါဟာဆိုရင် Medical Protection Society တစ်ဖွဲ့ရှိရန် မဖြစ်မနေ လိုအပ်နေတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျန်းမာရေးဌာနသည် ပြည်သူနှင့် နီးကပ်စွာ ဆက်ဆံရသောဌာနဖြစ်သဖြင့် ပြည်သူ့ အစိုးရအနေဖြင့် အထူးဂရုပြု ကိုင်တွယ်လုပ်ဆောင်ရပါမယ်။ တစ်ဖက်မှာလည်း ပြည်သူများကို ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုအပြည့်အဝ ပေးနိုင်ရန်အတွက် ပြည်သူများကို ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု ခံယူရာတွင် ဘေးကင်းလုံခြုံမှုရှိရန်၊ စိတ်ကျေနပ်မှုရရှိရန် အရေးကြီးလှပါတယ်။

သို့ဖြစ်ပါ၍ အထက်ပါမေးခွန်းကို အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးမှတစ်ဆင့် သက်ဆိုင်ရာ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးအား မေးမြန်းရခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ အားလုံးကို ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

Consultant အတိုင်ပင်ခံအဆင့် အထူးကုဆရာဝန်များအား တိကျရှင်းလင်းသော တာဝန်ခွဲဝေမှု ပေးနိုင်ရန် လိုအပ်သောပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးများ လုပ်ဆောင်ပေးရန် အစီအစဉ် ရှိ/မရှိနှင့် စပ်လျဉ်း သည့် မေးခွန်း

အချိန်၊ ၁၀:၁၈။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ဆက်လက်ပြီး စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁)မှ ဦးကျော်သောင်း က Consultant အတိုင်ပင်ခံအဆင့် အထူးကုဆရာဝန်များအား တိကျရှင်းလင်းသော တာဝန်ခွဲဝေမှု

ပေးနိုင်ရန် လိုအပ်သောပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးများ လုပ်ဆောင်ပေးရန် အစီအစဉ် ရှိ/မရှိနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် မေးခွန်းကို မေးမြန်းဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၀:၁၈။

ဦးကျော်သောင်း၊ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁)။ ။ လေးစားရပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့်တကွ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် ဧည့်သည်တော်များ အားလုံးမင်္ဂလာပါလို့ ဦးစွာပထမ နှုတ်ခွန်းဆက်သ ဂါရဝပြုအပ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁)မှ ဦးကျော်သောင်း ဖြစ်ပါတယ်။ လေးစားရပါသော ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ Consultant အတိုင်ပင်ခံအဆင့် အထူးကုဆရာဝန်များအား တိကျရှင်းလင်းသော တာဝန်ခွဲဝေမှုပေးနိုင်ရန် လိုအပ်သော ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးများ လုပ်ဆောင်ပေးရန် အစီအစဉ် ရှိ/မရှိဆိုတဲ့ မေးခွန်းပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

လေးစားရပါသော ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ဒီမေးခွန်းကို မေးရတဲ့အကြောင်းကတော့ ဆေးပညာထိပ်တန်းရောက်နေကြတဲ့ နိုင်ငံတွေမှာ အထွေထွေရောဂါကု ဆရာဝန်တွေနဲ့ ဆေးရုံကြီးက အထူးကုဆရာဝန်တွေအကြား ကောင်းမွန်တဲ့လူနာ အပြန်အလှန် လွှဲပြောင်းမှုကောင်းရှိကြတာကို တွေ့ရပါတယ်။ ဒီစနစ်ကောင်းရှိဖို့အတွက် Consultant များကို စနစ်တကျ တာဝန်ခွဲဝေပေးတာ တွေ့ရပါတယ်။ အတိုင်ပင်ခံအဆင့် အထူးကုဆရာဝန်ကြီးများဖြစ်တာနဲ့အညီ သူတို့ဆုံးဖြတ်ချက်နှင့် တာဝန်ယူကုသရမယ့်လူနာ သတ်မှတ်ပေးရပါတယ်။ ကုသရင်း ဆက်လက်လေ့လာ၊ သုတေသန ပြုနိုင်ကြတဲ့အတွက် သူတို့ရဲ့လုပ်အားကို လူနာတွေက အပြည့်အဝ ရရှိကြပါတယ်။ မနိုင်ဝန်အထိ တာဝန်မပေးကြသလို၊ ယူလည်းမယူကြတာ တွေ့ကြပါတယ်။ Consultant တွေ တာဝန်ယူ သင်ပေးရမယ့် ဘွဲ့လွန်၊ ဘွဲ့ကြိုကျောင်းသားများနှင့် တခြားသင်တန်းသားများကို သတ်မှတ်ပေးပါတယ်။ တတ်/မတတ်၊ ကျွမ်းကျင်မှုရှိ/မရှိ တာဝန်ယူရတဲ့အတွက် သင်ကြားရေးတိုးတက်တာလည်း လေ့လာသိရှိရပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြည်မှာ ဆေးရုံတွေရဲ့ ဖွဲ့စည်းပုံဥပဒေလို့ခေါ်ရမယ့် ဆေးရုံလက်စွဲစာအုပ်နဲ့ ဆေးရုံတွေကို အုပ်ချုပ်တာဝန်ခွဲဝေကြတယ်လို့ သိရပါတယ်။ တာဝန်ခံအထူးကုဆရာဝန်ကြီးရဲ့ တာဝန်နှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်ဆိုတဲ့အခန်း Consultant တွေ တာဝန်ယူခွဲဝေကြတယ်လို့ သိရပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကိုယ်လိုရာ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုနိုင်တဲ့ ရေးသားမှုကြောင့် အသုံးပြုပုံ တစ်နေရာနှင့်တစ်နေရာ မတူတာတွေ့ရပါတယ်။ ဆေးတက္ကသိုလ် မရှိတဲ့မြို့ကြီးတွေမှာ ဂျူနီယာနှင့် စီနီယာ Consultant တွေ ကုသရမယ့်လူနာ သတ်သတ်မှတ်မှတ် ခွဲဝေပေးကြတယ်လို့ သိရှိရပါတယ်။ သူတို့ရဲ့ စွမ်းဆောင်ရည်အပေါ် မူတည်ပြီးတော့ အထူးကုဆေးခန်းတွေမှာ ကုသခွင့်ရတဲ့လူနာဦးရေ အနည်းငယ် ကွာပါတယ်။ GP ဆရာဝန်တွေဟာလည်း သင့်တော်မယ်ထင်တဲ့ Consultant တွေထံ လူနာလွှဲကြတာတွေ့ရပါတယ်။ သူတို့လုပ်အားကို ပြည်သူတွေ အထိုက်အလျောက် ခံစားခွင့်ရကြတာ တွေ့ရပါတယ်။

ဆေးတက္ကသိုလ်နဲ့တွဲဖက်တဲ့ ဆေးရုံကြီးတွေရဲ့ လူနာဆောင်တွေမှာတော့ တာဝန်ခံ ဆရာဝန်ကြီးက တာဝန်နှင့်လုပ်ပိုင်ခွင့်အားလုံးကို ယူထားတယ်လို့ သိရပါတယ်။ တာဝန်ခွဲဝေပေးချင်မှ ခွဲပေးမယ်။ ခွဲပေးချင်သလောက်ပဲ ခွဲပေးခွင့်ရှိတယ်လို့ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုကြတာ တွေ့ရပါတယ်။ ဆေးရုံ တစ်ခုတည်းမှာတောင် တစ်ဆောင်နှင့်တစ်ဆောင် တာဝန်ခွဲဝေပုံခြင်းမတူသော်လည်း လူပေါ်အခြေခံ တယ်လို့ သိရပါတယ်။ လုပ်ပိုင်ခွင့်အပြည့်ရှိတဲ့ တာဝန်ခံ အထူးကုဆရာဝန်ကြီးရဲ့ ဆေးခန်းမှာလည်း လူနာတွေ စုပြုံတိုးနေကြတာ တွေ့ရပါတယ်။ GP ဆရာဝန်တွေမှာလည်း ဆေးရုံမှာ လုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိတဲ့ ဆရာဝန်ကြီးတွေဆီကိုပဲ လူနာလွှဲကြတဲ့အတွက် အထူးကုဆေးခန်းက လူနာကိုလည်း မနိုင်၊ ဆေးရုံက လူနာတွေကိုလည်း ဖိဖိစီးစီး မကုသနိုင်လို့ မနိုင်ဝန်ထမ်းစေတာနဲ့ တူနေပါတယ်။ တာဝန်ခံ ဆရာဝန်ကြီးကိုယ်တိုင် တက်ရောက်ရန်ဆိုတဲ့ အစည်းအဝေးများကိုလည်း တက်ကြရပါတယ်။ Consultant တွေ များပေမယ့် လူများပြီး ပွဲမစည်ဖြစ်နေပါတယ်။ နိုင်ငံရဲ့ အတော်ဆုံးလို့ သတ်မှတ် ရမယ့် အထူးကုဆရာဝန်တွေဟာ ဆေးတက္ကသိုလ်ရှိတဲ့ ဆေးရုံကြီးတွေမှာ တာဝန်ထမ်းဆောင်ကြ ပါတယ်။ သူတို့ရဲ့ စွမ်းအားမြှင့်တင်နိုင်ဖို့ သူတို့ရဲ့လုပ်အား လူနာတွေခံစားခွင့်ရအောင် တာဝန်ယူမှု၊ တာဝန်ခံမှုရှိတဲ့ သင်ကြားရေးစနစ် ကျောင်းသားတွေ ခံစားခွင့်ရရှိအောင် လိုအပ်တဲ့ ပြောင်းလဲမှု ပေးဖို့ အချိန်တန်ပြီလို့ ထင်ပါတယ်။

နိဂုံးချုပ်အနေနဲ့ နိုင်ငံတကာဆေးပညာကို လိုက်မီဖို့ဆိုရင် ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံရဲ့ ဆေးပညာရှင်တွေကို နိုင်ငံတကာမှာလို တာဝန်ခွဲဝေပေးဖို့ အရေးကြီးတာ သတိပြုရပါမယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်မေးမြန်းလိုတဲ့ မေးခွန်းကတော့ အတိုင်ပင်ခံအဆင့် Consultant ဆရာဝန်တွေကို တိကျရှင်းလင်းတဲ့ တာဝန်ခွဲဝေမှု ပေးနိုင်အောင် လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်ကြောင်း အစီအစဉ် ရှိ/မရှိ အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးမှတစ်ဆင့် မေးမြန်းအပ်ပါတယ်။ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

မွန်ပြည်နယ်၊ မော်လမြိုင်ခရိုင်၊ ချောင်းဆုံမြို့နယ်၊ ကော့မုပွန်ကျေးရွာ၌ ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာန(ခွဲ) အဆောက်အဦနှင့် ဝန်ထမ်းအိမ်ရာအား ၂၀၁၉ - ၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်အတွင်း ဆောက် လုပ်ပေးရန် အစီအစဉ် ရှိ/မရှိနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် မေးခွန်း

အချိန်၊ ၁၀:၂၃။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ဆက်လက်ပြီး မွန်ပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၄)မှ ဦးလင်းတင်ဌေး က မွန်ပြည်နယ်၊ မော်လမြိုင်ခရိုင်၊ ချောင်းဆုံမြို့နယ်၊ ကော့မုပွန်ကျေးရွာ၌ ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာန(ခွဲ) အဆောက်အဦနှင့် ဝန်ထမ်းအိမ်ရာအား ၂၀၁၉ - ၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်အတွင်း ဆောက် လုပ်ပေးရန် အစီအစဉ် ရှိ/မရှိနှင့် စပ်လျဉ်းတဲ့ မေးခွန်း မေးမြန်းဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၀:၂၃။

ဦးလင်းတင်ဌေး၊ မွန်ပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၄)။ ။ လေးစားအပ်ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့်တကွ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် များအားလုံးကို မင်္ဂလာပါလို့ နှုတ်ခွန်းဆက်သဂါရဝပြုအပ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ မွန်ပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၄)မှ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးလင်းတင်ဌေး ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော် မေးမြန်းမယ့် မေးခွန်းကတော့ မွန်ပြည်နယ်၊ မော်လမြိုင်ခရိုင်၊ ချောင်းဆုံမြို့နယ်၊ ကော့မုပွန် ကျေးရွာ၌ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန(ခွဲ) အဆောက်အအုံနှင့် ဝန်ထမ်းအိမ်ရာ ၂၀၁၉ - ၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်အတွင်း ဆောက်လုပ်ပေးရန် အစီအစဉ် ရှိ/မရှိ ဆိုတဲ့ မေးခွန်းနှင့် ပတ်သက်ပြီး မေးမြန်းသွားမှာပဲဖြစ်ပါတယ်။

လေးစားရပါသော ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ကျန်းမာရေးနှင့် အားကစားဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည်သူ့ ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနအနေဖြင့် မွန်ပြည်နယ်၊ ချောင်းဆုံမြို့နယ်တွင် ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက် မှုအတွက် တိုက်နယ်ကျန်းမာရေးဌာန (၃)ခု၊ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန(ခွဲ) (၄)ခု၊ ကျေးလက် ကျန်းမာရေးဌာန(ခွဲ) (၃၀)၊ မိခင်နှင့် ကလေးစောင့်ရှောက်ရေးကျန်းမာရေးဌာန (၁)ခု ဖွင့်လှစ်ကာ ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းအနေဖြင့် ကျန်းမာရေးဦးစီးမှူး (၁)ဦး၊ လက်ထောက်ကျန်းမာရေးဦးစီးမှူး (၉)ဦး၊ မြို့နယ်သူနာပြု (၁)ဦး၊ ကျန်းမာရေးကြီးကြပ်-၁ (၃)ဦး၊ အမျိုးသမီးကျန်းမာရေးဆရာမ (၁၀)ဦး၊ မီးဖွားဆရာမ (၄၈)ဦး၊ ကျန်းမာရေးကြီးကြပ်-၂ (၄၇)ဦး၊ စုစုပေါင်း ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း (၁၁၉)ဦးတို့ဖြင့် ကျေးရွာပေါင်း(၇၈)ရွာ၊ အိမ်ခြေပေါင်း (၂၀၀၀၀)ကျော် လူဦးရေ (၁၆၀၀၀၀)ဦးကျော်ကို ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုများ ဆောင်ရွက်ပေးလျက်ရှိပါတယ်။

ချောင်းဆုံမြို့နယ်၊ ကော့မုပွန်ကျေးရွာဟာဆိုလို့ရှိရင် ချောင်းဆုံမြို့နယ်ရဲ့ မြောက်ဘက် အစွန်းအဖျားမှာ တည်ရှိပြီး အိမ်ခြေပေါင်း (၅၀၀)ကျော်၊ အိမ်ထောင်စု (၆၀၀)ကျော်၊ လူဦးရေ (၃၀၀၀၀)ဦးကျော် နေထိုင်လျက်ရှိပြီး များသောအားဖြင့် တံငါလုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင်ကြတဲ့ ပြည်သူ များလည်း ဖြစ်ပါတယ်။ အဆိုပါ ကျေးရွာ၌ ပြည်သူများရဲ့ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုအနေဖြင့် အဆိုပါ ကျေးရွာအတွင်းရှိ ပြည်သူများဟာဆိုလို့ရှိရင် ကော့မုပွန်ကျေးရွာ ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာန(ခွဲ)ကို အမှီပြုပြီး ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုများ ဆောင်ရွက်လျက် ရှိကြပါတယ်။

အဆိုပါ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန(ခွဲ)ဟာဆိုရင် ကညော်ကျေးရွာ ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနအောက်၌ရှိပြီး အဆိုပါ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန(ခွဲ)သည် အဆောက်အအုံ မရှိသည့်အတွက် ကျေးရွာစာကြည့်တိုက်အတွင်း မှီခို၍ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုများ ဆောင်ရွက်ပေးလျက်ရှိပါတယ်။ အဆိုပါကျေးရွာ၌ မိဘပြည်သူများသည် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုခံယူရာတွင် အဆောက်အအုံ မရှိသဖြင့် အခက်အခဲများစွာ ကြုံတွေ့ခြင်း၊ ဆေးဝါးများ သိုလှောင်ရာတွင်လည်း အခက်အခဲများစွာ

ရှိခြင်း၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်များမှာလည်း မီးဖွားသည့်အချိန်အခါတွင် မသန်ရှင်းသည့် အဆောက်အအုံ၌ မီးဖွားသည့်အတွက်ကြောင့် ကလေးသူငယ်နှင့် မိခင်များပါ အသက်အန္တရာယ်များစွာ စိုးရိမ်ကြောင့်ကြ လျက်ရှိပါတယ်။

သို့ဖြစ်ပါ၍ သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနအနေဖြင့် အဆိုပါကျေးရွာကို အဆောက်အအုံနှင့် ဝန်ထမ်းအိမ်ရာများ ဆောက်လုပ်ပေးနိုင်ရန်အတွက် သတ်မှတ်ထားသည့် ဧရိယာနှင့် မြေစာရင်း မြေပုံများလည်း ဆောင်ရွက်ထားပြီးလည်း ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော့်အနေဖြင့် သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီး ဌာနအား ဥက္ကဋ္ဌကြီးမှတစ်ဆင့် မေးမြန်းလိုတာက မွန်ပြည်နယ်၊ မော်လမြိုင်ခရိုင်၊ ချောင်းဆုံမြို့နယ်၊ ကော့မုပွန်ကျေးရွာ၌ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန(ခွဲ) အဆောက်အအုံနှင့် ဝန်ထမ်းအိမ်ရာအား ၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်အတွင်း ဆောက်လုပ်ပေးရန် အစီအစဉ် ရှိ/မရှိ လေးစားစွာ မေးမြန်းရခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ အားလုံး ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

မကွေးတိုင်းဒေသကြီး၊ ရေစကြိုမြို့နယ်အတွင်းရှိ မြစ်ရေဝင်အရပ်နှင့် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲ သောတောင်ခြေဒေသရှိ ကျေးရွာအချို့တွင် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန(ခွဲ)များ ထားရှိပေးရန် အစီအစဉ် ရှိ/မရှိနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် မေးခွန်း

အချိန်၊ ၁၀:၂၆။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ဆက်လက်ပြီး မကွေးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁၀)မှ ဒေါက်တာကျော်ငွေ က မကွေးတိုင်းဒေသကြီး၊ ရေစကြိုမြို့နယ်အတွင်းရှိ မြစ်ရေဝင်အရပ်နှင့် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ခက်ခဲသော တောင်ခြေဒေသရှိ ကျေးရွာအချို့တွင် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန(ခွဲ)များ ထားရှိပေးရန် အစီအစဉ် ရှိ/မရှိနှင့် စပ်လျဉ်းတဲ့မေးခွန်း မေးမြန်းဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၀:၂၆။

ဒေါက်တာကျော်ငွေ၊ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁၀)။ ။ လေးစားအပ် ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့်တကွ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် များနှင့် ဧည့်သည်တော်အပေါင်း မင်္ဂလာပါခင်ဗျား။ ကျွန်တော်ကတော့ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁၀)မှ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဒေါက်တာကျော်ငွေ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော် မေးမြန်းမယ့် မေးခွန်းကတော့ ရေစကြိုမြို့နယ်အတွင်းမှာရှိတဲ့ ရေဝင်အရပ်နှင့် မြစ်ကူး ချောင်းခြားဒေသ၊ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲသော တောင်ခြေရှိ ချောင်ကျသော ကျေးရွာအချို့မှာ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန(ခွဲ)များ ထားရှိပေးနိုင်ရန် အစီအစဉ် ရှိ/မရှိ ဆိုတဲ့ မေးခွန်း ဖြစ်ပါတယ်။

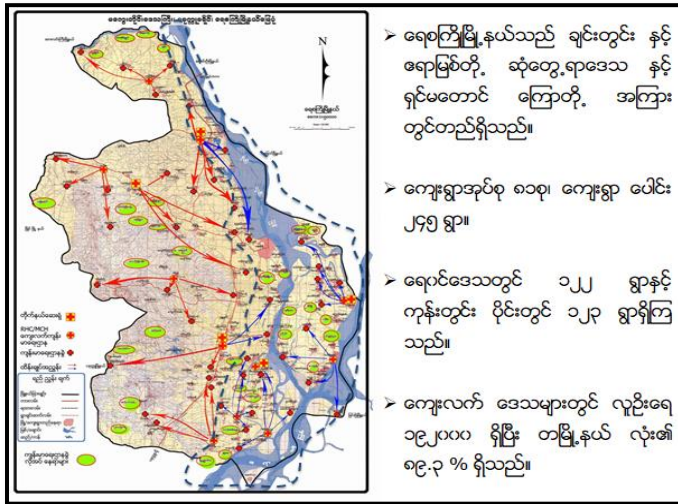
ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ကျွန်တော့်ကို Power Point သုံးခွင့်ပြုပါခင်ဗျား။ ရေစကြိုမြို့နယ်ဟာ မကွေးတိုင်းဒေသကြီးရဲ့ အရှေ့မြောက်ဖျားမှာတည်ရှိပြီး ဧရိယာ (၉၉၉)စတုရန်းကီလိုမီတာ ရှိပါတယ်။ ပထဝီအနေအထားအရ အနောက်ဘက်တစ်ခြမ်းဟာ ရှင်မတောင်ခြေ ကုန်းမြေဒေသဖြစ်ပြီးတော့

အရှေ့ဘက်တစ်ခြမ်းမှာ ချင်းတွင်းမြစ်နှင့် ဧရာဝတီမြစ်များရဲ့ နန်းတင်မြေနေ ရေဝင်ဒေသများဖြစ်ကြပါတယ်။ ၂၀၁၄ ခုနှစ် သန်းခေါင်စာရင်းအရ မြို့နယ်ရဲ့လူဦးရေဟာ (၂၁၅၃၅၂)ဦးရှိပြီး မြို့ပေါ်မှာ ရပ်ကွက်ကြီး(၈)ခုနှင့် ကျေးရွာအုပ်စု (၈၁)အုပ်စုရှိကာ ကျေးရွာပေါင်း (၂၄၅)ရွာ ရှိကြပါတယ်။ အဆိုပါ ကျေးရွာများရဲ့ထက်ဝက်ခန့် (၁၂၂)ရွာဟာ ရေဝင်ဒေသများမှာ တည်ရှိကြပါတယ်။ ကျေးလက် လူဦးရေဟာ (၁၉၂၀၀၀)ဦး ရှိကြရာ တစ်မြို့နယ်လုံးရဲ့ (၉၀)ရာခိုင်နှုန်းထိ ရှိနေပါတယ်။ အဆိုပါ ကျေးလက်နေသူများအတွက် ကျန်းမာရေးခံစားခွင့်ရရှိရန် တိုက်နယ်ဆေးရုံ (၅)ခု၊ ကျေးလက် ကျန်းမာရေးဌာန(RHC) (၁၁)ခုနှင့် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန(ခွဲ) (Sub Centre) (၄၈)ခုတို့ ရှိကြ ပါတယ်။ ယင်းတို့အနက် ရေဝင်ဒေသမှာ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန(ခွဲ) (၂၂)ခု၊ ရာခိုင်နှုန်းအားဖြင့် (၁၈)ရာခိုင်နှုန်းနှင့် ကုန်းပိုင်းဒေသမှာရှိတဲ့ (၁၂၃)ရွာတို့အတွက် ကျန်းမာရေးဌာန(ခွဲ)(၂၆)ခု၊ ရာခိုင်နှုန်း အားဖြင့် (၂၁)ရာခိုင်နှုန်းရှိပါတယ်။ မြေပုံမှာ ပြထားပါတယ်။ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန(ခွဲ) (RHC) တစ်ခုလျှင် များသောအားဖြင့် ကျန်းမာရေးဌာန(ခွဲ)(၄)ခုစီရှိသော်လည်း ကိုရင့်ရွာနှင့် မြေတော်ရွာတွင် (၅)ခုစီနှင့် မအူဌာနခွဲမှာ (၆)ခုထိ ရှိနေပါတယ်။ အချို့ကျေးရွာများမှာ အနီးဆုံးကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာန သို့မဟုတ် ဌာနခွဲ စသည်တို့နှင့် တောင်ကျော်၊ မြစ်ခြား သွားလာရေးခက်ခဲနေကြသောကြောင့် နီးလျက်နှင့်ဝေးနေကြသလို ခံစားနေကြရပါတယ်။

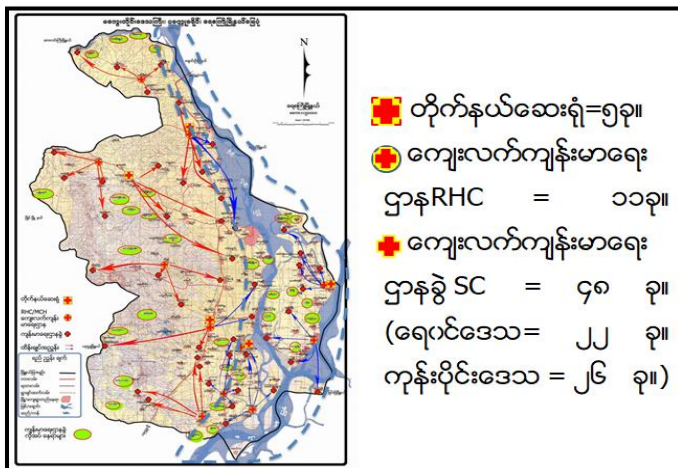
ဥပမာ ဘောင်ဘွဲ့တန်းဆိုတဲ့ကျေးရွာဟာ သူရဲ့အုပ်စုဝင် ကံပေါက်ရွာမှာရှိတဲ့ ဆေးခန်းနဲ့ ရှင်မတောင်ကြီးခြားပြီးတော့ (၄)မိုင်လောက် ဝေးပါတယ်။ ရေဝင်ဒေသကျေးရွာများမှာ ယနေ့လို ရေကြီးရေလျှံချိန်ဆိုရင် ကျန်းမာရေးအတွက် ရတက်မအေးဘဲ ဖြစ်နေကြရာ ကျွန်တော်တို့ ကွင်းဆင်း သွားတိုင်း သားဖွားဆရာမဆေးခန်းလေးများ မရနိုင်ဘူးလား၊ ကျုပ်တို့ရွာအတွက် တောင်းပေးပါဦးဆရာ ဆိုတဲ့မေးခွန်းတွေ ထပ်နေပါတယ်။ တတ်ကျွမ်းနားလည်သူ ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများ လက်လှမ်းမမီ တော့လည်း နီးရာတရားမဝင် အရပ်ဆရာတွေကိုသာ အားကိုးနေကြတာကိုလည်း စိတ်မကောင်းစရာ ကြားသိနေရပါတယ်။

အထူးသဖြင့် မြစ်ရေဝင်ဒေသများဖြစ်သော ဇယမ၊ မင်းရွာ၊ ရေရှား၊ ဝါးဘိုး၊ မိုးကွဲ၊ ဖရုံကူး၊ ကိုင်း(၁)၊ ရွှေလုံ၊ မြေစွန်းတော် စတဲ့ အုပ်စုတွေမှာလည်းကောင်း၊ ကုန်းတွင်းပိုင်းဒေသ သွားလာရေး ခက်ခဲတဲ့ ငါးရတော၊ ကိုင်း(၂)၊ ဂွေးဂုဏ်၊ ထန်းတပင်၊ ဆားလင်းကုန်း၊ မြေနီကုန်း၊ ရွာသစ်၊ ရွာထောင်၊ မြေဖြူကျင်း၊ သပြေပင်၊ ဘောင်ဘွဲ့တန်း၊ သရက်ပင်ကန်၊ တောင်ဇင်၊ ဂွေးချို၊ ပေါင်လောင်၊ ကွမ်းသီးကန်၊ ကျောက်ထပ် စသည်ကျေးရွာတို့တွင်လည်းကောင်း ကျန်းမာရေးဌာန (Sub Centre) များချပေးမည်ဆိုပါက အထူးဦးစားပေး ရွေးချယ်သင့်သည်ဟုမြင်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဥက္ကဋ္ဌကြီးမှ တစ်ဆင့် မေးမြန်းချင်တာကတော့ လာမယ့်ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှာ အထက်ပါ သွားလာရေးခက်ခဲသော ကျေးရွာများသို့ ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းများ တစ်ခုထက်ပိုမိုပြီး ချထားပေးရန် အစီအစဉ် ရှိ/မရှိ သိလိုပါကြောင်း မေးမြန်းအပ်ပါတယ်ခင်ဗျား။ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

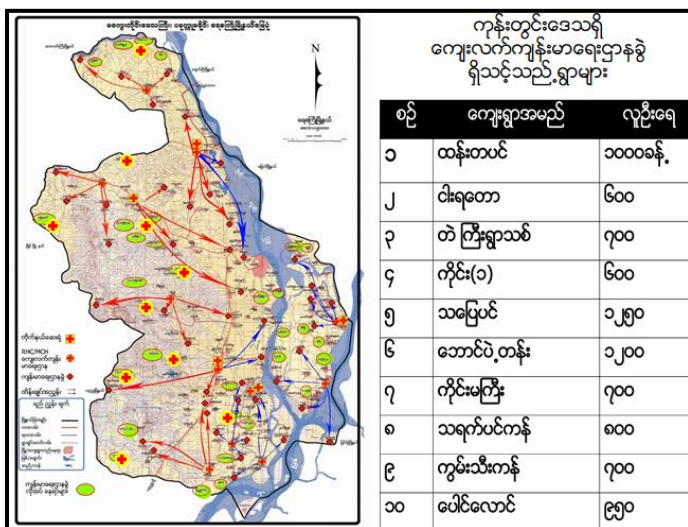
မကွေးတိုင်းဒေသကြီး၊ ပခုက္ကူခရိုင်၊ ရေစကြိုမြို့နယ် မြေပုံ မြင်ကွင်းပုံ (အ)

မကွေးတိုင်းဒေသကြီး၊ ပခုက္ကူခရိုင်၊ ရေစကြိုမြို့နယ် မြေပုံ မြင်ကွင်းပုံ (အ-၁)

မကွေးတိုင်းဒေသကြီး၊ ပခုက္ကူခရိုင်၊ ရေစကြိုမြို့နယ် မြေပုံ မြင်ကွင်းပုံ (အ-၂)

ချင်းပြည်နယ်၊ မတူပီမြို့နယ်၊ လေကန်း ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန(ခွဲ) အား ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနအဖြစ် ၂၀၁၉ - ၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် တိုးမြှင့် ဖွင့်လှစ်ပေးရန် အစီအစဉ် ရှိ/မရှိနှင့် စပ်လျဉ်း သည့် မေးခွန်း

အချိန်၊ ၁၀:၃၀။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ဆက်လက်ပြီး ချင်းပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁၀)မှ ဦးလားလ်မင်းထန် က ချင်းပြည်နယ်၊ မတူပီမြို့နယ်၊ လေကန်း ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန(ခွဲ)အား ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနအဖြစ် ၂၀၁၉ - ၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် တိုးမြှင့်ဖွင့်လှစ်ပေးရန် အစီအစဉ် ရှိ/မရှိနှင့် စပ်လျဉ်းတဲ့ မေးခွန်း မေးမြန်းဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၀:၃၀။

ဦးလားလ်မင်းထန်၊ ချင်းပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁၀)။ ။ လေးစားအပ်ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့်တကွ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် များနှင့် လေ့လာသူ ဧည့်သည်တော်များအားလုံး မင်္ဂလာပါ။ ကျွန်တော်ကတော့ ချင်းပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁၀)မှ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးလားလ်မင်းထန် ဖြစ်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ချင်းပြည်နယ်၊ မတူပီမြို့နယ်၊ လေကန်း ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာန(ခွဲ)အား ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနသို့ အဆင့်တိုးမြှင့်ပေးရန် အစီအစဉ် ရှိ/မရှိနဲ့ပတ်သက်တဲ့ မေးခွန်း မေးမြန်းသွားမှာဖြစ်ပါတယ်။ ချင်းပြည်နယ်၊ မတူပီမြို့နယ်၊ လေကန်းကျန်းမာရေးဌာန(ခွဲ) သည် ၁၉၇၃ ခုနှစ်တွင် စတင်ဖွင့်လှစ်ပြီး ယနေ့ဆိုလို့ရှိရင် နှစ်ပေါင်း(၄၆)နှစ် ကြာမြင့်နေပြီဖြစ်ပါ တယ်။ လေကန်း ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနဟာ ရေဇွာတိုက်နယ်ဆေးရုံနဲ့ (၂၂)မိုင်၊ မတူပီ ပြည်သူ့ ဆေးရုံနှင့် မိုင်(၉၀)ကွာဝေးပြီး သွားလာရခက်ခဲသောဒေသ ဖြစ်ပါတယ်။ လေကန်းကျေးရွာသည် ကားလမ်းပေါက်သော်လည်း နွေရာသီ၌သာ ကားများ သွားလာနိုင်ပြီး မိုးရာသီတွင် ဆိုင်ကယ်များ ဖြင့်သာ ခက်ခက်ခဲခဲ သွားလာနေရတဲ့အနေအထား ရှိပါတယ်။

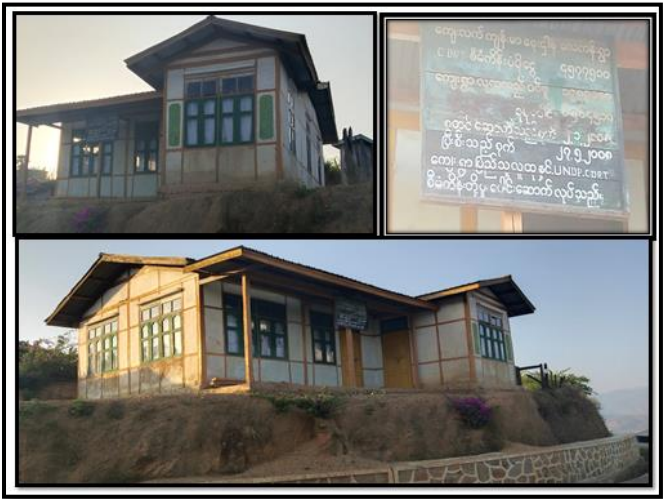
လေကန်း ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနတွင် အိမ်ခြေ (၂၈၀)၊ လူဦးရေ (၁၅၉၀)ဦးရှိ၍ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနအဖြစ်သို့ အဆင့်တိုးမြှင့်လာပါက အကျိုးပြုကျေးရွာ (၅)ရွာနှင့် အိမ်ခြေ (၃၂၆)အိမ်၊ လူဦးရေ (၁၈၇၉)ဦးတို့အတွက် အားကိုးအားထားပြုရမယ့်ဌာန ဖြစ်လာမှာဖြစ်ပါတယ်။ လေကန်းကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနအတွက် ပုံစံ(၁၀၅/၁၀၆) ရရှိပြီး မြေဧရိယာ(၁.၁)ဧကပေါ်တွင် အဆောက်အအုံလည်း အဆင်သင့်ရှိပြီး ဖြစ်ပါတယ်။ ၂၀၁၈ ခုနှစ်တွင် အမှုတွဲတွေကို လုပ်ပြီးမှ မြို့နယ်၊ ပြည်နယ်အဆင့်ဆင့်လည်း တင်ပြီးသွားပြီ ဖြစ်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ Power Point ဖြင့် တင်ပြခွင့်ပြုရန် တောင်းခံအပ်ပါတယ်။ ၂၀၀၈ ခုနှစ်မှာ ဒေသခံပြည်သူများနဲ့ ပြည်သူများက UNDP ထောက်ပံ့ကြေးငွေ (၄၅၇၇၅၀၀)ကျပ်နဲ့ ပြည်သူ

လုပ်အားပါဝင်မှုဖြင့် ဆောက်လုပ်ထားသော လေကန်း ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန(ခွဲ) အဆောက်အအုံ ဖြစ်ပါတယ်။ ဘယ်ဘက်ခြမ်းကတော့ ဒီဆေးရုံအဆောက်အအုံရဲ့ဆိုင်းဘုတ် ဖြစ်ပါတယ်။ အောက်က ပုံကလည်း လမ်းမကြီးနဲ့ ကပ်ရက်ဖြစ်တဲ့အတွက်ကြောင့် အဲဒီအနောက်မှာလည်း ဒီနှစ် ၂၀၁၉ ခုနှစ်မှာ သူတို့ ဆက်လက်ပြီးမှ သစ်သားနဲ့ ဆက်လက်ဆောက်လုပ်နေတာ၊ နောက် အဆောက်အအုံတစ်ခု ရှိပါသေးတယ်။ အဆောက်အအုံရဲ့ အနောက်ထဲမှာ လူထုဗဟိုပြုစီမံကိန်းနဲ့ လူထုလုပ်အား ပါဝင်ပြီးမှ ဆောက်လုပ်ထားတဲ့ ကျန်းမာရေးဌာန(ခွဲ) အဆောက်အအုံ ဖြစ်ပါတယ်။ အောက်ကပုံတွေကတော့ ကျွန်တော် မဲဆန္ဒနယ်မှာ ကွင်းဆင်းသွားတဲ့အခါမှာ ကျန်းမာရေးဌာန(ခွဲ)ကို ကျန်းမာရေးဌာနအဖြစ် အဆင့်တိုးမြှင့်ပေးရန် ရပ်မိရပ်ဖတွေ လာတင်ပြတဲ့ပုံ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီဒေသဟာဆိုလို့ရှိရင် လူဦးရေ နည်းပါးပြီးတော့မှ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု နောက်ကျတဲ့ဒေသလည်း ဖြစ်ပါတယ်။ လေကန်း ကျေးလက် ကျန်းမာရေးဌာနဟာဆိုရင် မြို့နယ်ပြည်သူ့ဆေးရုံနဲ့ မိုင်(၉၀) ကွာဝေးသောကြောင့် ဝေးလံခေါင်သီ သောဒေသရှိ တိုင်းရင်းသားများရဲ့ အခက်အခဲများကို စာနာထောက်ထားသောအားဖြင့် ကျန်းမာရေးနှင့် အားကစားဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနက ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန(ခွဲ)မှ ကျေးလက် ကျန်းမာရေးဌာနအဆင့်သို့ တိုးမြှင့်ပေးရန် မူဘောင်သတ်မှတ်ချက်များကို ဖြေလျော့ပေးပြီးမှ စဉ်းစားပေးစေချင်ပါတယ်။

သို့ဖြစ်တဲ့အတွက်ကြောင့် လေကန်း ကျန်းမာရေးဌာန(ခွဲ)အား ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနအဖြစ်သို့ အဆင့်တိုးမြှင့်ပေးရန် အစီအစဉ် ရှိ/မရှိ ဥက္ကဋ္ဌကြီးမှတစ်ဆင့် လေးစားစွာ မေးမြန်း ခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ အားလုံးကို ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

၂၀၀၈ ခုနှစ် UNDP ထောက်ပံ့ကြေးငွေ ကျပ် ၄၅ သိန်းနှင့် ဒေသခံပြည်သူလူထု၏ လုပ်အားပါဝင်မှုများဖြင့် ဆောက်လုပ်ထားသော လေကန်းကျေးရွာ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန(ခွဲ) အဆောက်အအုံ မြင်ကွင်းပုံ (ကက)

၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ ဧပြီလတွင် လူထုဗဟိုပြုစီမံကိန်းကို လူထုလုပ်အား ပါဝင်မှုဖြင့် ဆောက်လုပ်ထားသော လေကန်းကျေးရွာ ကျန်းမာရေးဌာန(ခွဲ) အဆောက်အအုံ၏ မြင်ကွင်းပုံ (ကက-၁)

အချိန်၊ ၁၀:၃၄။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ မေးခွန်းများနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ကျန်းမာရေးနှင့် အားကစားဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးက တစ်ခုချင်း ဖြေကြားပေးဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။

ဖြေကြားချက်

အချိန်၊ ၁၀:၃၄။

ဒေါက်တာမြင့်ထွေး (ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ ကျန်းမာရေးနှင့် အားကစားဝန်ကြီးဌာန)။ ။ လေးစားအပ်ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့် အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ ခင်ဗျား။ အားလုံး မင်္ဂလာပါလို့ ကျွန်တော် နှုတ်ခွန်းဆက်သအပ်ပါတယ်။ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ မေးခွန်း စုစုပေါင်း (၆)ခုရှိပါတယ်။ ပထမ(၂)ခုကိုတော့ အချိန်ပို ပေးစေလိုပါတယ်။ ကျန်တဲ့(၄)ခုကတော့ တိုတိုလေးနဲ့ပဲ ကျွန်တော် ဖြေမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ခွင့်ပြုပါရန် လေးစားစွာ တင်ပြအပ်ပါတယ်။

ပထမမေးခွန်းဖြစ်တဲ့ ဦးကျော်တုတ်၊ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် မန္တလေးတိုင်း ဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၇)မှမေးတဲ့ မြန်မာတစ်နိုင်ငံလုံး ဝက်သက်ရောဂါကို ကပ်ရောဂါအသွင် ဖြစ်ပွားမလာအောင် မည်ကဲ့သို့ စီမံဆောင်ရွက်ထားကြောင်း သိရှိလိုတဲ့မေးခွန်း ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ဒီမေးခွန်းကလည်း တော်တော်ကောင်းတဲ့ မေးခွန်းဖြစ်ပါတယ်။ ဒီကိစ္စနဲ့ ပတ်သက် ပြီးတော့ ဝက်သက်ရောဂါဟာ တစ်ကမ္ဘာလုံးမှာလည်း ဖြစ်နေပါတယ်။ ကပ်ရောဂါအသွင်နဲ့ နိုင်ငံ တော်တော်များများ ဖြစ်နေပါတယ်။ ၂၀၁၄ ခုနှစ်မှာဆိုရင် တစ်ကမ္ဘာလုံးမှာ (၂၈၀၀၀၀)ဦးကျော် ဖြစ်ပါတယ်။ ၂၀၁၈ ခုနှစ်မှာ (၃၅၀၀၀၀)ဦးကျော် ဖြစ်ပါတယ်။ ၂၀၁၉ ခုနှစ်မှာ (၃၆၀၀၀၀)ဦးကျော် ဖြစ်ပါတယ်။ ဘာကြောင့် ဝက်သက်က ဖြစ်ရလဲဆိုတော့ ရောဂါတစ်ခုမှာ သူက Infectivity ဆိုတာ

ရှိပါတယ်။ ကူးစက်မှု မြန်တာပါ။ ဝက်သက်ရောဂါသည် ရောဂါများအားလုံးထက် ထိပ်တန်း(၃)ခု၊ (၄)ခုလောက်မှာပါတဲ့ အလွန်ကူးစက်မြန်တဲ့ရောဂါ ဖြစ်ပါတယ်။

သို့သော် ဝက်သက်မှာ Virulence ဆိုတဲ့ ရောဂါဖြစ်ရင် သေမလား၊ မသေဘူးလား ဆိုတာက နည်းပါတယ်။ အီဘိုလာ လိုဟာမျိုးကျတော့ Virulence က အရမ်းမြင့်ပါတယ်။ (၇၀) ရာခိုင်နှုန်း၊ (၈၀)ရာခိုင်နှုန်း။ အဲဒီတော့ ဒီလိုဝက်သက်ရောဂါ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် ကူးစက်မှု မြန်တဲ့အတွက် ဒီလို ဖြစ်နေခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဥပမာအားဖြင့် ဒီ ၂၀၁၉ ခုနှစ်မှာပဲ ပြန်ကြည့်မယ် ဆိုရင် ၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ ဧပြီလအတွင်း ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံမှာ အလွန်ဖြစ်ပွားတဲ့အတွက် ပြည်သူ့ကျန်းမာရေး ဆိုင်ရာ အရေးပေါ် အခြေအနေ ကြေညာလိုက်ရပါတယ်။ National Public Health Emergency ပါ။ အလားတူစွာ Developed Country ဖွံ့ဖြိုးပြီးနိုင်ငံဖြစ်တဲ့ အမေရိကန်နိုင်ငံ၊ နယူးယောက်မှာလည်း ၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ မတ်လက ဝက်သက်တွေ အရမ်းဖြစ်တဲ့အတွက် ကြေညာလိုက်ရပါတယ်။ ပြည်သူ့ ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ အရေးပေါ်အခြေအနေပါ။ ဒီလို တကယ်တိုးတက်တဲ့ နိုင်ငံကြီးမှာတောင် ဝက်သက်ရောဂါဟာ ပိုလည်းဖြစ်တယ်။ ကပ်ရောဂါအသွင်လည်း ဖြစ်နေတာကို ကျွန်တော် တွေ့ရ ပါတယ်။ ဆိုလိုတာက ကျွန်တော်တို့ မြန်မာပြည်မှာ ဖြစ်တယ်ဆိုတာ သိပ်ပြီးတော့ အထူးအဆန်း တစ်ရပ်အနေတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ ဥပမာ ကပ်ရောဂါအနေနဲ့ဆိုရင် မြန်မာကသာ ကပ်ရောဂါ ပြောတာပါ။ တကယ့်တကယ် Epidemic , Outbreak ဆိုတာ ရှိပါတယ်၊ မတူပါဘူး။ ကျွန်တော့် အနေနဲ့တော့ ယေဘုယျသုံးတဲ့ ကပ်ရောဂါအနေနဲ့ပဲ ကျွန်တော် သုံးမှာပါ။

အဲဒီတော့ ၂၀၁၆ ခုနှစ်ကို ကျွန်တော်တို့ ပြန်ကြည့်တဲ့အခါမှာ ကပ်ရောဂါအသွင် Outbreak က (၈)ခုဖြစ်ပါတယ်။ ၂၀၁၆ ခုနှစ်မှာ ကျွန်တော်တို့ဆီကို Reported Case သတင်းပို့တဲ့ လူနာပေါင်းက (၂၇၄)ဦးရှိပါတယ်။ ဝက်သက်ရောဂါ ဖြစ်သူတိုင်းသည် ကျွန်တော်တို့ သတင်း မပို့ပါဘူး။ ပို့စရာလည်း မလိုဘူး။ ဝက်သက်ဖြစ်ရင် ဖျားမယ်၊ ချောင်းဆိုးမယ်၊ နှာစေးမယ်၊ အကွက် တွေပေါ်မယ်၊ သူ့ဟာသူ ပြန်ကောင်းသွားတယ်။ တော်တော်အခြေအနေဆိုးပြီး အဖျားမကျဘူး၊ အဖျားအရမ်းကြီးတယ်။ ဒီရောဂါနဲ့ပတ်သက်ပြီး အခြားကိစ္စတွေပါလာရင် ကျွန်တော့်ဆီကို Report ပို့လိုရပါတယ်။ ၂၀၁၇ ခုနှစ်ကျတော့ ကပ်ရောဂါအသွင်နဲ့ (၂၁)ခုဖြစ်ပါတယ်။ တစ်ပြည်လုံးမှာ ဖြစ်တဲ့ လူစုစုပေါင်းက (၁၂၉၃)ဦး ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ကို လာသတင်းပို့တယ်။

၂၀၁၈ ခုနှစ်ကျတော့ ကပ်ရောဂါအသွင်နဲ့က (၃၇)နေရာမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ (၃၇)နေရာ ဆိုတော့ တစ်တိုင်းပြည်လုံးပေါ့။ စုစုပေါင်း လူနာဦးရေဟာ (၁၃၈၉)ဦး ရှိပါတယ်။ သတင်းပို့တဲ့သူက ၁-၈-၂၀၁၉ ရက်နေ့အထိကို Outbreak က အသေးလေးတွေဖြစ်တာက (၁၀၃)ခု ရှိပါတယ်။ တစ်ပြည်လုံးမှာ ဝက်သက်ဖြစ်တာက (၃၆၈၀)ဦး ရှိပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့က ဘာကြောင့် ဒီလို ကပ်ရောဂါ Outbreak တွေ (၂၁)ခု၊ (၃၇)ခု၊ (၁၀၃)ခု ဖြစ်သလဲလို့ မေးစရာရှိပါတယ်။ ဒီလိုဖြစ် သော်လည်း ကြောက်စရာတော့မလိုပါဘူး။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့က ဝက်သက်ရောဂါကို

ကပ်ရောဂါအသွင်နဲ့ဖြစ်တယ်ဆိုတာက လူတစ်သိန်းမှာ (၅)ဦးနှင့်အထက်ရှိရင် သံသယဝက်သက် (Suspects) လို့ ပြောပါတယ်။ အဲဒီ သံသယထဲကမှ (၅)ယောက်မှစလို့ (၂)ယောက်မှာ Measles ပေါ့။ ဗိုင်းရပ်စ်ကို တွေ့ရင်တော့ ဒါ ကပ်ရောဂါအစစ်လို့ သတ်မှတ်ရပါမယ်။ အဲဒါကြောင့် ကပ်ရောဂါတော့ ဖြစ်မှာပဲ၊ ဖြစ်သော်ငြားလည်း သူဟာ သေနန်းမှု နည်းတဲ့အတွက် ကြောက်စရာမကောင်းသော်လည်း သူဖြစ်ပြီးရင် ကလေးတစ်ယောက်သည် Nutrition Menu ပေါ့။ အာဟာရချို့တဲ့တာတွေ ဖြစ်မယ်၊ ဦးနှောက်ရောင်တာ ဖြစ်မယ်၊ နားကိုက်တာ၊ နားပြည်ယိုတာ ဖြစ်မယ်၊ မျက်စိနာတာ ဖြစ်မယ်၊ အစရှိသဖြင့် အများကြီးဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒါတွေ ကျွန်တော်တို့က သတိထားရပါတယ်။ ကလေး ဖျားတယ်ဆိုရင် မိဘတွေကလည်း အရမ်းစိတ်ပူရမယ်။ Stretch ပေါ့။ ဒါတွေလည်း အကုန်ရှိပါတယ်။

ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ကပ်ရောဂါဖြစ်တာကို ပေါ့ပေါ့တော့ မထားပါဘူး။ သေချာလုပ်နေ ပါတယ်။ ဘာတွေလုပ်တယ် ဆိုတာလည်း ကျွန်တော် ပြောပါမယ်။ ဒီမှာ သေတယ်/မသေဘူး ဆိုတာကတော့ ကလေးရဲ့ Nutrition က အရမ်းအရေးကြီးပါတယ်။ အာဟာရပြည့်ဝမှု ရှိ/မရှိ၊ သူ့မှာဖြစ်လို့ရှိရင် ဆေးခန်း၊ ဆေးရုံသွားနိုင်တဲ့ အခြေအနေ ရှိ/မရှိ၊ ရှိလို့ရှိရင် ကျွန်တော်တို့ ဝန်ထမ်း တွေက Quality Health Care Service အရည်အသွေးပြည့်ဝတဲ့ ဝန်ဆောင်မှု ရှိ/မရှိ၊ ကလေးရဲ့ နဂို Immune Status ပေါ့၊ ကိုယ်ခံအားအခြေအနေ ဘယ်လောက် ရှိ/မရှိ၊ ဒါတွေနဲ့ ဆိုင်ပါတယ်။ ကိုယ်ခံအားဆိုတာ မိခင်နို့တိုက်ဖို့ ပထမ(၆)လမှာ မိခင်နို့လုံးဝတိုက်ရမယ်။ (Cholostrum) မိခင်နို့ထက် မိခင်မှာပါတဲ့ ပဋိဇီဝပစ္စည်းတွေက ကလေးကို ရောက်သွားလို့ရှိရင် ဒီကလေးဟာ ဝက်သက်က တော်ရုံတန်ရုံ မဖြစ်တော့ဘူး။ ဗိုင်းရပ်စ်ဝင်သွားလည်း ဗိုင်းရပ်စ်က ထပ်မပွားနိုင်တော့ဘူး။ မိခင်က ပါလာတဲ့ ပဋိဇီဝပစ္စည်းပေါ့၊ Antibody ကနေပြီးတော့ ဒီဟာကို သတ်ပစ်လိုက်တယ်။ ဒါတွေက အကုန်လုံးနဲ့ ဆက်စပ်နေတာကို ကျွန်တော် တင်ပြခြင်းဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒီတော့ ဒီလိုဝက်သက်ဖြစ်တဲ့အခါမှာ သေတာကတော့ အမေရိကန်လို နိုင်ငံတွေမှာ ဆိုရင် သေနန်းက (၀.၁)ရာခိုင်နှုန်းလောက်ပဲ ရှိပါတယ်။ ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံတွေမှာတော့ (၃)ရာခိုင်နှုန်းမှ (၆)ရာခိုင်နှုန်းရှိပါတယ်။ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ Outbreak ကို မဖြစ်အောင် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ကြီး မေးထားပါတယ်။ ကောင်းပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့က ဝက်သက်မှာ (၂)ကြိမ်ထိုးပါတယ်။ (၉)လမှာ (၁)ကြိမ်၊ (၁၈)လ သို့မဟုတ် တစ်နှစ်ခွဲမှာ (၁)ကြိမ် ထိုးပါတယ်။ ထိုးတဲ့အချိန်မှာ (၉၅)ရာခိုင်နှုန်း လွှမ်းခြုံမှုရှိရမယ်။ လူ(၁၀၀)ဦးရှိတဲ့ ကလေး(၁၀၀)ဦးကို ထိုးသင့်တဲ့နေရာမှာဆိုရင် (၉၅)ယောက် ထိုးရမယ်။ ဘာကြောင့် ကျွန်တော်တို့က (၉၅)ယောက်ထိ တင်လိုက်ရလဲ၊ တချို့ရောဂါမှာဆိုရင် (၈၀)လောက်နဲ့ရတယ်။ (၉၅)ရာခိုင်နှုန်းကို တင်ခြင်းသည် ဝက်သက်ရောဂါရဲ့ ကူးစက်မြန်နှုန်းက အလွန်များတယ်၊ (၉၅)ရာခိုင်နှုန်းရမှာ၊ (၉၅)ရာခိုင်နှုန်းရမှသာလျှင် ကျွန်တော်တို့က လူဦးရေထဲမှာ Herd ဆိုတာက ကျွဲ၊ နွား အုပ်စုလိုက်ပေါ့၊ သူက တင်စားပြီး ပြောတာပေါ့၊ လူအုပ်စုထဲမှာ ဒီလို ကာကွယ်ဆေးထိုးထားတဲ့ ကလေးများလေ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ကြီး မေးတဲ့ ကပ်ရောဂါ

မဖြစ်တော့ဘူး။ ကလေးတစ်ယောက်အတွက် ဖြစ်တယ်ပဲထားဦး၊ နောက်တစ်ကိုယ် မကူးဘူး။ ဘာကြောင့်မကူးလဲဆိုတော့ ဟိုကလေးသည် ကာကွယ်ဆေး ထိုးထားလို့။

အဲဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့ လုပ်ငန်းလုပ်တဲ့အခါမှာ လွှမ်းခြုံမှုများအောင် လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်ကြီးများအနေနဲ့ မိမိတို့နေရာ ရောက်တဲ့အခါမှာလည်း ပြည်သူများကို အသိပေးစေ ချင်ပါတယ်။ ကာကွယ်ဆေးဟာ ဘယ်လောက်အထိ အကျိုးရှိတယ် အဲဒါတွေကို၊ နောက်တစ်ချက်က ကျွန်တော်တို့ ပြန်ကြည့်ပါတယ်၊ ကျွန်တော်တို့ ထိုးတာတွေ၊ တစ်ပြည်လုံးမှာ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ကြီးပြောတဲ့ မေးခွန်းထဲမှာ (၃၄)ရာခိုင်နှုန်း၊ (၃၂)ရာခိုင်နှုန်း လုံးဝမဟုတ်ပါဘူး။ လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်ကြီး မှီငြမ်းတဲ့ သုတေသနသည် မည်သည့်နှစ်က ထုတ်တယ်ဆိုတာကို ကျွန်တော်တို့ သိလိုပါတယ်။ ဒါ အခု လောလောဆယ်မှာ မဖြစ်ပါဘူး။ အားလုံးနီးပါးက (၈၀)ရာခိုင်နှုန်းကျော် ပါတယ်။ ခုနပြောတဲ့ (၃၀)ရာခိုင်နှုန်း၊ (၄၀)ရာခိုင်နှုန်းဆိုတာက ခက်ခဲဒေသ၊ လုံခြုံရေးအရ သွားလို့ မရတဲ့ဒေသ အဲဒီမှာပဲ ရှိပါတယ်။ ကျန်တဲ့ တစ်ပြည်လုံး အတိုင်းအတာမှာတော့ (၈၀)ရာခိုင်နှုန်း ပတ်ဝန်းကျင်လောက်မှာ ကျွန်တော်တို့ ရှိတာကို တင်ပြအပ်ပါတယ်။

ဒီလိုခက်ခဲတဲ့ဒေသက ဘာတွေလဲပေါ့။ ကျွန်တော်တို့ ပြန်ကြည့်တဲ့အခါမှာ ဥပမာ ကချင် ပြည်နယ်၊ ခေါင်လန်ဖူး အခုထက်ထိ ရှိသေးတယ်။ နယ်မြေမအေးချမ်းသောနေရာမှာ ဥပမာဆိုရင် ကရင်ပြည်နယ်၊ ဖာပွန်၊ ရခိုင်ပြည်နယ်မြောက်ပိုင်းမှာ ကျွန်တော်တို့ ထိုးသော်ငြားလည်း သွားလာရ ခက်ခဲတဲ့အတွက် ထိုးလို့မရဘူး ဖြစ်နေပါတယ်။ နောက် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသ ဥပမာ စစ်ကိုင်း တိုင်းဒေသကြီး၊ နာဂ၊ လဟယ်မြောက်ပိုင်း အဲဒီတော့ လဟယ်မှာ ဒီကိစ္စနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ ၂၀၁၆ ခုနှစ်က ကပ်ရောဂါဖြစ်ပွားတဲ့အခါမှာ ကလေးတွေ အများကြီးသေပါတယ်။ စိတ်မကောင်းပါဘူး။ ဒါနဲ့ ကျွန်တော်တို့က နိုင်နင်းစွာ မကြာခင်ပြန်ထိန်းနိုင်ပါတယ်။ ချက်ချင်း ကာကွယ်ဆေးထိုး လုပ်သင့်တဲ့ လုပ်ငန်းတွေ အကုန်လုံး ကျွန်တော်တို့ လုပ်ပါတယ်။

အဲဒီတော့ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ကြီးမေးတဲ့ ကပ်ရောဂါအသွင် မဖြစ်ဖို့ဆိုလို့ရှိရင် အထူးသဖြင့် ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးမှာ အဖြစ်များပါတယ်။ ဘယ်မှာအဖြစ်များလဲဆိုတော့ လှိုင်သာယာ မြို့နယ်မှာ။ ဘာဖြစ်လို့ အဖြစ်များလဲဆိုတော့ လှိုင်သာယာမြို့နယ်ကိုလာတဲ့ လူဦးရေသည် မြန်မာပြည် အရပ်ရပ်ကလာတဲ့ ကလေးတွေရှိတယ်။ မိသားစုတွေရှိတယ်။ သူတို့သည် ကာကွယ်ဆေးမထိုးထား တဲ့လူတွေဖြစ်မယ်ဆိုရင် ဒီနေရာမှာ ကာကွယ်ဆေး မထိုးထားသော လူဦးရေအရေအတွက်သည် လှိုင်သာယာမြို့နယ်မှာ အရမ်းများတယ်။ အဲဒါကြောင့် ကျွန်တော်က လှိုင်သာယာမြို့နယ်တို့၊ ဒဂုံ (အရှေ့)မြို့နယ်တို့ကို ဘာလုပ်လုပ် အထူးဦးစားပေးပြီး ကျွန်တော်တို့ လုပ်နေပါတယ်။ သို့မှသာလျှင် ကပ်ရောဂါအသွင် မဖြစ်ပါဘူး။ ဆိုလိုတာက အင်္ဂလိပ်လိုပြောမယ်ဆိုရင် Susceptible Population ပေါ့။ ရောဂါကို ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသော ကလေးဦးရေသည် များတယ်။ များနေတဲ့အခါ ကပ်ရောဂါဖြစ်မှာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

နောက်တစ်ချက်က ဒီနေရာတွေမှာ ကျွန်တော်တို့ ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့က တစ်ကမ္ဘာလုံးမှာ ကြေညာထားပါတယ်။ အမှန်ကတော့ WHO South East Asian Region အရှေ့တောင်အာရှဒေသမှာ ကြေညာထားတာ ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်မှာ ဝက်သက်တွေ လုံးဝပျောက်ရမယ်လို့ ကြေညာထားတာ။ ဒါပေမဲ့ မဖြစ်နိုင်ဘူး။ မဖြစ်နိုင်တဲ့အတွက် ကျွန်တော်က ပြန်ပြီးတော့ ၂၀၂၃ ခုနှစ် ဆိုရင်တော့ ဝက်သက်ရောဂါ ကင်းစင်ပျောက်ဖို့ အကုန်လုံး သဘောတူညီထားပါတယ်။ အဲဒီတော့ ဒါကိုလုပ်ဖို့ ကျွန်တော်တို့က လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ကြီး သိလိုတဲ့ကပ်ရောဂါအသွင်မဖြစ်အောင် ဘာလုပ်လဲ။ မဟာဗျူဟာ(၄)ခုနဲ့ ကျွန်တော်တို့ လုပ်ပါတယ်။ ပထမကတော့ ပုံမှန်ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း (Routine Immunization) ပါ။ အဲဒီမှာတော့ အစုလိုက် ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း (Supplementary Immunization Activities) အဲဒါတွေကို ကျွန်တော်တို့က မြို့နယ်တိုင်းမှာ ထိုးတဲ့အခါမှာ (၉၅)ရာခိုင်နှုန်း အထက်ကို ရောက်အောင် ထိုးဖို့ လုပ်နေပါတယ်။

နံပါတ်(၂) မဟာဗျူဟာကတော့ ရောဂါသံသယပေါ့။ Suspects ဟာဆိုရင် ကျွန်တော်တို့က ဒါကို စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုတယ်။ တွေ့ရင်ခေါ်တယ်။ စမ်းတယ်။ ဟုတ်တယ်ဆိုရင် ချက်ချင်း ကုသမှုပေးတယ်။ သူ့ကို ကလေးနဲ့ခဏခွဲထားတယ်။ သူ့ညီအစ်ကိုမောင်နှမတွေနဲ့ခဏ ခွဲထားတယ်။ ဘာလို့လဲဆို သူက နှာရည် အစရှိသဖြင့် ဒါတွေက ကူးနိုင်တယ်။ ချောင်းဆိုးတာက ကူးတယ်။ နံပါတ်(၃) မဟာဗျူဟာကတော့ ဘာလဲဆိုတော့။ ဝက်သက်ဖြစ်ရင် ကျွန်တော်တို့ အင်္ဂလိပ်လိုကတော့ Outbreak Response Immunization ကပ်ရောဂါအသွင် ဖြစ်နိုင်တဲ့ကိစ္စမှာ ကျွန်တော်တို့ ချက်ချင်း အရှိန်အဟုန်နဲ့ အများကြီး ထိုးပေးပါတယ်။ ဒီဧရိယာကတော့ လှိုင်သာယာမြို့နယ်မှာ ဖြစ်ပြီ။ (၆)ယောက်လောက် တွေ့ပြီ။ ဝက်သက် အကြီးအကျယ် သွားလုပ်ပါတယ်။ ဒါ Outbreak Response Immunization လို့ခေါ်ပါတယ်။ နံပါတ်(၄) ကျွန်တော်တို့သိတဲ့အတိုင်း ဒီဟာကိုလုပ်တဲ့အခါမှာ ထွင်လုပ်လို့မရပါဘူး။ မြေပြင်မှာရှိတဲ့ အကုန်လုံး လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းတွေ၊ NGO နဲ့ ပေါင်းပြီး ကျွန်တော်တို့ လုပ်ပါတယ်။ ပြီးခဲ့တဲ့ လှိုင်သာယာမြို့နယ်၊ အင်းစိန်မြို့နယ်မှာ သွားပြီးလုပ်ပါတယ်။ အကုန်လုံးပေါင်းလုပ်ပါတယ်။ ဒီကာကွယ်ဆေးထိုးတာက ကျွန်တော်တို့ တစ်ဦးတည်းလုပ်လို့မရပါဘူး။

ဒီမဟာဗျူဟာတွေလုပ်တဲ့အခါမှာ သူက (၃)နှစ်တစ်ခါ ဖြစ်တဲ့အခါကျတော့ ကျွန်တော်တို့က Crash ဒီမှာ အများကြီးရှိပါတယ်။ ခုနကပြောတဲ့ SIA ရှိတယ်။ Routine ရှိတယ်။ Crash ရှိတယ်။ Crash Immunization ဆိုတာ ပွင့်လင်းရာသီမှာ သွားပြီးတော့ကြီးကြပ်တယ်။ ခုနက ပြောတဲ့ လဟယ် တို့။ ခက်ခဲတဲ့ဒေသမှာဆိုရင် ပွင့်လင်းတဲ့ရာသီ (၂)လ၊ (၃)လမှာ ကျွန်တော်က တစ်ခါတည်းသွားပြီးတော့ အုပ်စုလိုက် အပြတ်ထိုးတာ။ အဲဒါမျိုး ကျွန်တော်တို့ လုပ်ပါတယ်။ Crash Immunization လုပ်ပါတယ်။ အဲဒီတော့ အကယ်၍ ကျွန်တော်တို့က မသွားနိုင်ဘူးဆိုရင် လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ပြောတဲ့အတိုင်း ကပ်ရောဂါအသွင် မဖြစ်ဖို့ဆိုရင် EHO မြန်မာလိုတော့ တိုင်းရင်းသား ကျန်းမာရေး အဖွဲ့အစည်းတွေကို အကူအညီတောင်းပါတယ်။ သူတို့ တောင်းတဲ့အခါမှာ သူတို့ကို

ကျွန်တော်က နည်းပညာလည်း သင်တန်းပေးပါတယ်။ ကာကွယ်ဆေးတွေလည်း ပေးပါတယ်။ ဆက်စပ်ပြီးပစ္စည်း Vaccine Equipment ရေခဲသေတ္တာ အဲဒါကအစ အကုန်လုံး ကျွန်တော်တို့ ပေးတယ်။ သူတို့ရဲ့အကူအညီနဲ့ ကျွန်တော် လုပ်ပါတယ်။ သူတို့သာလျှင် ဒီနေရာကို ဝင်လို့ရတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ဝန်ထမ်းတွေက တစ်ခါတစ်ရံ ဝင်လို့မရတဲ့အတွက် သူတို့အကူအညီနဲ့ လုပ်ပြီး ကျွန်တော်တို့ လုပ်နေပါတယ်။ အဲဒီတော့ တစ်နိုင်ငံလုံး အတိုင်းအတာအနေနဲ့ အခုလောလောဆယ် ၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာ၊ နိုဝင်ဘာမှာ ကျွန်တော်တို့က (၉)လကနေ (၅)နှစ်အထိ ကလေးတွေကို ဝက်သက်နဲ့ ဂျိုက်သိုးပေါင်းပြီးတော့ ကလေး (၄)တန်းထိုးဖို့လည်း ဆေးတွေရှိပါတယ်။ Gavi , WHO ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံကလည်း ပိုက်ဆံပေးပါတယ်။ အခု စထိုးပါမယ်။ ဒီနေရာမှာ မထိုးခင်မှာ ကျွန်တော် တို့က လူတွေကို သိအောင် အသိပေးရမယ်။ အကုန်ထိုးကြပါ။ အောက်တိုဘာ၊ နိုဝင်ဘာလမှာ စထိုးမယ်။ ကျွန်တော်တို့ Plan တွေ လုပ်နေပါတယ်။ ပြီးနေပါပြီ။

ဒီကာကွယ်ဆေးထိုးတာကတော့ ခုနတုန်းက ဥက္ကဋ္ဌကြီးကို တင်ပြတဲ့အတိုင်းပဲ။ ရန်ကုန် တိုင်းဒေသကြီးမှာဆိုရင်တော့ မြို့နယ် (၅)မြို့နယ်၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်မှာ သေချာလုပ်ပါတယ်။ ၂၀၁၉ ခုနှစ် မှာလည်း မြို့နယ် (၇)မြို့နယ် အကုန်လုံးလုပ်လို့မရပါဘူး။ မြို့ထဲကဟာတွေက မလိုပါဘူး။ လှိုင်သာယာ မြို့နယ်၊ ဒဂုံ(အရှေ့)မြို့နယ်၊ ဒဂုံ(မြောက်)မြို့နယ်၊ သင်္ဃန်းကျွန်းမြို့နယ်တို့ဟာ လူဦးရေထူထပ် သိပ်သည်းတဲ့နေရာတွေမှာ ဒီရောဂါကူးစက်မှုက မြန်တဲ့အတွက် ဒါတွေ ကျွန်တော်တို့ ဦးစားပေးပြီး လုပ်နေပါတယ်။ နောက်ဆုံး ကျွန်တော် နိဂုံးအနေနဲ့ တင်ပြချင်တာကတော့ ကပ်ရောဂါ မဖြစ်အောင် ဆိုရင် ပြည်သူများ အသိဉာဏ်ရှိဖို့ လိုတယ်။ ပြည်သူများသည် မိမိ၏ ကလေးများကို ထိုးတဲ့နေရာကို လာထိုးရမယ်။ တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး ပြောရမယ်။ အိမ်နီးနားချင်းကို သွားထိုးရအောင် လာကြ။ ဒါ လုပ်ရမယ်။ ပြည်သူများ မပါဝင်ဘဲနဲ့ ကျွန်တော်တို့ ဘယ်လောက်ပဲလုပ်လုပ် သူတို့ လာမထိုးရင် ကျွန်တော်တို့ ဘာမှလုပ်လို့မရပါဘူး။

ဒီကိစ္စမှာ ပြည်သူများလုပ်အောင်လည်း ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ကြီးများ အနေနဲ့က မိမိတို့မဲဆန္ဒနယ်မြေမှာ ဆော်ဩပေးဖို့ ကျွန်တော် လုပ်စေချင်ပါတယ်။ နောက်တစ်ခုက ထိုးတဲ့အခါမှာ ဝက်သက်ထိုးပြီး ကျွန်တော်တို့ ဆေးတွေ ဘယ်လောက်အာနိသင်ရှိသလဲဆိုတဲ့ အပေါ်မှာ မူတည်ပါတယ်။ ကပ်ရောဂါ မဖြစ်ဖို့က။ အဲဒီတော့ ကျွန်တော့်အနေနဲ့က Coldchain ပေါ့။ ဒါပေမဲ့ သူသတ်မှတ်တဲ့ Temperature ထဲမှာ ကျွန်တော်တို့က Vaccine ကို ထားပါတယ်။ ဒါမှသာလျှင် ကျွန်တော်တို့ ထိုးတဲ့ဆေးသည် အာနိသင်ရှိမယ်။ မဟုတ်ရင် အာနိသင်မရှိတာဖြစ်မယ်။ ဒီနေရာမှာ ပြည်သူများအနေနဲ့သိဖို့က ဝက်သက်ရောဂါက ဘာလဲဆိုတာကို ကောင်းကောင်း သိရမယ်။ ဒါတွေကတော့ ကျွန်တော် အသေးစိတ်မပြောတော့ပါဘူး။ အနီစက် ထွက်တယ်။ ဒီနားမှာ လည်ပင်း၊ ဂုတ်ကထွက်ပြီးတော့ အပေါ်တက်သွားတာတို့ ဒါတွေကတော့ ပညာပေးမှာ ပြောရပါတယ်။ ကျွန်တော် Tablet မှာလည်း အကုန်ထည့်ထားပါတယ်။ ပြည်သူ့အခြေခံ ကျန်းမာရေးလုပ်သားတွေ

ကလည်း ပြည်သူများကို အများကြီး ပြောတဲ့အတွက် အကုန်သိမှာပါ။ တစ်ခါတလေကျရင်တော့ ပါးစောင်ဟာကြည့်ရင် အတွင်းဘက်မှာဆိုရင် အဖြူစက်ကလေးတွေ တွေ့တယ်။ အမြဲတော့ မတွေ့ပါဘူး။ တွေ့ပြီး ခဏနေရင် ပျောက်သွားတယ်။ အဲဒါတွေရင်တော့ ဝက်သက်က သေချာသွားပါပြီ။ Koplik Spot လို့ခေါ်ပါတယ်။ ဒါတွေက ပြည်သူတွေက အကုန်သိရမယ်။ မိမိကလေး ဖျားပြီးတော့ အဖျားကြီးတယ်။ အကွက်တွေပေါ်တယ်ဆိုရင် ပါးစပ်လေး ဟာကြည့်လိုက်။ ဒါလေးတွေ ပေါ်သလား။ ပေါ်ရင် ချက်ချင်းအကြောင်းကြား။ အများကြီးပါပဲ။ ဘာလေးနဲ့ သွားတူသလဲဆိုရင် ဆားပွင့်လေး တွေလိုပါပဲ။ အဲဒါလေးတွေ ရှိပါတယ်။ ဒါတွေက အများကြီးပါပဲ။ ဒါတွေက ပြည်သူများ သိနေရမယ်။ ဒါတွေဟာ ပြည်သူများသိရင် လာမယ်။ လာမယ်ဆိုရင် ကောင်းသွားပါတယ်။

နောက်တစ်ချက်ကတော့ ဒီလိုထိုးတာနဲ့မရဘူး။ ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့က သတ်မှတ်ထားပါတယ်။ ဒီလို ထိုးရင်း ထိုးရင်းနဲ့ ရောဂါတွေ ဖြစ်လာတယ်ဆိုရင် (၃)နှစ်တစ်ခါ ကျွန်တော်တို့က Crash ကိုပဲ ထိုးပါတယ်။ အခု ကျွန်တော်တို့ ထိုးမလို့ပါ။ ၂၀၁၅ ခုနှစ်ကတစ်ခါ ထိုးထားပါတယ်။ အခု ၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ အမှန်က ၂၀၁၈ ခုနှစ်ကတည်းက ထိုးထားရမှာ။ အခု ၂၀၁၉ မှာ ကျွန်တော်တို့ ထိုးဖို့လိုတာ။ (၃)နှစ် တစ်ပြည်လုံး၊ တစ်ပြည်လုံး အတိုင်းအတာနဲ့။ အဲဒါ တစ်ချက်ရှိပါတယ်။ နောက်တစ်ချက်ကတော့ ဒီ Measles ကို ကျွန်တော်တို့ မပေါ့ပါဘူး။ Intensified Measles Surveillance ခေါ်တဲ့ စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုခြင်းကို အထူးအားပေးပြီး လုပ်နေပါတယ်။ အထူးသဖြင့် Institution ပေါ့။ ဖြစ်နေတာက စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံ၊ တက္ကသိုလ်၊ ကျောင်း၊ အကျဉ်းထောင်၊ အားကစား Gold Camp ဒီမှာလည်းဖြစ်ပါတယ်။ ပြီးခဲ့တဲ့အပတ်က နိုင်ငံခြားကစားတဲ့ AUG ပေါ့။ တက္ကသိုလ် အကုန်လုံးလာကြတာမှာ B ဆိုပြီး စဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ မနည်းထိန်းလိုက်လို့ ဆက်မပွားတော့ပါဘူး။ အဲဒီတော့ ဒီနေရာတွေကို ကျွန်တော်က အထူးဂရုစိုက်ပါတယ်။ လွှတ်တော်ဆိုရင်လည်း ဒီလိုထိုင်နေတဲ့နေရာမျိုး အများကြီးပေါ့။ လူစုလူဝေးရှိတဲ့နေရာမှာ ကူးစက်ဖို့က လူကြီးဆိုတော့ Immunity ကျတဲ့ အခါကျတော့ မဖြစ်တော့ပါဘူး။

နောက်တစ်ချက်ကတော့ ကျွန်တော်တို့ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်တော်ကြီးပြောတဲ့ ကပ်ရောဂါမဖြစ်အောင်ဆိုရင် Case Based Surveillance ဆိုတာလုပ်ပါတယ်။ Case Based ဆိုတာ ဝက်သက် တစ်ယောက်တွေရင် သေချာစုံစမ်းတယ်။ သွေးဖောက်တယ်။ ကြည့်တယ်။ ဝက်သက် တကယ် ဟုတ်လား။ မဟုတ်လား။ ဒါတွေကို ကျွန်တော်တို့က သေသေချာချာလုပ်ပါတယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ တွေ့လို့ရှိရင် ဝက်သက်သာမှန်ရင် ချက်ချင်း သူ့ကို ဟိုမသွားရ၊ ဒီမသွားရ၊ သူမိသားစု၊ မောင်နှမတွေနဲ့ အတူတူမနေရအစ အကုန်လုံးပေါ့။ ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေးတို့။ ဒီနေရာမှာ ကျွန်တော် တစ်ခုတင်ပြချင်တာက လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်တော်ကြီး ပြောသလို ကပ်ရောဂါ အသွင်မဖြစ်အောင်တော့လုပ်ပါတယ်။ သို့သော်လည်း အစိုးရအနေနဲ့ ဘယ်လောက်အထိ ဘဏ္ဍာငွေတွေထည့်ရတယ်ဆိုတာ ကျွန်တော် တင်ပြချင်ပါတယ်။ တိုတိုလေးပါ။

၂၀၁၆ ခုနှစ်မှာဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံတော်ကထည့်တာ (၁.၈)သန်း U\$ ဒေါ်လာ ထည့်ပါတယ် ၂၀၁၆ ခုနှစ်မှာ။ ဒါသည် Vaccine (၂၉)သန်း ပေးပါတယ်။ U\$ (၂၉)မီလီယံဒေါ်လာ ပေးပါတယ်။ UNICEF က အဲဒီတုန်းက (၃.၅)မီလီယံဒေါ်လာ ပေးပါတယ်။ ၂၀၁၆ ခုနှစ်က။ ၂၀၁၇ ခုနှစ်ကျတော့ အစိုးရအနေနဲ့ (၆.၆၉)မီလီယံဒေါ်လာ ပေးပါတယ်။ Gavi က (၂၁)မီလီယံ ဒေါ်လာ ပေးပါတယ်။ ၂၀၁၈ ခုနှစ်မှာကျတော့ ကျွန်တော်တို့ အစိုးရက (၆.၅)မီလီယံ ထည့်ပါတယ်။ U\$ ဒေါ်လာမီလီယံထည့်တယ်။ Gavi က (၁၃.၅)မီလီယံ။ ဒီနေရာမှာဆိုရင် အစိုးရထည့်တယ်။ Gavi ထည့်တယ်။ ဒီကိစ္စတွေက ၂၀၂၄ ခုနှစ်လောက်အထိပဲ ကျွန်တော်တို့ ပိုက်ဆံရတော့မယ်။ တဖြည်းဖြည်း Gavi က ပေးတာတွေ လျော့ လျော့သွားတယ်။ အစိုးရက တက် တက်လာတယ်။ ဆိုလိုတာက ဒီလို အစိုးရက တက် တက်လာတဲ့အခါမှာ တက်မလာအောင် မိမိတို့ အစိုးရကပေးတဲ့ ပိုက်ဆံကို သေသေချာချာသုံးပြီးတော့ ကပ်ရောဂါအသွင် မဖြစ်အောင်ဆိုတာ ကျွန်တော်တို့ ဝန်ထမ်းအားလုံး၊ ပြည်သူအားလုံး၊ သက်ဆိုင်သူအားလုံး၊ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ အားလုံးက ဝိုင်းဝန်းပူးပေါင်း ပြီးလုပ်မယ်ဆိုရင် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ကြီး ဖြစ်စေချင်တဲ့ဟာ မဖြစ်တော့ပါဘူး။

နောက်တစ်ချက်က ဒါတင်မကပါဘူး။ ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့ရဲ့ ပိုက်ဆံကို ယူပြီးတော့ ပိုက်ဆံပို ပေးတာပေါ့ လစာကို။ ကျွန်တော်တို့က တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်မှာ Regional Surveillance Officer ထားပါတယ်။ မြန်မာလိုကတော့ ဒေသဆိုင်ရာ ကူးစက်ရောဂါ စောင့်ကြပ် ကြည့်ရှုထောက်လှမ်းရေးအရာရှိ။ ထို့အပြင် ဒီအရာရှိတွေကို ကိုယ်ကနေပြီးတော့ ထိန်းချုပ်ဖို့အတွက် ကိုလည်း အမျိုးသားအဆင့် ကူးစက်ရောဂါ စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုရေးဆိုင်ရာ ညှိနှိုင်းဆက်သွယ်ရေး အရာရှိတစ်ဦး အဲဒါ ထားပါတယ်။ ဒါ Co-Operator ပါ။ ဒါတွေနဲ့ ကျွန်တော် သေသေချာချာ လုပ်နေ တဲ့အတွက် လာမယ့်နှစ်တွေမှာ မြင်တာကတော့ ဝက်သက်ရောဂါက ကပ်ရောဂါအသွင်ဖြစ်ဖို့ကတော့ တဖြည်းဖြည်း နည်းသွားမယ်လို့ ယူဆရင်း ပထမမေးခွန်းကို ကျွန်တော် တင်ပြပါတယ်။

လေးစားအပ်ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့် အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ဒုတိယမေးခွန်းဖြစ်တဲ့ ဦးအေးမင်းဟန် မွန်ပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁)မှ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် မေးတဲ့ မေးခွန်းအချုပ်ပေါ့။ သူမေးတာ ကတော့ ပြည်သူများကို ပြည့်စုံသောကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှုပေးရန်အတွက် ဆရာဝန်များအပါအဝင် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများအား လျာထားဦးရေအတိုင်း အစိုးရအလုပ်ခွင် ဝင်ရောက်နိုင်ရန်နှင့် ခန့်ပြီးသော ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများ အလုပ်ခွင်မှ ပြန်မထွက်သွားရန် လုပ်ငန်းလုံခြုံမှု၊ လုပ်ငန်းပျော်ပိုက်မှုရှိရန် ဒါ တစ်ပိုင်းပါ။ ဒုတိယအပိုင်းက ဘာမေးလဲဆိုတော့ လူနာများ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု ခံရာတွင် လုံခြုံစိတ်ချမှုရှိရန် Patient Safety ကို နိုင်ငံတော်အဆင့်မူဝါဒများ ဆောင်ရွက်ရန် အစီအစဉ် ရှိ/မရှိ နှင့်ပတ်သက်ပြီး ကျွန်တော် ဖြေသွားမှာဖြစ်ပါတယ်။

ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ဒုတိယအပိုင်းက စပြောပါမယ်။ လူနာများ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု ခံယူရာတွင် လုံခြုံစိတ်ချမှု ရှိ/မရှိ Patient Safety အလွန်အရေးကြီးပါတယ်။ ဒီကိစ္စနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ ဧပြီလမှာ တစ်ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးများက Ministerial Meeting ကို Patient Safety ကို တိုးပြီးတော့မှ ကျွန်တော် တက်ခဲ့ပါတယ်။ တက်ခဲ့တော့ ဒီဟာ အလွန်အရေးကြီးတယ်ဆိုတာကို သုံးသပ်မိတဲ့အတွက် ရောက်ရောက်ချင်းပဲ ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့ အရှေ့တောင်အာရှဒေသဆိုင်ရာရုံးကို စာရေးလိုက်ပြီးတော့ Consultant (၂)ယောက်လွှတ်ပါတယ်။ လွှတ်ပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့ မြန်မာပြည်မှာရှိတဲ့ ဒီ Patient Safety ပေါ့။ ဒါကတော့ အင်္ဂလိပ်လိုပဲ ပြောပါမယ်။ Patient Safety ကို ပြန်ရောက်လာတာနဲ့ ကျွန်တော် သုံးသပ်တယ်။ တင်ပြတယ်။ ပြီးတဲ့အခါမှာ တိုက်တိုက်ဆိုင်ဆိုင်ပဲ ဩဂုတ်လ ၁၄ ရက်က အစည်းအဝေး Workshop အကြီးကြီး တစ်ခုလုပ်ပါတယ်။ Patient Safety Workshop မှာ ပါမောက္ခတွေ တက်တယ်။ ဆေးရုံအုပ်တွေ တက်တယ်။ ပါမောက္ခ၊ AP တို့၊ တွဲဖက်ပါမောက္ခ၊ Lecturer ဆေးရုံအုပ်တွေ တက်တယ်။ ကမ္ဘာ့ ကျန်းမာရေးအဖွဲ့က တက်တယ်။ ကျွန်တော်တို့နဲ့ ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနက တာဝန်ရှိသူတွေ တက်ပြီးတော့ အဲဒီမှာ အသေးစိတ် ဆွေးနွေးပါတယ်။ လူနာများ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု၊ လုံခြုံမှု ဆိုတာက တစ်ခုတည်းမဟုတ်ပါဘူး။ (Patient) လူနာ စပြီးတက်ကတည်းက History Taking ကို သူ့လူနာရဲ့ ရောဂါအခြေအနေမေးတဲ့ကိစ္စ၊ ဆေးရုံတက်တဲ့တစ်လျှောက်လုံးကိစ္စ၊ ဆေးပေးတဲ့ကိစ္စ (Prescription)၊ ဆရာဝန်က ဆေးဝယ်ဖို့ Decimation Vaccine တွေ ဘယ်လိုရေးလဲ။ မှားရေးသလား။ လူနာ Research ပေါ့။ ဆင်းတဲ့အခါမှာလည်း ပေးတဲ့စာရွက်က ပြည့်စုံလား။ မပြည့်စုံဘူးလား။ ဒါတွေ အကုန်လုံး အရမ်းကျယ်ပြန့်တဲ့အတွက် ကျွန်တော်က CV Case လေးတွေပေါ့။ အဖွဲ့တွေ ဖွဲ့ပြီးလုပ်ဖို့ရှိပါတယ်။ တစ်ဖွဲ့တည်း လုပ်လို့မရပါဘူး။ ဖွဲ့လုပ်တဲ့အခါမှာ တိုက်တိုက်ဆိုင်ဆိုင်ပဲ မနေ့ကပဲ ကျွန်တော် Sing Health Temasek Foundation နဲ့ MoU စာချုပ်လွှာ လက်မှတ်ထိုးပါတယ်။ သူတို့ အနေနဲ့ စင်ကာပူနိုင်ငံမှာ လာပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့ ဆရာဝန်တွေကို သင်တန်းပေးမယ်။ တွဲလုပ်မယ်။ Patient Safety နဲ့ အရည်အသွေး ပြည့်မီသော ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုများကို လုပ်ဖို့အတွက်ကို Training ပေးမယ်။ (၃)နှစ် လုပ်ပါတယ်။ အခုလည်း သူတို့ စပြီးပေးနေပါပြီ။ ဆက်လက်လည်း ပေးမယ်။ အဲဒီတော့ ဒါတွေ ပေးမယ်ဆိုလို့ရှိရင် ကျွန်တော်တို့ ပြည်သူများက Patient Safety နဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ တော်တော်လေး ပီပြင်လာမယ်လို့ ကျွန်တော် ယူဆပါတယ်။

နောက်တစ်ချက်က ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ဒီကိစ္စကလည်း ဟိုမှာ အစည်းအဝေးတက်ပြီး ကတည်းက လာမယ့် ကျန်တဲ့ဝန်ကြီးသက်တမ်းမှာ ဒါကို အထူးဦးစားပေးနဲ့ လုပ်ဖို့ဆုံးဖြတ်ပြီးသားပါ။ လွန်ခဲ့တဲ့ (၄)လ၊ (၅)လကတည်းက ဆုံးဖြတ်ပြီးသားပါ။ ဆက်လုပ်နေပါတယ်။ နောက်တစ်ခုက ဒါ အလွန်အရေးကြီးတဲ့အတွက် Patient Safety ကို သင်ကြားတဲ့နေရာမှာ သပ်သပ်ဘာသာရပ်အနေနဲ့ ထည့်ဖို့ ကျွန်တော်တို့ ပြောထားပြီးပါပြီ။ သင်ရိုးညွှန်းတမ်းထဲမှာ။ ဒါမှသာလျှင် ကျောင်းတက်တဲ့

ဆရာဝန်တွေ၊ ဆေးကျောင်းသားတွေက ဒီဘာသာရပ်ဟာ ဘယ်လောက် အရေးကြီးတယ်ဆိုတာ သိမှာ။ မဟုတ်လို့ရှိရင် ခွဲစိတ်မှာ ရောသင်လိုက်၊ မေ့ဆေးမှာ ရောသင်လိုက်၊ သွေးသွင်းမှာ ရောသင် လိုက်နဲ့ ဒီဟာကိုမသိတော့ဘူး။ ဘာသာရပ်တစ်ခုအနေနဲ့ဖြစ်အောင် ကျွန်တော်တို့ ညွှန်ကြားခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါတယ်။

ထို့အပြင် မကြာခင်မှာပဲ ကျွန်တော် ဒီကိစ္စက အရမ်းအရေးကြီးတဲ့အတွက် ကမ္ဘာ့ကျန်းမာ ရေးအဖွဲ့ကို စာရေးခဲ့တယ်။ ပြီးခဲ့တဲ့ (၃)လလောက်တုန်းက။ ပြီးရင် ကျွန်တော် Medical Audit ပေါ့။ စာရင်းစစ်သလိုပေါ့။ ဆေးပညာစာရင်းစစ်ခြင်း ဒီကိစ္စနဲ့ပတ်သက်ပြီး ကျွန်တော် Workshop လုပ်ချင်တဲ့အတွက် ကျွန်တော့်ကို (၅)ယောက်စာရင်းပေးပါတယ်။ ဝန်ကြီး ဘယ်လူတွေကို ခေါ်ချင် သလဲဆိုပြီး။ အဲဒီထဲက ကျွန်တော် (၃)ဦး ရွေးပြီးပါပြီ။ အိန္ဒိယ တစ်ယောက်၊ ဆွီဒင်နိုင်ငံ တစ်ယောက်၊ ယိုးဒယား တစ်ယောက်။ သူတို့လာမယ့် Workshop လုပ်ဖို့။ ဒါ ခုနက Patient Safety နဲ့ လုံးဝ ဆက်နွှယ်နေပါတယ်။ ဒီ Workshop ကနေ ထွက်ပေါ်လာတာရယ်၊ ခုနက ကျွန်တော်တို့ ဩဂုတ်လ စာရင်းထွက်တဲ့ Workshop ကဟာတွေကို ကျွန်တော်တို့ လုပ်မှာ။

နောက်တစ်ခါ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ဘာလုပ်ဖို့ လုပ်ထားပါသလဲဆိုတော့ Patient Safety Monitor Dash Board ကို တစ်ပြည်လုံး တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်အလိုက် ဆေးရုံအလိုက် ဘယ်လောက်အထိ ကျွန်တော်တို့ လူနာ Patient Safety ကို ပေးနိုင်တယ်။ မပေးနိုင်ဘူး။ မပေးရင် ဘာလဲ။ ဒါတွေကို ကျွန်တော်တို့ Monitor လုပ်ဖို့ လုပ်ထားပါတယ်။ ဒါကိုလည်း ကျွန်တော် ညွှန်ကြားထားပြီး ဖြစ်ပါတယ်။ ထို့အပြင် ၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ မေလမှာ ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေး ညီလာခံ တက်ပါတယ်။ အဲဒီမှာ Patient Safety သည် အလွန်အရေးကြီးတဲ့အတွက် Resolution ကမ္ဘာ့ ကျန်းမာရေး Resolution WHA World Health (၇၂.၆) Resolution ထွက်လာပါတယ်။ ဆုံးဖြတ်ချက်။ အဲဒီတော့ နိုင်ငံတွေက လုပ်သင့်တဲ့အချက်ပေါင်း (၁၄)ချက်ရှိပါတယ်။ ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့ကနေ ပံ့ပိုးပေးပြီးတဲ့အချက်က (၁၃)ချက်ရှိပါတယ်။ အဲဒီတော့ နိုင်ငံတွေကလုပ်သင့်တဲ့အချက် (၁၄)ချက်ကို ကျွန်တော် ကြည့်ပြီးတော့ မြန်မာနိုင်ငံနဲ့ မည်သည့်အချက်များသည် လိုက်ဖက်သင့်တယ်ဆိုတာကို ဦးစားပေးအနေနဲ့ ကျွန်တော်တို့ လုပ်ပါမယ်။ ဒီနေရာမှာ လုပ်တဲ့အခါမှာ ကျွန်တော်တို့က Patient Safety ကို ရဖို့အတွက်က ခုနကပြောတဲ့ ပါမောက္ခ၊ ပါမောက္ခဌာနမှူး၊ Lecturers၊ အထူးကု ဆရာဝန်ကြီး အထူးကုဆရာဝန်တင်မကပါဘူး။ အုပ်ချုပ်ရေးဝန်ထမ်း Administrator အရေးကြီး ပါတယ်။ ဆေးရုံအုပ်၊ ဒုတိယဆေးရုံအုပ် သူတို့အတွက်ပါ ပါပြီးတော့ ကျွန်တော် အကုန်လုံး သင်တန်းကို ပေးပြီးတော့ Roadmap and Framework ဆွဲဖို့ လုပ်နေပါတယ်။ အဲဒီအတိုင်းပဲ တဖြည်းဖြည်း တစ်ခုချင်း ကျွန်တော် လုပ်သွားပါမယ်။ ဒါအကုန်လုံး အရမ်းများတဲ့အခါကျတော့ ဒီ Syndicate မှာ တစ်ခုချင်း Roadmap ဖြစ်ရပါမယ်။ Roadmap ဆွဲတဲ့အခါမှာလည်း ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ကတော့ တကယ့်ကို လုပ်နိုင်ခြေ Realistic, Doable ဟာမျိုးပဲ ကျွန်တော် လုပ်မယ်။ မလုပ်

နိုင်တာတွေ လျှောက်ထည့်ထားရင်လည်း မရဘူး။ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံရဲ့ ဘဏ္ဍာရေးအခြေအနေ အခြားအခြေအနေအရပ်ရပ်ကို ကြည့်ပြီး ကျွန်တော်တို့ ဆွဲဖို့လုပ်ပါတယ်။

နောက်တစ်ချက်ကတော့ Patient Safety နဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ တစ်ပြည်လုံးကသိဖို့ လိုတယ်။ တစ်ပြည်လုံးက ဝန်ထမ်းတွေ သိဖို့လိုတဲ့အတွက် စက်တင်ဘာ ၁၇ ရက်နေ့မှာ World Patient Safety တွေ ကျင်းပဖို့အတွက် ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့က ကျွန်တော်တို့ကို အကြောင်းကြား ထားပါတယ်။ အဲဒီတော့ လာမယ့် စက်တင်ဘာလ ၁၇ ရက်နေ့မှာ ကျွန်တော် World Patient Safety ကို တစ်ပြည်လုံးအတိုင်းအတာအနေနဲ့ သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီးနဲ့ပြည်နယ်အလိုက် အကုန်လုံး အသေးလေးတွေလုပ်ဖို့အစီအစဉ် ရှိပါတယ်။ နောက်တစ်ချက်ကတော့ ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေး အဖွဲ့ကလည်း ဒီ Patient Safety က အရမ်းအရေးကြီးတယ်။ ပထမရောဂါဖြစ်တဲ့ (၁၀)မျိုးလောက် ထဲမှာ ဒီအထဲမှာ ပါနေတဲ့အတွက်ကြောင့် အထူးဂရုစိုက်ဖို့ ကျွန်တော်တို့ အားလုံး ပေးထားပါတယ်။ ပြီးရင် ကျွန်တော်တို့ ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံတွေမှာ ဘယ်လောက်အထိ ဆိုးသလဲဆိုရင် Patient Safety မကောင်းလို့ သူနဲ့ နှီးနှယ်ပြီးဖြစ်တဲ့ပြဿနာဟာ (၁၃၄)သန်းပေါင်းရှိပါတယ်။ အကြိမ်ပေါင်း ကျွန်တော်တို့ မြန်မာနိုင်ငံမှာလည်း ဘယ်လောက်အထိရှိနေလဲဆိုတာ အတိအကျတော့ ကျွန်တော်တို့က မသိနိုင်ပါဘူး။ ရှိတာတော့ သေချာပါတယ်။

အဲဒီတော့ နောက်တစ်ချက်ကတော့ ဒုတိယပိုင်းဖြစ်တဲ့ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ကြီး မေးထားတဲ့ဟာကို ကျွန်တော် ဖြေမှာပါ။ အလုပ် ဝင်ရောက်ရန်နှင့် အလုပ် ပြန်ရောက်ပြီးတော့ မထွက်ဖို့အတွက်ကို။ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ဒီမှာတင်ပြချင်တာကတော့ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ကြီး တင်ပြတဲ့အချက်များဟာ လက်တွေ့ မြေပြင်မှာဖြစ်နေတဲ့အချက်များဖြစ်တယ် ဆိုတာကို ကျွန်တော် သဘောတူပါတယ်။ ဒီကိစ္စကိုလည်း ကျွန်တော်တို့ သိပါတယ်။ အဲဒီတော့ ကျွန်တော်တို့အနေနဲ့ ကတော့ ပေးအပ်ထားသော ငွေအင်အား၊ ပစ္စည်းအင်အားအပေါ်မှာ မူတည်ပြီးတော့ အတတ်နိုင်ဆုံး ဖြည့်ဆည်းပေးလျက်ရှိပါတယ်။ ရာခိုင်နှုန်းပြည့်တော့ ကျွန်တော်တို့ ဖြည့်ဆည်းလို့မရသေးဘူး ဆိုတာတော့ ရိုးသားစွာ တင်ပြအပ်ပါတယ်။

အဲဒီတော့ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ကြီး မေးတဲ့အထဲမှာ အရေးကြီးတဲ့တစ်ချက်က ဘာမေးထားလဲ။ မိမိတို့ဝန်ထမ်းများကို Capacity မြှင့်အောင် နည်းမျိုးစုံသုံးရမယ်လို့ ပြောထား ပါတယ်။ ဒီကိစ္စနဲ့ပတ်သက်ပြီး ကျွန်တော့်အနေနဲ့ကတော့ ရဲဝံ့စွာပဲ ပြောလိုပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ အကုန်လုပ်နေပါတယ်။ နံပါတ်(၁) မြောက်မြားစွာသော လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ကြီးပြောသလို Health For Training တွေကို ပြည်တွင်းမှာ ကိုယ့်ဆရာနဲ့ကိုယ်လုပ်တဲ့အပြင် ၂၀၁၈ ခုနှစ်မှာဆိုရင် ဘာသာရပ် (၁၇)ခုမှာ နိုင်ငံခြားကအဖွဲ့ပေါင်း(၂၀၇)ဖွဲ့လာပါတယ်။ ဥပမာ နှလုံးခွဲတာ၊ အသဲ အကုန်ပေါ့။ အပေါ်ကပြန် အောက်ထိုး။ အကုန် (၂၀၇)ကြိမ် လာရောက်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့သည် ကိုယ့်ပြည်တွင်းမှာကိုယ်လုပ်တာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဆိုလိုတာက Capacity Building ကို နိုင်ငံခြားက

Latest State Of The Art နောက်ဆုံးပေါ်နည်းတွေ၊ ဥပမာ မခွဲဘဲနဲ့ ပိုက်ထည့်ပြီးတော့ Endoscopic Surgery ပေါ့။ မကြာခင်ကပဲ နေပြည်တော်မှာ အကုန်လုံး ကျွန်တော်တို့ လုပ်နေပါတယ်။

နောက်တစ်ခုက ကျွန်တော်တို့ ဝန်ထမ်းတွေက လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်တော်ကြီး ပြောတဲ့အတိုင်း Capacity မြှင့်ဖို့ဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ အစိုးရတက်တဲ့ 1st April ၂၀၁၆ ခုနှစ်က နေပြီးတော့ အခု 31st July ပေါ့။ အရင်လ ၃၁ ရက်နေ့ စုစုပေါင်း ဘယ်လောက် (Meeting) အစည်းအဝေး၊ (Workshop) ဆွေးနွေးပွဲတွေ တက်တဲ့သူပေါင်း (၅၂၆၃)ဦး ကျွန်တော်တို့ လွှတ်ပြီးပါပြီ။ (၆)လအထက်က (၁၂၅၃)ဦး၊ (၆)လအောက်သင်တန်းတွေက (၂၇၇)ဦး လွှတ်ထားပါတယ်။ ထို့အပြင် နိုင်ငံခြားမှာ လောလောဆယ် မဟာသိပ္ပံဘွဲ့တွေ၊ မာစတာဘွဲ့တက်နေတဲ့လူက (၈၁)ဦးရှိပါတယ်။ ဒေါက်တာပေါ့။ ပါရဂူဘွဲ့တက်နေတဲ့လူက (၅၃)ဦး ရှိပါတယ်။ ထို့အပြင် ကျွန်တော်တို့က ဝန်ထမ်း တွေရဲ့ တက်လမ်း၊ ရည်မှန်းချက်ကို ပြည့်မီအောင် ကျွန်တော် Diploma ၂၀၁၉ ခုနှစ်မှာဆိုရင် Diploma Cost ပေါင်း(၁၂)ခု၊ မဟာသိပ္ပံသင်တန်းပေါင်း (၅၈)ခု၊ ပါရဂူသင်တန်း(၁၅)ခု၊ ဆေးလက်တွေ့ ပါရဂူပေါင်း (၄၅)ခု၊ စုစုပေါင်း (၁၃၀)ကျော် ပေးပြီး လုပ်နေပါတယ်။ အခု ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်မှာဆိုရင် (၁၃၅)ခု လောက်ထိ နောက်ထပ် ထပ်ပြီးတိုးဖို့ ရှိပါတယ်။

ထို့အပြင် ဝန်ထမ်းတွေရဲ့ အရည်အသွေးမြှင့်အောင် ကျွန်တော်တို့အနေနဲ့က ဘွဲ့ကြို သင်တန်းဆိုရင် အရင်တုန်းက မရှိဘူး။ Bachelor of Medical Technical Technologies Health Information System ဖွင့်နေပါပြီ။ နောက် Bachelor of Medical Technologies Bio Technology လည်းလုပ်နေပါပြီ။ X-Ray လုပ်တဲ့ဟာ။ B.N.SC မှာ off-line သူနာပြုဆရာမတွေက ကိုယ့်ဆေးရုံ မှာပဲ ကိုယ်လုပ်၊ တစ်ခါတလေမှ သူနာပြုတက္ကသိုလ်လာ၊ သင်တန်းတက် ပြန်သွား၊ ကိုယ်လုပ်၊ ဒါနဲ့ ဘွဲ့ရ BNSC ရအောင်လုပ်ပေးပါတယ်။ ထို့အပြင် သူနာပြုတွေအတွက် အစာအိမ်နှင့် အူလမ်းကြောင်း အထူးပြုသူနာပြုသင်တန်းကိုလည်း ဖွင့်နေပါပြီ။ နှလုံးနှင့်သွေးကြောအထူးကု သူနာပြုသင်တန်းလည်း ဖွင့်နေပါတယ်။ ကျောက်ကပ်နှင့် ဆီးလမ်းကြောင်းလည်း ကျွန်တော်တို့ ဖွင့်နေပါတယ်။

ထို့အပြင် မကြာခင်မှာပဲ ကျွန်တော်တို့ မေ့ဆေးနဲ့ပတ်သက်ပြီးတော့ တစ်ပြည်လုံး တိုင်းတာဖို့အတွက်ကို မနေ့ကပဲ Sing Health နဲ့ အသေးစိတ် ဆွေးနွေးပါတယ်။ မေ့ဆေးအတွက် ဆက်လုပ်သွားမှာပါ။ မေ့ဆေးရှိမှသာလျှင် မေ့ဆေးကို အဆင့်မြှင့်ဖို့ပါ။ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ဂျီနီဗာ မှာလည်း ကမ္ဘာ့မေ့ဆေးအသင်းရဲ့ ဥက္ကဋ္ဌနှင့်အဖွဲ့ တွေ့ခဲ့ပါတယ်။ သူတို့ကလည်း လာပြီးတော့ကူဖို့ လုပ်ပါတယ်။ မြို့နယ်ဆရာဝန်၊ တိုက်နယ်ဆရာဝန်အဆင့်မှာ အဲဒါတွေ လုပ်ဖို့ရှိပါတယ်။ ကျွန်တော့် အနေနဲ့ ဒီ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ကြီးမေးတဲ့ Capacity Building ဆိုရင် Online တွေကို လျှောက်ခွင့်ပေးထားပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ဝန်ကြီးဌာနမှာလုပ်တဲ့အချိန်က လုံးဝမရပါဘူး။ အခု ကျွန်တော့်အနေနဲ့ အကုန်လုံး ကိုယ့်ဘာသာ Online လျှောက်လို့ရှိရင် အကုန်သွားနေရပါတယ်။

တော်တော်ကို များပါတယ်။ သွားတာတော့ သွားရမယ်။ အရင်းအနှီးစိုက်ခြင်းဖြစ်တဲ့အတွက် အကုန် လွှတ်နေပါတယ်။

နောက်တစ်ခုက မကြာခင်မှာပဲ ကျွန်တော်တို့က World Medical Federation မှာ သူက Internet၊ Online Training ရှိပါတယ်။ အဲဒါကိုလုပ်ဖို့လည်း ကျွန်တော်တို့ မြန်မာနိုင်ငံ ဆရာဝန်များ MMA ပေါ့။ Myanmar MMA Association တွေရယ် ကျွန်တော်တို့ Ministry နဲ့ တွဲပြီးတော့ ကျွန်တော် တို့ Test Run လုပ်နေပါတယ်။ အောင်မြင်မယ်ဆိုရင် အဲဒီ Course တွေကိုပဲ ဝန်ထမ်းတွေကို တက်ခိုင်းမယ်။ တက်ခိုင်းလို့ရရင် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ကြီးပြောတဲ့အတိုင်း ဒါတွေကို Promotion ကိစ္စတွေမှာလည်း ကျွန်တော်တို့ အများကြီးစဉ်းစားမယ် သို့မှသာလျှင် သူတို့က မတက်ပါဘူး။

ထို့အပြင် ကျွန်တော့်အနေနဲ့ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ကြီးပြောတဲ့ Capacity Building ဟာ အရမ်းအရေးကြီးတဲ့အတွက် ၂၀၁၈ ခုနှစ် တစ်ခုတည်းမှာပဲ စုစုပေါင်း သင်တန်းပေါင်း၊ အလုပ်ရုံ ဆွေးနွေးပွဲပေါင်း၊ နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာ အစည်းအဝေးပေါင်း (၆၈၈)ခု လုပ်ပါတယ်။ ဒါကတော့ အချိန်ကို ငဲ့ညှာသောအားဖြင့် ကျွန်တော် အသေးစိတ်ရှိပါတယ်။ (၆၈၈)ကြိမ် ကျွန်တော်တို့ လုပ်ခဲ့ ပါတယ်။ တချို့သင်တန်းမှာ (၁၅)ဦး ပါတယ်။ တချို့ သင်တန်းမှာ (၃၀)ဦး ပါမယ်၊ (၄၀)ဦး ပါမယ်။ လူနဲ့ တွက်လိုက်လို့ရှိရင် အများကြီးပါပဲ။ ထို့ပြင် ဒါတင်မကပါဘူး။ ကိုယ့်ထဲမှာ ကိုယ်မနေဘူး။ သူများဆီ နိုင်ငံခြားမှာရှိတဲ့ သုတေသနဌာနတွေ၊ ဆေးရုံတွေ၊ Health အစီအစဉ်တွေနဲ့ MoU ပေါင်း (၇၅)ခုနဲ့ ထိုးပြီးတော့ ဟိုကလူတွေလာတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ဒီကလူတွေ သွားတယ်။ ဘယ်နိုင်ငံလဲ။ ဂျပန်၊ ဩစတြေးလျ၊ အမေရိကန်၊ ယိုးဒယား၊ ဖိလစ်ပိုင်၊ အိန္ဒိယ၊ ကိုရီးယား၊ UK ၊ စင်ကာပူ၊ မလေးရှား၊ China, Australia နဲ့ France လုပ်နေပါတယ်။ အများကြီးပါပဲ။ ကျွန်တော်တို့ ကျန်းမာရေးနှင့် အားကစားဝန်ကြီးဌာနက လုပ်ငန်းလှုပ်ရှားမှုက အလွန်များပါတယ်။ အများကြီး လုပ်နေပါတယ်။

နောက်တစ်ချက်ကတော့ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ဆရာဝန်တွေ၊ ကျောင်းသားတွေကို အဆင့်မြှင့် ဖို့အတွက်ကို ကျွန်တော်တို့ National Scale Training Simulation and Research အဆောက်အအုံ ကြီးကို ဆေးတက္ကသိုလ်ဘေးနားမှာ ဆောက်နေပါတယ်။ ရှစ်ထပ်ကြီး ဒီနှစ်မှာ ပြီးတယ်။ အဲဒီမှာ သင်တန်းတွေက ကမ္ဘာ့အဆင့်တန်းမီ ပို့ပေးဖို့ စီစဉ်နေပါတယ်။ ဒါကို ဂျပန်ကလည်းကူတယ်။ ကျွန်တော်တို့ အစိုးရကလည်း အများကြီး ဒီမှာပါတဲ့ Equipment တွေက အကုန်ထည့်ထားပါတယ်။ မကြာခင် ဒီနှစ်အတွင်း နိုဝင်ဘာလမှာ ဖွင့်လှစ်ရအောင် ကြိုးစားနေပါတယ်။ ရမယ်ဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ ဆေးကျောင်းသားတွေ အဲဒီမှာ သင်တန်းလုပ်မယ်။ M.Sc တက်တဲ့ ကျောင်းသားတွေ ဒီမှာလာပြီး လေ့ကျင့်ပါတယ်။ သူက Medical အနေနဲ့ ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံကတော့ ပိုက်ဆံလိုလိုပါ။ တကယ့် တကယ် ကမ္ဘာ့နိုင်ငံတွေမှာဆိုရင် ခုနက Medical Nurse စကားပြန်ပြောပါတယ်။ ဥပမာ အသည်းပဲ စမ်းစမ်း၊ Spine ပဲ စမ်းစမ်း၊ သွားစမ်းလို့ရှိရင် မဟုတ်ရင် အဲဒီလိုပြောပါတယ်။ ခင်ဗျား စမ်းနေတာ

မှားတယ်။ ခင်ဗျားလက်ဖိတာ အရမ်းကြမ်းတယ်။ ခင်ဗျားလက်က ညာဖက်ကို လုပ်ရမယ်၊ ဘယ်ဖက် လုပ်တယ်၊ အဲဒီလို ပြန်ပြောတဲ့အချိန်မှာ ဈေးက မီလီယံပေးရပါတယ်။ (၃)သန်း(၄)သန်းလောက်ပေး ရတယ်။ ကျွန်တော် ဒါကိုတော့ မတတ်နိုင်သေးပါဘူး။ အဲဒါ နောက်ပိုင်း ကျွန်တော်တို့ ဘဏ္ဍာငွေ အခြေအနေကောင်းရင် အဲလောက်ထိ ကျွန်တော် ရည်မှန်းထားတာပါ။ ဒါဆိုရင် လူနာကို စမ်းစရာ မလိုတော့ဘူး။ အဲဒီမှာ စမ်းရင် အဖြေပြောမယ်။ နှလုံးစမ်းတာကအစ ဘယ်နေရာမှာ မင်းထောက်တာ မှားနေတယ်။ တစ်လက်မ ညာဘက်ရွေ့လိုက်။ အောက်ကို တစ်လက်မ အပေါ်တက်လိုက်။ အဲဒါမျိုး တွေအထိ ကျွန်တော် လုပ်ဖို့ရှိပါတယ်။ ဒါ အခြေအနေအရ ပိုက်ဆံ။ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ကြီး ပြောတဲ့အတိုင်း ဝန်ထမ်းများကို ပျော်ရွှင်တယ်။ Stress မရှိဖို့အတွက်ကလည်း ဝန်ထမ်းအိမ်ရာကို ကျွန်တော်တို့က ဧပြီလ ၂၀၁၆ ခုနှစ်ကစပြီးတော့ ဆောက်တာ စုစုပေါင်း ပြီးတဲ့အလုံးပေါင်းက အခန်းပေါင်းက (၆၇၃၆)ခန်း ပြီးပါပြီ။ အခု ၂၀၁၈-၂၀၁၉ ခုနှစ်မှာ အများစု(၁၀၃၇၇)ခန်းပြီးပါတယ်။

နောက် ၂၀၁၉-၂၀၂၀ ခုနှစ်မှာဆိုရင် (၅၂၂၀)ခန်း လျာထားပါတယ်။ ထို့အပြင် ဒီလို ဆောက်နေတာကြာတဲ့အတွက် ဆောက်လုပ်ရေးဝန်ကြီးဌာနနဲ့ ညှိပြီးတော့ ဝယ်ပါတယ်။ လှိုင်သာယာ မြို့နယ်မှာရှိတဲ့ ကျန်စစ်မင်းအိမ်ရာမှာ (၆)ခန်းတွဲ၊ (၅)ထပ် (၂)လုံးဝယ်ပြီးပါပြီ။ လှိုင်သာယာမြို့နယ် မှာရှိတဲ့ ထီးလှိုင်ရှင်အိမ်ရာမှာ အမှုထမ်းများနေဖို့ (၄)ခန်းတွဲ၊ (၅)ထပ်တစ်လုံး၊ (၂)ခန်းတွဲ (၄)ထပ် (၂)လုံး ဝယ်ထားပါတယ်။ မုံရွာမှာဆိုရင် (၈)ခန်းတွဲ (၅)ထပ် (၁)လုံး ဝယ်ထားပါတယ်။ မကွေးတိုင်း ဒေသကြီးမှာဆိုရင် (၄)ခန်းတွဲ (၄)ထပ်နှစ်လုံး ဝယ်ထားပါတယ်။ ပုသိမ်မှာဆိုရင် (၄)ခန်းတွဲ (၆)ထပ် တစ်လုံးဝယ်ထားပါတယ်။ တက်နေရုံပါပဲ။ ဒါမှမြန်တယ်။ အဲဒီတော့ ဆောက်လုပ်ရေးက ဆောက်တယ် ဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ကတော့ အရည်အသွေးလည်း မြင့်မယ်လို့ ယူဆပါတယ်။

နောက်တစ်ချက်ကတော့ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ကြီးပြောတဲ့ ဝန်ထမ်းများ စိတ်ချမ်းသာဖို့ ပြဿနာမရှိဖို့ဆိုတာက နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်းဆေးဘက်ဆိုင်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်များအား အကာအကွယ် ပေးတဲ့ အဖွဲ့ ဖွဲ့ပြီးပါပြီ။ ကျွန်တော်တို့မှာ ၇-၇-၂၀၁၇ ရက်နေ့က ဖွဲ့ပါတယ်။ အမိန့်ကြော်ငြာစာ (၅/၂၀၁၇) ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနက ဖွဲ့တယ်။ ဒီဇင်ဘာ ၅ ရက်နေ့မှာ တစ်ခါ၊ အဲဒါကို ပြင်ဆင်ပြီး ဖွဲ့ပေး တယ်။ ဖွဲ့တဲ့အပြင် တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ် ဦးစီးမှူးတွေကိုလည်း ကျွန်တော် ဒီအဖွဲ့ရှိတယ် ဆိုတာ အကုန်အကြောင်းကြားပါတယ်။ ၁-၁၂-၂၀၁၇ ရက်နေ့ကဆိုတာ အကုန် လုပ်နေပါတယ်။ ထို့အပြင် ကျွန်တော်တို့မှာ ဘာအရေးကြီးလဲဆိုတော့ ဝန်ထမ်းတွေ စိတ်ချမ်းသာဖို့အတွက် ဝန်ထမ်းတွေ တစ်ခုခု မှားသွားလို့ရှိရင် တရားစွဲခံရမယ်။ ဒီကိစ္စနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ Medical Attention Society လုပ်ဖို့ ၂၀၁၅ ခုနှစ်လောက်ကတည်းက စလုပ်နေတာ မအောင်မြင်သေးပါဘူး။ အဲဒါ ပြီးခဲ့တဲ့ အပတ်ကပဲ မြန်မာနိုင်ငံဆေးကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌရယ်၊ မြန်မာနိုင်ငံဆရာဝန်အသင်း ဥက္ကဋ္ဌရယ်၊ ကျွန်တော်ရယ် တောင်ကြီးမှာလား၊ မန္တလေးမှာလား ဆွေးနွေးပါတယ်။ ဒါကို ကျွန်တော်တို့ ပြန်စမှာပါ။ ကျွန်တော်တို့ ဆရာဝန်တွေအနေနဲ့က တော်တော်အန္တရာယ်များပါတယ်။ စေတနာနဲ့

ကုသော်လည်း မတော်တဆ တစ်ခုခုမှားရင် တရားစွဲခံရတာ သူတို့က အဲဒါကြောင့် မပျော်တာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကိုလည်း ကျွန်တော်တို့ သိတဲ့အတွက် ဒါကို လုပ်ပါမယ်။

အဲဒီတော့ နောက်တစ်ချက်ကတော့ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ကြီးပြောတဲ့ အချက်တွေ ကောင်းပါတယ်။ အလုပ်လုပ်သလောက် အခွင့်အရေးရရန်နှင့် အလုပ်စွမ်းအားမြှင့်ရန် Key Performance Indicators စနစ်ဖြင့် ထိန်းခြင်း၊ Alternative Leadership Assignment ဖြင့် ထိန်းခြင်း၊ Recognition and Incentive System တို့ကိုလည်း စဉ်းစားပါတယ်။ လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်ကြီး ခင်ဗျား။ ကျွန်တော် စဉ်းစားပါတယ်။ စဉ်းစားတဲ့အခါ အဖက်ဖက်က စဉ်းစားရမယ်။ အခြားဝန်ကြီး ဌာနကလည်း စဉ်းစားရမယ်။ ကျွန်တော်တို့ ဝန်ကြီးဌာနတစ်ခုတည်း ထိုးထောင်ထွက်ပြီး လုပ်လို့မရ ပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့က လစာတိုးပေးတာပဲဖြစ်ဖြစ် ဘာပဲလုပ်လုပ် အခြားဝန်ကြီးဌာနတွေက ကြည့်နေတဲ့အတွက် အားလုံးစုပေါင်းပြီး လုပ်ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီကိစ္စနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ကျွန်တော် ပြန်လေ့လာတဲ့အခါမှာ နိုင်ငံဝန်ထမ်းဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေ ၂၆-၃-၂၀၁၄ ရက်နေ့ထုတ်ထဲမှာ ပါ ပါတယ်။ ချီးမြှင့်ငွေနှင့် အခကြေးငွေ ပြုရာတွင် အောက်ပါ စည်းကမ်းချက်များကို လိုက်နာရမည် ဒါကောင်းပါတယ်။ ခွင့်ပြုမည့် ချီးမြှင့်ငွေ သို့မဟုတ် အခကြေး ငွေသည် နိုင်ငံတော်က သတ်မှတ်ထားသည့်အတိုင်းဖြစ်ခြင်း၊ ယင်းကဲ့သို့ သတ်မှတ်ထားခြင်း မရှိပါက လုပ်ငန်းအတွက် ဝန်ထမ်းက စိုက်ထုတ်ရသည့် လုပ်အားနှင့် လိုက်လျောညီထွေဖြစ်သော ငွေကြေးပမာဏကို ဝန်ထမ်းအဖွဲ့အကြီးအမှူးက ကြိုတင်သတ်မှတ်ခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ ဒီကိစ္စကတော့ ဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေမှာပါသော်ငြားလည်း ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ဒါကိုတော့ ဆုံးဖြတ်ဖို့ အခွင့်အာဏာ မရှိပါဘူး။ ဒါကိုတော့ သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနနဲ့ညှိပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့ သဘောတူမှု အစိုးရအဖွဲ့ကို တင်ပြီးမှ လုပ်ရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော့်ရဲ့ Authority အာဏာတော့ မရှိပါဘူး။ ဒါလည်း ကျွန်တော် သိတဲ့အတွက် ဒါကို လုပ်ခွင့်ရှိမှာပါ။

ကျွန်တော်တို့ သူနာပြုတွေမှာ အရင်တုန်းကဆိုရင် ဝတ်စုံစရိတ် တစ်လကို (၈)ကျပ်ပဲ ရပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ တစ်လကို (၂၀၀၀)ကျပ် လစဉ် ဝတ်စုံစရိတ်ပေးတဲ့အပြင် စားစရိတ် အရင်တုန်းက တစ်လကို (၅)ကျပ်ကနေ (၆)ကျပ်ပဲရပါတယ်။ သူနာပြုတွေ။ ကျွန်တော်တို့က (၂၀၀၀၀)ကျပ် တိုးပြီးသွားပြီ အစိုးရအဖွဲ့ ၂၂-၆-၂၀၁၇ ရက်နေ့က Cabinet အစည်းအဝေး ဆုံးဖြတ်ချက် (၁၂/၂၀၁၇)အရ တိုးပါတယ်။ ထို့အပြင် ကျွန်တော်တို့မှာ လုပ်တဲ့ ဆရာဝန်တွေ မကပါဘူး Medical Technology ခေါ်ပါတယ်။ ဓာတ်မှန်၊ ဓာတ်ခွဲ၊ Physiotherapist တွေရဲ့ တက်လမ်းက မရှိဘူးဖြစ်နေပါတယ်။ အရာရှိနှင့် လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူးအဆင့် ကျွန်တော်တို့ တင်ထား ပါတယ်။ အရာရှိပေါင်း (၄၇၆)ဦး ခန့်ဖို့ ဖွဲ့စည်းပုံတင်ထားပါတယ်။ လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူး အဆင့် (၁၁၄)ဦး သူတို့သည် ဘယ်တော့မှ အရာရှိမဖြစ်ပါဘူး။ သူတို့ကို အရာရှိဖြစ်ရင် လက်ထောက် ညွှန်ကြားရေးမှူးဖြစ်မယ်။ ကျွန်တော်တို့ တော်တော်သွားနေပါပြီ။ တော်တော်ကို ပြီးခါနီးလောက်ပြီ

ဖြစ်နေပါပြီ။ အဆင့်ဆင့် စိစစ်တင်ထားတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့အနေနဲ့ကတော့ ဒါတင်မက ပါဘူး။ တစ်ပြည်လုံးမှာ လုပ်နေပါတယ်။

လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ကြီး ခင်ဗျား။ သူနာပြုတွေ၊ ကျွန်တော်တို့ Staff Nurse ပေါ့ ထာဘီအပြာဝတ်နဲ့သူတွေကို Sister အဖြစ် ရာထူးပေးဖို့ကို မကြာခင်ရက်ပိုင်းအတွင်းမှာ (၃၀၀)ဦးလောက် ရာထူးတိုးဖို့ရှိပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ EC ပြီးရင် ထပ်ပြီး ထွက်မှာဖြစ်ပါတယ်။ သူတို့ရဲ့ တက်လမ်းပေါ့ အဲဒါတွေ လုပ်နေပါတယ်။ ထို့အပြင် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်တော်ကြီးပြောတဲ့အတိုင်း သူနာပြု ဆရာမများကလည်း ဆေးရုံမှာမနိုင်မနင်းလုပ်ရတဲ့အတွက် သူနာပြုအကူတွေ စာထွက်ဖို့ ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံတော်အတိုင်ပင်ခံ၊ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီးဝန်ကြီးချုပ်နဲ့ ပုပ္ပါးမှာ ဆွေးနွေးပြီးပါပြီ။ အဲဒါကို အမြန်ဆုံး (၉)လသင်တန်း ဖွင့်တော့မယ်။ အဲဒါကို သူနာပြုအကူများ ဝင်ရောက်လာလို့ရှိရင် အချို့သော ကိစ္စများကို သူနာပြုဆရာမများက လုပ်စရာမလိုတဲ့အတွက် သူတို့အနေနဲ့ ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးပိခြင်းမှ လုံးဝလျော့သွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကို ကျွန်တော်တို့က မကြာခင်မှာ နေပြည်တော်ဆေးရုံကြီး၊ မန္တလေးဆေးရုံကြီး၊ ရန်ကုန်ဆေးရုံကြီးတို့မှာ အကူသူနာပြုကို စတင်ပြီး သင်တန်းပေးဖို့ရှိပါတယ်။

ကျွန်တော့်အနေနဲ့ နိဂုံးချုပ်အနေနဲ့ တင်ပြချင်တာကတော့ မိမိအနေဖြင့် ကျွန်တော့်၏ ဝန်ထမ်းများကို လစာငွေမှအစ ပိုပေးစေလိုသော ဆန္ဒရှိပါတယ်။ သို့သော်လည်း နိုင်ငံတော်ရဲ့ ဘဏ္ဍာရေးအခြေအနေ၊ အခြားဝန်ကြီးဌာနမှ ဝန်ထမ်းများ အရေအတွက်ကိုလည်း ကျွန်တော် စဉ်းစားလိုပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ကိုပဲ ပေးလို့မရပါဘူး။ နောက်တစ်ချက်က ဒီ ဆေးရုံမှာရှိတဲ့ ဆရာဝန်တွေ၊ သူနာပြုတွေက လူနာများစွာကို ကုနေတာဖြစ်ပါတယ်။ လူနာ အလာနည်းအောင်က ပြည်သူ့ကျန်းမာရေး Public Health ကို လုပ်မှရတဲ့အတွက် ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးလုပ်ငန်းတွေကို အားတက်သရော အရှိန်အဟုန်မြင့်စွာဖြင့် လုပ်နေပါတယ်။

နောက်ဆုံး ကျွန်တော်တင်ပြချင်တာကတော့ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ကြီးပြောသကဲ့သို့ နိုင်ငံတော်အဆင့် မူဝါဒချမှတ်ဆောင်ရွက်စေချင်လို့ ပြောပါတယ်။ ဒီကိစ္စကတော့ ကျန်းမာရေးနှင့် အားကစားဝန်ကြီးဌာနမဟုတ်ဘဲ ဝန်ကြီးဌာနများအားလုံးနှင့်ဆိုင်သည့် မူဝါဒကို ချပြီးတော့ နိုင်ငံ့ ဝန်ထမ်းဥပဒေပါ အချက်အလက်များကိုလည်း ပြန်လည်သုံးသပ်သင့်ပါတယ်။ သုံးသပ်ပြီးမှ ကျွန်တော် တို့ လိုအပ်လျှင် လိုအပ်သလို အထက်အဖွဲ့အစည်းများကို ကျွန်တော် ဆက်လက်လုပ်မှာပါ။ ထို့အပြင် ဒီကိစ္စနဲ့ပတ်သက်ပြီးတော့ ကျွန်တော့်ကို ပါမောက္ခတွေ၊ ဌာနမှူးတွေ အကြံပြုထားတာ အများကြီးရှိပါတယ်။ ဒါကတော့ ဒီနေရာ မပြောပါဘူး။ ဒီအကြံပြုတဲ့ဟာတွေအားလုံးကို သုံးသပ် မယ်၊ သုံးသပ်ပြီးတော့ ဘဏ္ဍာရေးစည်းကမ်းနှင့် ညီ/မညီ၊ ညီတယ်ဆိုရင် လုပ်မယ်။ ကျွန်တော် ဘာလဲဆိုတာတော့ မတင်ပြပါဘူး။ အများကြီးရှိပါတယ်။ သူတို့ပြောထားတာ။

နောက်တစ်ချက်ကတော့ နောက်ဆုံးအနေနဲ့ တင်ပြချင်တာကတော့ ကျွန်တော်တို့ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ကြီးပြောတဲ့ ဆရာဝန်တွေ သိပ်မဝင်ဘူး။ (၂၀၀၀)ဦးခန့်တာ၊ (၂၀၀၀)ဦး မလာဘူး။ (၉၀၀)ဦးကျော် ခန့်တာမှာ (၇၂၀)ဦးလောက်ပဲ ဝင်တယ်ဆိုတဲ့ ကိစ္စကလည်း ကျွန်တော့် အနေနဲ့ တင်ပြချင်တာက ဒီဆရာဝန်များအနေနဲ့ကတော့ (၂)နှစ်၊ (၃)နှစ်လောက် ဒီမှာ တာဝန်ထမ်း ဆောင်ပြီး သူတို့အနေနဲ့ တစ်သက်လုံးအတွက် Experience ရသွားမယ်။ သူတို့သည် တာဝန် ထမ်းဆောင်လို့ရှိရင် ပါမောက္ခ၊ ဌာနမှူး၊ အထူးကုဆရာဝန်တွေ အောက်မှာ လုပ်ရမယ်။ မေ့ဆေး ဆရာဝန်တွေအောက်၊ ခွဲစိတ်ဆရာဝန်တွေအောက်၊ Medical Oath ကအစ (၂)နှစ်လောက် လုပ်လိုက်ရင် သူတို့လည်း Experience ရတယ်။ ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံမှာလည်း အကျိုးရှိတဲ့အတွက် ဒါမျိုးကိုတော့ သူတို့အနေနဲ့ စဉ်းစားစေချင်ပါတယ်။ လုပ်မယ်ဆိုလို့ရှိရင်တော့ ကျွန်တော်တို့က ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဆက်လက် လက်ခံမယ်ဆိုတာ ပြောကြားရင်း ဒုတိယမေးခွန်းကို ဖြေကြား အပ်ပါတယ်ခင်ဗျား။

လေးစားအပ်ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ ခင်ဗျား။ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ တတိယမေးခွန်းဖြစ်တဲ့ ဦးကျော်သောင်း အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁)မှ မေးတဲ့ မေးခွန်းဖြစ်ပါတယ်။ အဓိက ကတော့ အတိုင်ပင်ခံအဆင့် Consultant ဆရာဝန်များအား တိကျ ရှင်းလင်းသော တာဝန်ခွဲဝေမှု ပေးနိုင်ရန် လိုအပ်သော ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးလုပ်ရန် အစီအစဉ် ရှိ/မရှိ နှင့် ပတ်သက်လို့ ဖြေကြားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ပြောချင်တာကတော့ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ကြီး တင်ပြတဲ့ကိစ္စ များဟာ လက်တွေ့မြေပြင်မှာ ဖြစ်ပေါ်တဲ့ကိစ္စရပ်များ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီကိစ္စနဲ့ပတ်သက်ပြီးတော့ အဓိက ဘာလဲဆိုတော့ ဒီစာအုပ်ကြီးပါ။ ဒီစာအုပ်ကြီးက ဆေးရုံစီမံခန့်ခွဲမှုလက်စွဲစာအုပ် Hospital Management Manual ပါ။ ၂၀၁၁ ခုနှစ်က ထုတ်တဲ့ စာအုပ်ဖြစ်ပါတယ်။ ၂၀၁၁ ခုနှစ်က ထုတ်တဲ့စာ၊ ၂၀၁၀ ခုနှစ်၊ ၂၀၀၈ ခုနှစ်၊ ၂၀၀၇ ခုနှစ်က အခြေအနေအပေါ်ကို မူတည်ပြီး ထုတ်တဲ့စာအုပ်ဖြစ်တဲ့ အတွက် ဒီနေ့ ဒီအချိန်မှာ ဒီစာအုပ်ကြီးက Realest မဖြစ်တော့ဘူး။ သိပ်ပြီးတော့ သဟဇာတ မကျပါဘူး။ ဒီကိစ္စနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ ကျွန်တော် သိတဲ့အတွက် ဒီဟာမှာ ပါတဲ့ဟာတွေကို အကြိမ်ကြိမ်အခါအခါ Workshop တွေ လုပ်ပြီးပါပြီ။ ဘယ်ဟာမှာ ပြင်ရမလဲ။ မာတိကာမှာ ကျွန်တော် ကြည့်တဲ့အခါမှာ အားလုံး နိဒါန်းရော၊ နိဂုံးအပါအဝင် (၃၂)မျိုးရှိပါတယ်။ အကုန် ပါ ပါတယ်။ အလုပ် တာဝန်များ၊ လုပ်ပိုင်ခွင့်၊ အုပ်ချုပ်မှုကိစ္စများ၊ ဘဏ္ဍာရေးကိစ္စ၊ အထောက်အကူ၊ နောက် Work တစ်ခု အနေဖြင့် ပြင်ပလူနာဌာန၊ အရေးပေါ်ဌာန၊ လူနာခန်း၊ ခွဲစိတ်ခန်း၊ သားဖွားခန်း၊ မေ့ဆေး အကုန် အများကြီးပါ။ အသေးစိတ် ဒီဟာကြီးကို ကျွန်တော်တို့ ပြင်ပြီးလို့ရှိရင်တော့ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ကြီး လိုလားတဲ့ ဒီ Consultant နဲ့ Senior Consultant နဲ့ Junior Consultant ကိစ္စ၊ ပြဿနာတွေက

ရှင်းလင်းသွားမှာပါ။ ဒီမှာ မရှင်းလို့ဖြစ်ပါတယ်။ လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်တော်ကြီး ပြောတာ မှန်ပါတယ်။ ဒီမှာ ကြည့်လိုက်လို့ရှိရင် ၃(က) မှာ ကြည့်လိုက်တဲ့အခါမှာ အထူးကုဆရာဝန်ကြီး/ အထူးကုဆရာဝန် Senior Consultant and Consultant သူတို့ (၂)ယောက်က တူသလို ဖြစ်နေတယ်။ အမှန်က မတူပါဘူး။ ဒါလည်း အဆင့်ဆင့်ပေါ့လေ၊ ဆေးရုံမှာ ခုတင်ခွဲဝေချထားမှုကအစ ဘယ်လို Refer လုပ်တာကအစ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် မေးခွန်းတွေကို အဲဒါတွေက အကုန်လုံး အကျုံးဝင်မှာဖြစ်တယ်။ ဒီစာအုပ်ကြီးတွေကိုတော့ ကျွန်တော် ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ် နှစ်ဦးပိုင်းမှာ အပြီးလုပ်ဖို့ ပြောထားပါတယ်။ ဒီမှာပါတဲ့ (၃၁)ခုကို အဖွဲ့(၃၁)ဖွဲ့က လုပ်လို့ရှိရင် ဘာမှ မကြာပါဘူး။ တစ်ဖွဲ့ထဲက အကုန်လုပ်ရမယ် မဟုတ်ပါဘူး။ အဖွဲ့(၃၂)ဖွဲ့ကလုပ်မယ်ဆိုရင် ဒါပြီးသွားရင် ပီပီပြင်ပြင် ပြတ်ပြတ်သားသား ကျွန်တော် လုပ်မယ်ဆိုရင်တော့ ဒီစာအုပ်ကြီးဟာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ရှေ့လာမယ့် (၁၀)နှစ်အထိလောက်တော့ အနည်းဆုံး သုံးလို့ရပြီးတော့ မှီငြမ်းရန် စာအုပ်ကြီးဖြစ် ပြီးတော့ လက်တွေ့အခုအခြေအနေနဲ့ ကိုက်မယ်ဖြစ်တဲ့အတွက် ကျွန်တော် ဒီမေးခွန်းကို မေးတဲ့ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ကြီးကို အထူးကျေးဇူးတင်ပါတယ်။ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ကြီးမေးတဲ့ အတွက် ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ဒါကို အမြန်ဆုံးလုပ်ဖို့ အားထည့်ရမယ်ဆိုတာကို သိရှိတဲ့အတွက် ဆက်လက်လုပ်မယ်ဖြစ်ကြောင်း ဖြေကြားအပ်ပါတယ်။

လေးစားအပ်ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ ခင်ဗျား။ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးလင်းတင်ဌေး မွန်ပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၄)မှ မေးတဲ့ မွန်ပြည်နယ်၊ မော်လမြိုင်ခရိုင်၊ ချောင်းဆုံမြို့နယ်၊ ကော့မုပွန် ကျေးရွာ၌ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန(ခွဲ) အဆောက်အဦနှင့် ဝန်ထမ်းအိမ်ရာကို ၂၀၁၉ - ၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်အတွင်း တည်ဆောက်ပေးရန်ကိစ္စနှင့် ပတ်သက်ပြီး ကျွန်တော် ဖြေကြားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီကိစ္စကတော့ ကျွန်တော်တို့အနေနဲ့ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေး ဆောင်ရွက်ဖို့အတွက်ကို ၂၀၁၉ - ၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှာ ငွေလုံးငွေရင်းနဲ့ အသုံးစရိတ်မှာ လျာထားပြီးဖြစ်ကြောင်း တင်ပြလို ပါတယ်။ ဒီမှာ ကျွန်တော်တို့ ကျပ်သိန်း(၇၀၀) လျာထားပါတယ်။ ဆေးခန်းအတွက်ကတော့ ကျပ်သိန်း(၃၈၀)ကျော်နဲ့ ဝန်ထမ်းအိမ်ရာကတော့ ကျပ်သိန်း (၃၁၆)နီးပါးလောက် လျာထားပါတယ်။ အားလုံး ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန(ခွဲ) ဆောက်တာရယ်၊ ဝန်ထမ်းအိမ်ရာရယ်၊ အဝီစိတွင်းတူး တာရယ်၊ ခြံစည်းရိုးခတ်တာတို့၊ ရေအိမ်တို့အစ အကုန် ပါ ပါတယ်။ ဒီ ၂၀၁၉ - ၂၀၂၀ ခုနှစ် ဘတ်ဂျက် အတွင်းမှာ ပါတယ်ဆိုတဲ့အကြောင်း လေးစားစွာ ဖြေကြားအပ်ပါတယ်။

လေးစားအပ်ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့် အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် များခင်ဗျား။ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး ရေစင်္ကြံမြို့နယ် အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ဒေါက်တာကျော်ငွေ ၏ ကြယ်ပွင့်ပြမေးခွန်းကို ဖြေကြားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်

ဝန်ကြီးသက်တမ်းအတွင်းမှာတော့ ဒါ အကောင်းဆုံး မေးခွန်းဖြစ်ပါတယ်။ တစ်ခါမှ အဲဒီလောက် တော့ မကြုံဖူးပါဘူး။

လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ကြီး မေးထားတာကတော့ ရေစကြိုမြို့နယ် မြစ်ရေဝင်များတဲ့ ဒီနေရာ(၁၀)ခု ရှိပါတယ်။ အဲဒီမှာ Sub Centre တောင်းထားပါတယ်။ နောက်တစ်ခုက ကုန်းတွင်းပိုင်း သွားလာရေးခက်ခဲသော ရွာ (၁၇)ရွာမှာ Sub Centre စုစုပေါင်း Sub Centre (၂၇)ခု တောင်းထား ပါတယ်။ ဒီမှာ ကျွန်တော် ပြန်ကြည့်တဲ့အခါမှာ ကျွန်တော် အချိန်ကို ငဲ့ညှာသောအားဖြင့် အသေးစိတ် မဖြေတော့ပါဘူး။ ဒီထဲမှာတော့ အကုန်လုံး အသေးစိတ် ဖြေထားတယ်။ ဒီဖြေထားတာကိုတော့ လွှတ်တော်မှာ မှတ်တမ်းတင်ခွင့်ပြုပါ။

ကျွန်တော့်အနေနဲ့ နိဂုံးချုပ်ပြောချင်တာကတော့ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန(ခွဲ) တစ်ခု ဖွင့်မယ်ဆိုရင် အချက်(၆)ချက် ရှိရပါမယ်။ အဲဒီ(၆)ချက်နဲ့ညီရင်ပေးပါတယ်။ သို့သော်လည်း ခက်ခဲတဲ့ ဒေသမှာဆိုလို့ရှိရင်တော့ ကျန်တဲ့ Criteria ကတော့ လျော့ပေါ့ပြီး စဉ်းစားပါတယ်။ ဒီမှာ ကျွန်တော် ပြန်ပြီးကြည့်တဲ့အခါမှာ အားလုံးပေါင်း (၂၃)ရွာပေါ့။ ရွာနာမည်တွေတော့ ကျွန်တော် ဖတ်တော့ဖတ် လိုက်ပါမယ်။ မှတ်တမ်းလည်းဖြစ်သွားအောင် ဇယမ၊ ဗလဘ၊ ရိပ်သာ၊ ဟင်္သာကျွန်း၊ မင်းရွာ၊ လှေခတ်၊ ဝါးဘိုး၊ ကိုင်း(၁)၊ လောင်းရှည်၊ ငါးရတော၊ ကိုင်း(၂)၊ ဝွေးဂုဏ်၊ ဆားလင်းကုန်း၊ မြေနီကုန်း၊ မြေဖြူကျင်း၊ သပြေပင်၊ ဆင်တံခါး၊ သရက်ပင်ကန်၊ တောင်ဇင်၊ ဝွေးချို၊ ဆန်းသစ်၊ ကွမ်းသီးကန်၊ ကျောက်ထပ်ကျေးရွာ အဲဒီ (၂၃)ရွာကို ကျွန်တော်တို့ လေ့လာတဲ့အခါကျတော့ သတ်မှတ်ထားတဲ့ လူဦးရေ အလွန်နည်းပါတယ်။ တချို့ရွာတွေဆို (၁၄၈)ဦးပဲ ရှိပါတယ်။ တချို့ရွာမှာ အများဆုံးကတော့ (၂၈၀၀)ဦးပဲ ရှိပါတယ်။ အနီးအနား ဒီရွာတွေရဲ့ အခြေအနေကို ကြည့်တဲ့အခါမှာ အနီးအနားရှိ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုလို့ ကျန်းမာရေး RHC ဖြစ်ဖြစ်၊ Sub Centre ဖြစ်ဖြစ် သူတို့ကို စောင့်ရှောက်နိုင်တယ်၊ လက်လှမ်းမီတယ်လို့ ပြောပါတယ်။

ထို့အပြင် ကျွန်တော်ရဲ့ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေး ဦးစီးမှူးအနေနဲ့ လတ်တလော လိုအပ်မှု မရှိသေးဘူးလို့ ကျွန်တော်တို့ကို တင်ပြတဲ့အတွက် အဲဒီကျေးရွာ (၂၃)ရွာမှာတော့ လောလောဆယ် လုပ်ဖို့ အစီအစဉ် မရှိသေးပါကြောင်း၊ ဒီနေရာမှာတော့ တချို့နေရာမှာတော့ နာမည်ကတော့ မှားနေ ပါတယ်။ ရွှေလုံ၊ မြေစွန်းတော်အုပ်စုနှင့် နည်းနည်းလေးမှားနေပါတယ်။ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ပေးမှာ ကတော့ (၂၃)ဆိုတော့ (၄)ခုမှာ ပေးမှာပါ။ အဲဒီတော့ မြေစွန်းတော်အုပ်စု၊ ရွှေလုံကျေးရွာမှာ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန(ခွဲ) ဖွင့်ရန်ကိစ္စအတွက်ကတော့ စီမံကိန်းတွင် ဖွဲ့စည်းပုံစံစစ်ရေးအဖွဲ့၏ ၁၆-၅-၂၀၁၉ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပပြုလုပ်သော (၁/၂၀၁၉)ကြိမ်မြောက် အစည်းအဝေးမှာ သဘော တူပြီးဖြစ်ပါတယ်။ ကျန်တဲ့ ရွာ(၃)ရွာဖြစ်တဲ့ မိုးကွဲကျေးရွာ၊ ထန်းတပင်ကျေးရွာနှင့် ဘောင်ဘွဲ့တန်း ကျေးရွာ စုစုပေါင်း ကျေးရွာ(၃)ရွာတော့ လွှမ်းခြုံနိုင်တဲ့ လူဦးရေကလည်းများပါတယ်။ (၂၂၆၀)ဦး ရှိတယ်။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကလည်း ခက်ခဲတယ်။ ကျွန်တော့်ရဲ့ တိုင်းဒေသကြီး ပြည်သူ့

ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနက လုပ်ငန်းလိုအပ်ချက်ရှိကြောင်း ပြောထားတဲ့အတွက် ၂၀၂၀-၂၀၂၁ ခုနှစ်တွင် ၎င်းကျေးရွာ (၃)ရွာ၌ ကျန်းမာရေးဌာန (ခွဲ)များ ဖွဲ့စည်းခွင့်ကို ခွင့်ပြုမိန့်ရရှိရေးအတွက် ပြည်ထောင်စု အစိုးရအဖွဲ့၏ ၆-၆-၂၀၁၉ ရက်စွဲပါ အမိန့်ကြော်ငြာစာဖြင့် ထုတ်ပြန်ထားသော နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်း ဖွဲ့စည်းပုံ တိုးချဲ့ပြင်ဆင် ဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည့် မူဝါဒများနှင့်အညီ စိစစ်ဆောင်ရွက်သွားပါမည်ဖြစ်ကြောင်း ကျွန်တော် လေးစားစွာ ဖြေကြားအပ်ပါတယ်ခင်ဗျား။

လေးစားအပ်ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့် အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် များခင်ဗျား။ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ နောက်ဆုံးမေးခွန်းဖြစ်တဲ့ ဦးလားလ်မင်းထန် အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ချင်းပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁၀)မှ မေးမြန်းထားတဲ့ ချင်းပြည်နယ်၊ မတူပီမြို့နယ်၊ လေကန်း ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန(ခွဲ)အား ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနအဖြစ် ၂၀၁၉ - ၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် တိုးမြှင့်ဖွင့်လှစ်ပေးရန် အစီအစဉ် ရှိ/မရှိနှင့် ပတ်သက်၍ ကျွန်တော် ဖြေကြားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ကျွန်တော် ပြန်ကြည့်တဲ့အခါမှာ ချင်းပြည်နယ်၊ မတူပီမြို့နယ်၊ လေကန်းကျေးရွာဟာ ရေဇွာကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနအောက်မှာ ရှိပြီးတော့ မတူပီမြို့နယ်ရဲ့ မြောက်ဘက်မှာ ရှိတယ်။ ထန်တလန်မြို့နယ်ရှိ ကျေးရွာများနဲ့ ထိစပ်နေတာ သွားတွေ့ရတယ်။ သူ့ရဲ့ မြောက်ဘက်မှာ ထန်တလန်မြို့နယ် ရှိပါတယ်။ လေကန်းကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန(ခွဲ)ဟာ မြို့နယ်ဆေးရုံနဲ့ တော်တော် ဝေးပါတယ်။ မိုင်(၉၀)ဝေးပါတယ်။

ထို့အပြင် သူနဲ့ အနီးအနားမှာရှိတဲ့ ရေဇွာကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနနဲ့ (၂၂)မိုင် ကွာဝေး ပါတယ်။ လူဦးရေနဲ့ အိမ်ခြေကလည်း တစ်နှစ်ထက်တစ်နှစ် တိုးလာတာ တွေ့ရတယ်။ လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေးက တော်တော်ခက်ခဲတဲ့ ဒေသဆိုတာ တွေ့တဲ့အတွက် ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ခုနက တင်ပြတဲ့ အခြေခံမူ(၆)ချက်မှာ (၃)ချက်နဲ့ ကိုက်ညီသော်လည်း လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး အလွန် ခက်ခဲသောကြောင့် ဒေသခံတိုင်းရင်းသားများရဲ့ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုများ လက်လှမ်းမီရေး အတွက်ကို အဆင့်တိုးမြှင့် ဖွင့်လှစ်ပေးသင့်တယ်ဆိုတာလည်း ပြည်နယ်ဦးစီးမှူးက အကြောင်းကြား တဲ့အတွက် ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ၂၀၂၀-၂၀၂၁ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် အဆင့်တိုးမြှင့် ဖွင့်လှစ်နိုင်ရေး အတွက် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့ ၆-၆-၂၀၁၉ ရက်စွဲပါအမိန့်ကြော်ငြာစာဖြင့် ထုတ်ပြန်ထားသော နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်းဖွဲ့စည်းပုံ တိုးချဲ့ဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ လိုက်နာဆောင်ရွက်ပေးရမည့် မူဝါဒများ နှင့်အညီ စိစစ်ဆောင်ရွက်ပေးမည်ဖြစ်ကြောင်း လေးစားစွာ ဖြေကြားအပ်ပါတယ်။ အားလုံး ကျေးဇူး အများကြီးတင်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၁:၃၀။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ အစည်းအဝေးကို မိနစ် (၃၀)ခန့် ခေတ္တရပ်နားပါမယ်။

အခမ်းအနားမှူး။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌ ပြန်လည်ထွက်ခွာပါပြီ ခင်ဗျား။

အခမ်းအနားမှူး။ ။ အားလုံး ထွက်ခွာနိုင်ကြပါပြီ ခင်ဗျား။

[အစည်းအဝေးကို ၁၁:၃၀ နာရီအချိန်တွင် ခေတ္တရပ်နားပြီး ၁၂:၀၀ နာရီအချိန်တွင် ပြန်လည်ကျင်းပပါသည်။]

အချိန်၊ ၁၂:၀၀။

အခမ်းအနားမှူး။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ အစည်းအဝေး ပြန်လည်စတင်ပါတော့မယ်။

အခမ်းအနားမှူး။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌ ကြွရောက်လာပါပြီခင်ဗျား။

[အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌ သည် ဥက္ကဋ္ဌ အတွက် သတ်မှတ်ထားသည့် စင်မြင့်ပေါ်သို့ ကြွရောက်နေရာယူပါသည်။]

အခမ်းအနားမှူး။ ။ အားလုံးထိုင်နိုင်ကြပါပြီခင်ဗျား။

ပြည်သူ့လွှတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲဥပဒေကို ပဉ္စမအကြိမ် ပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေကြမ်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များက ဆွေးနွေးခြင်း

အချိန်၊ ၁၂:၀၀။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အစီအစဉ်(၆) ဖြစ်ပါတယ်။ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ ခင်ဗျား။ ပြည်သူ့လွှတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲဥပဒေကို ပဉ္စမအကြိမ် ပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေကြမ်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဆွေးနွေးရန် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်(၂)ဦး အမည်စာရင်း တင်သွင်းထားပါတယ်။ တစ်ဦးလျှင် (၆)မိနစ်ထက်မပိုဘဲ ဆွေးနွေးခွင့်ပြုမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ပထမဦးစွာ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၅)မှ ဦးတင်အောင်ထွန်း ဆွေးနွေး နိုင်ပါပြီ။

အချိန်၊ ၁၂:၀၀။

ဦးတင်အောင်ထွန်း၊ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၅)။ ။ လေးစားအပ်တဲ့ အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ၊ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ အားလုံး မင်္ဂလာပါခင်ဗျား။ ကျွန်တော်က မင်းဘူးမြို့နယ်၊ စကုမြို့နယ်၊ ပွင့်ဖြူမြို့နယ်တို့ပါဝင်တဲ့ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်

အမှတ်(၅)မှ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးတင်အောင်ထွန်း ဖြစ်ပါတယ်။ ပြည်သူ့လွှတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲဥပဒေကို ပဉ္စမအကြိမ် ပြင်ဆင်တဲ့ ဥပဒေကြမ်းနဲ့ စပ်လျဉ်းလို့ ဆွေးနွေးသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

လေးစားအပ်တဲ့ အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌနဲ့ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ ခင်ဗျား။ ပြည်သူ့လွှတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲဥပဒေကို ၈-၃-၂၀၁၀ ရက်နေ့က နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနဲ့ ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ ဥပဒေအမှတ် (၃/၂၀၁၀) နဲ့ အမျိုးသားလွှတ်တော်၊ တိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော် သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လွှတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲဥပဒေတို့နဲ့အတူ ပြဋ္ဌာန်းခဲ့တဲ့ဥပဒေတစ်ရပ်ပါ။ အခန်း(၁၆)ခန်း၊ ပုဒ်မ(၉၁)ခု ပါရှိပြီး ၁၈-၁၀-၂၀၁၁ ရက်နေ့မှာ ၂၀၁၁ ခုနှစ် ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော် ဥပဒေအမှတ် ၈ နဲ့ ပုဒ်မ ၇၄ နှင့် ပုဒ်မ ၈၈ ကို ပြင်ဆင်ခဲ့ပါတယ်။ ၁၇-၆-၂၀၁၅ ရက်နေ့မှာ ၂၀၁၅ ခုနှစ် ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော် ဥပဒေအမှတ် ၃၂ နဲ့ ပုဒ်မ ၂၊ ၆၊ ၁၄၊ ၁၅၊ ၂၂၊ ၂၄၊ ၂၅၊ ၂၆၊ ၄၉ နှင့် ပုဒ်မ ၅၅ ကို ဒုတိယအကြိမ်၊ ၈-၁-၂၀၁၆ ရက်နေ့မှာ ၂၀၁၆ ခုနှစ် ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော် ဥပဒေအမှတ် ၇ နဲ့ ပုဒ်မ ၂၊ ၆၊ ၈၊ ၈၈ နှင့် ပုဒ်မ ၈၉ ကို တတိယအကြိမ်၊ ၈-၆-၂၀၁၆ ရက်နေ့မှာ ၂၀၁၆ ခုနှစ် ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော် ဥပဒေအမှတ် ၃၀ နဲ့ ပုဒ်မ ၈၉ ကို စတုတ္ထအကြိမ် ပြင်ဆင်ခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါတယ်။ ပုဒ်မ ၂ နှင့် ပုဒ်မ ၈၈ တို့ဟာ (၂)ကြိမ် ပြင်ဆင်ခဲ့တာဖြစ်ပြီး အခု ပဉ္စမအကြိမ် ပြင်ဆင်မယ့် ဥပဒေကြမ်းမှာပါတဲ့ ပုဒ်မ ၆၈ နှင့် ၈၉ ကို အရင်က (၁)ကြိမ်စီ ပြင်ဆင်ခဲ့ပြီးဖြစ်တာကို တွေ့ရပါတယ်။

လေးစားအပ်တဲ့ အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌနဲ့ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များ ခင်ဗျား။ ဥပဒေတစ်ရပ်ဟာ အကြိမ်ကြိမ်ပြင်ဆင်နေရတာ မဖြစ်သင့်သလို ပုဒ်မတစ်ခုကို ထပ်ကာထပ်ကာ ပြင်ဆင်နေရတာလည်း မဖြစ်သင့်ပါဘူး။ အထူးသဖြင့် အုပ်ချုပ်သူနဲ့ မူဝါဒရေးဆွဲသူတွေ ပြောင်းတိုင်း ဥပဒေတွေကို လိုက်ပါပြင်ဆင်ပြောင်းလဲနေရတာမျိုးတွေမဖြစ်ဖို့ သတိမူရမှာဖြစ်ပါတယ်။ နိုင်ငံရဲ့ ရေရှည်အကျိုးကိုသာ မျှော်တွေးပြီး တိတိကျကျ (၁)ကြိမ်ဆို (၁)ကြိမ် ရေးဆွဲပြဋ္ဌာန်းရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါမှ မှန်ကန်တဲ့ တရားဥပဒေတစ်ရပ်ဖြစ်ပြီး နိုင်ငံသူ၊ နိုင်ငံသားတွေ လေးစားလိုက်နာလိုတဲ့ ဥပဒေကောင်းတစ်ရပ်အဖြစ် တည်တံ့နေမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ယခုပြင်ဆင်မယ့် ဥပဒေကြမ်းအပိုဒ် ၄ နှင့်စပ်လျဉ်းလို့ ပုဒ်မ ၆၈ ကို တတိယအကြိမ် ပြင်ဆင်ထားတဲ့အတိုင်းသာ ထားရှိလိုပါတယ်။ လုံးဝပြင်ဆင်ခြင်း မပြုသင့်တဲ့ အဓိကစကားရပ်က ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခံရသူကို ကန့်ကွက်တဲ့နေရာမှာ မည်သည့်ကိုယ်စားလှယ်လောင်းကမဆိုနဲ့ မည်သည့်မဲဆန္ဒရှင်ကမဆို ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ ကန့်ကွက်နိုင်တဲ့ အခွင့်အရေးရှိရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဆန္ဒမဲပေးခဲ့မှ ကန့်ကွက်ခွင့် ရမယ်ဆိုပြီး ဆန္ဒမဲပေးခွင့်ရှိတဲ့ မဲဆန္ဒရှင်တိုင်း ရရှိထားတဲ့ မူလအခွင့်အရေးကို ကန့်သတ်ပိတ်ပင်ရာ ရောက်မှာမျိုး မဖြစ်သင့်ပါဘူး။

ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ အခန်း(၈) နိုင်ငံသား၊ နိုင်ငံသားများ၏ မူလအခွင့်အရေးနှင့် တာဝန်များ ပုဒ်မ ၃၄၇ မှာ နိုင်ငံတော်သည် မည်သူ့ကိုမဆို ဥပဒေအရာတွင် တန်းတူညီမျှ အခွင့်အရေး ရှိစေရမည်။ ထို့အပြင် ဥပဒေ၏ အကာအကွယ်ကိုလည်း တန်းတူညီမျှစွာ ရယူ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ပေးရမည်လို့ ပြဋ္ဌာန်းထားပါတယ်။ ဒါ့အပြင် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၆၉ ပုဒ်မခွဲ(ခ)မှာ သက်ဆိုင်ရာ မဲဆန္ဒရှင်များသည် လွှတ်တော်တစ်ရပ်ရပ်မှ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ကို ဥပဒေနှင့်အညီ တာဝန်မှ ပြန်လည်ရပ်သိမ်းခွင့်ရှိသည်လို့သာ ပြဋ္ဌာန်းထားပါတယ်။ ဆန္ဒမဲပေးခဲ့တဲ့ မဲဆန္ဒရှင်ဖြစ်မှ အခွင့်အရေး ပေးထားတာ မဟုတ်ပါဘူး။

လေးစားအပ်တဲ့ အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌနဲ့ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် များခင်ဗျား။ မူလဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက် ပုဒ်မ ၈၉ နဲ့စပ်လျဉ်းလို့ အခု လွှတ်တော် သက်တမ်းမှာပဲ ဒီပုဒ်မတစ်ခုတည်းကို စတုတ္ထအကြိမ် ပြင်ဆင်ထားတာ အင်မတန် ကောင်းမွန်ပြည့်စုံနေပါတယ်။ ဒါကို အခု ပြင်ဆင်မယ့် ဥပဒေကြမ်း အပိုဒ် ၅ ရဲ့ အဆိုပြုပြဋ္ဌာန်းချက်က တိတိကျကျ ကြားဖြတ် ရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပနိုင်တာကို ယေဘုယျသဘောဖြစ်အောင် ပြောင်းလဲလိုက်တဲ့ အဆိုပြုချက်၊ ပြင်ဆင်ချက်များဖြစ်နေလို့ ၂၀၁၆ ခုနှစ် ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော် ဥပဒေအမှတ် ၃၀ နဲ့ ပုဒ်မ ၈၉ ကို စတုတ္ထအကြိမ် ပြင်ဆင်ခဲ့တဲ့အတိုင်း ထားရှိလိုပါတယ်။ အားလုံးကို ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၂:၀၅။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ဆက်လက်ပြီး ရခိုင်ပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၈)မှ ဦးကျော်ကျော်ဝင်း ဆွေးနွေးနိုင်ပါပြီ။

အချိန်၊ ၁၂:၀၅။

ဦးကျော်ကျော်ဝင်း၊ ရခိုင်ပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၈)။ ။ အားလုံး မင်္ဂလာပါ။ ကျွန်တော် ကတော့ ရခိုင်ပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၈)မှ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးကျော်ကျော်ဝင်း ဖြစ်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ကျွန်တော် ပြည်သူ့လွှတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲဥပဒေကို ပဉ္စမအကြိမ် ပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေကြမ်း အပိုဒ်(၅) ပုဒ်မ ၈၉ အဆိုပြုပြဋ္ဌာန်းချက်အား အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥပဒေကြမ်းကော်မတီ၏ ပြင်ဆင်ချက်အပိုဒ် ၄ ပုဒ်မ ၈၉ အစားထိုးပြင်ဆင်ချက်အပေါ် ပြင်ဆင် ဆွေးနွေးသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော် ပြင်ဆင်အစားထိုးလိုတာကတော့ ပုဒ်မ ၈၉ ပုဒ်မခွဲ(က) လွှတ်တော်တွင် တစ်စုံတစ်ရာသော အကြောင်းကြောင့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်နေရာ လစ်လပ်ကြောင်း လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌက ကော်မရှင်သို့ အကြောင်းကြားသည့်နေ့မှစ၍ လွှတ်တော် ပုံမှန်သက်တမ်း၏ ပထမနှစ်တွင်သော်လည်းကောင်း၊ ဒုတိယနှစ်၊ တတိယနှစ်များအတွင်း(၆)လ

အတွင်းသော်လည်းကောင်း၊ ပုဒ်မ ၅၀ (ခ)(ဂ)ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို မဆန့်ကျင်စေဘဲ ဥပဒေနဲ့အညီ အစားထိုး ရွေးကောက်တင်မြှောက်ပြီး ဖြစ်ရမည်ဟု ပြင်ဆင်လိုပါတယ်။

ကျိုးကြောင်းဖော်ပြချက်ကတော့ မြန်မာနိုင်ငံလွှတ်တော်တစ်ကြိမ်စီ၏ သက်တမ်းသည် (၅)နှစ် ဖြစ်ပါတယ်။ လွှတ်တော်ရဲ့ စတုတ္ထနှစ်နှင့် ပဉ္စမနှစ်ကို ချန်လှပ်ထားပြီး ပထမနှစ်၊ ဒုတိယနှစ်၊ တတိယနှစ် (၃)နှစ်ကာလ ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲကို လုပ်ပေးသင့်ပါတယ်။ ဒီလို ကြားဖြတ် ရွေးကောက်ပွဲတွေ လုပ်ဖို့အတွက် အဆင်ပြေလွယ်ကူအောင် ကူညီမယ့် အခြေအနေကောင်းတွေ ယခုအခါ ရှိနေပြီဖြစ်ပါတယ်။ ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲလုပ်တဲ့ အတွေ့အကြုံများလာခြင်း၊ ကွန်ပျူတာ စနစ်တပ်ဆင်ခြင်း၊ ရွေးကောက်ပွဲဦးစီးမှူးရုံးများကို တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် ဦးစီးမှူးများကို မြို့နယ်တိုင်း တည်ထောင်ဖွဲ့စည်းထားခြင်းတို့ကြောင့် မဲစာရင်းများ အဆင်သင့်ရှိနေခြင်းတို့က ရွေးကောက်ပွဲ အဖွဲ့အစည်းနှင့် ယန္တရားအဆင့်ဆင့် ကြီးထွားနေမှုကို ပြသနေပါတယ်။ ဒါကြောင့် ယခင်အကြိမ်များထက် ရွေးကောက်ပွဲလုပ်ငန်းကို ပိုမိုလွယ်ကူလာစေပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥပဒေကြမ်းကော်မတီ၏ ပြင်ဆင်ချက်ဟာ ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ် ပြည်သူ့လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲဥပဒေ၊ အမျိုးသားလွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲဥပဒေ၊ တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ် ရွေးကောက်ပွဲဥပဒေ ပုဒ်မ ၈၉ အား ပြန်လည်အစားထိုးပြင်ဆင်ချက်သာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီဥပဒေကြောင့် ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲ မလုပ်တဲ့အတွက် မြို့နယ်လူထုရဲ့ ရသင့်တဲ့ ပြည်သူ့အခွင့်အရေးတွေ ဆုံးရှုံးခဲ့ရတဲ့ သာဓကတွေ ရှိပါတယ်။ ရခိုင်ပြည်နယ်၊ မင်းပြားမြို့နယ်မှ ပထမ အကြိမ်လွှတ်တော်ကာလမှာ မင်းပြားမြို့နယ်ရဲ့ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးအောင်ကျော်ဇင်သာ နှင့် အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးမောင်စောဖြူ တို့သည် ဒုတိယနှစ် မကုန်ဆုံးမီကပဲ ကွယ်လွန်သွားခဲ့ကြပါတယ်။

အဆိုပါ ပုဒ်မ ၈၉ ပြင်ဆင်ချက် ပုဒ်မကြောင့် ပြည်ထောင်စုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်က အဲဒီလစ်လပ်တဲ့နေရာတွေမှာ ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲ လုပ်မပေးခဲ့ကြပါ။ ဒါကြောင့် နောက်ထပ် (၃)နှစ်တိတိ မင်းလှမြို့နယ်လူထုဟာ ပြည်သူ့အခွင့်အရေး ဆုံးရှုံးခဲ့ရပါတယ်။ လိုအပ်တဲ့အချိန် အပိုင်းအခြားတွေမှာ ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲ လုပ်ပေးရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကော်မရှင်သည် ရွေးကောက်ပွဲအလုပ်ကို လုပ်ရမယ့် အဖွဲ့အစည်းတစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ခရိုင်၊ မြို့နယ် ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင် အဖွဲ့ဝင်တွေဟာ ပြည်သူလူထု ရွေးချယ်တင်မြှောက်ထားသည့် ပုဂ္ဂိုလ်တွေ မဟုတ်ပါ။ လွတ်လပ်၍ တရားမျှတသော ရွေးကောက်ပွဲ ဖြစ်ဖို့အတွက် ပြည်သူလူထု ရွေးချယ်တင်မြှောက်သော ကော်မရှင်ဥက္ကဋ္ဌ ဖြစ်ဖို့လိုပါတယ်။ ပထမအကြိမ် လွှတ်တော်ကာလ ကော်မရှင်ဥက္ကဋ္ဌသည် USDP ကာလက ကော်မရှင်ဥက္ကဋ္ဌတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒုတိယအကြိမ်လွှတ်တော်ကာလ NLD လက်ထက် ကော်မရှင်ဥက္ကဋ္ဌတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီပြင်ဆင်ချက်

အတိုင်းဆိုရင် အစိုးရအဖွဲ့သည် လွှတ်တော်တွင် တစ်စုံတစ်ရာသော အကြောင်းကြောင့် လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်နေရာ လစ်လပ်နေရာတွင် အနိုင်ရပါတီ ဆုံးရှုံးမယ်ဆိုရင် ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲကို ပုဒ်မ ၅၀ နဲ့ ဘဏ္ဍာငွေကို အကြောင်းပြပြီး ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲမလုပ်ဘဲ နေနိုင်ပါတယ်။ နိုင်မယ်ဆိုရင် လုပ်မယ်ဆိုတဲ့သဘော သက်ရောက်နေပါတယ်။ အားလုံး ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၂:၀၉။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များရဲ့ ဆွေးနွေးချက်များနဲ့ ပတ်သက်ပြီး အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥပဒေကြမ်းကော်မတီက ပြန်လည်ကြားနာ ဆောင်ရွက်ဖို့ ဆုံးဖြတ်ပါတယ်။

အမျိုးသားလွှတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲဥပဒေကို ပဉ္စမအကြိမ် ပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေကြမ်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များက ဆွေးနွေးခြင်း

အချိန်၊ ၁၂:၀၉။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အစီအစဉ်(၇) ဖြစ်ပါတယ်။ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ ခင်ဗျား။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲဥပဒေကို ပဉ္စမအကြိမ် ပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေကြမ်းနဲ့ စပ်လျဉ်း၍ ဆွေးနွေးရန် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်(၂)ဦး အမည်စာရင်း တင်သွင်းထားပါတယ်။ တစ်ဦးလျှင် (၆)မိနစ်ထက် မပိုဘဲ ဆွေးနွေးခွင့်ပြုမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ပထမဦးစွာ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၅)မှ ဦးတင်အောင်ထွန်း ဆွေးနွေး နိုင်ပါပြီ။

အချိန်၊ ၁၂:၀၉။

ဦးတင်အောင်ထွန်း၊ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၅)။ ။ လေးစားအပ်တဲ့ အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌနှင့် အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ အားလုံး မင်္ဂလာပါခင်ဗျား။ ကျွန်တော်က မင်းဘူးမြို့နယ်၊ စကုမြို့နယ်၊ ပွင့်ဖြူမြို့နယ်တို့ ပါဝင်တဲ့ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၅)မှ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးတင်အောင်ထွန်း ပါ။ အမျိုးသား လွှတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲဥပဒေကို ပဉ္စမအကြိမ် ပြင်ဆင်တဲ့ ဥပဒေကြမ်းနဲ့ စပ်လျဉ်းလို့ ဆွေးနွေးသွား မှာဖြစ်ပါတယ်။

လေးစားအပ်တဲ့ အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌနှင့် အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ ခင်ဗျား။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲဥပဒေကို ၈-၃-၂၀၁၀ ရက်နေ့က နိုင်ငံတော်အေးချမ်း သာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ ဥပဒေအမှတ် (၄/၂၀၁၀) နဲ့ ပြည်သူ့လွှတ်တော်၊ တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော် သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လွှတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲဥပဒေတို့နဲ့အတူ ပြဋ္ဌာန်းခဲ့တဲ့ ဥပဒေ

တစ်ရပ်ပါ။ အခန်း(၁၆)ခန်း၊ ပုဒ်မ (၉၀) ပါရှိပြီး ၁၈-၁၀-၂၀၁၁ ရက်နေ့မှာ ၂၀၁၁ ခုနှစ် ပြည်ထောင်စု လွှတ်တော်ဥပဒေအမှတ် ၉ နဲ့ ပုဒ်မ ၇၄ နှင့် ပုဒ်မ ၈၈ ကို ပြင်ဆင်ခဲ့ပါတယ်။ ၁၇-၆-၂၀၁၅ ရက်နေ့မှာ ၂၀၁၅ ခုနှစ် ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော် ဥပဒေအမှတ် ၃၃ နဲ့ ပုဒ်မ ၂၊ ၆၊ ၁၄၊ ၁၅၊ ၂၂၊ ၂၄၊ ၂၅၊ ၂၆၊ ၄၉ နှင့် ပုဒ်မ ၅၅ ကို ဒုတိယအကြိမ်၊ ၁၈-၁-၂၀၁၆ ရက်နေ့မှာ ၂၀၁၆ ခုနှစ် ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော် ဥပဒေအမှတ် ၈ နဲ့ ပုဒ်မ ၂၊ ၆၊ ၈၈ နှင့် ပုဒ်မ ၈၉ ကို တတိယအကြိမ်၊ ၈-၆-၂၀၁၆ ရက်နေ့မှာ ၂၀၁၆ ခုနှစ် ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော် ဥပဒေအမှတ် ၃၁ နဲ့ ပုဒ်မ ၈၉ ကို စတုတ္ထအကြိမ် ပြင်ဆင်ခဲ့ပြီးဖြစ် ပါတယ်။ ပုဒ်မ ၂ နဲ့ ပုဒ်မ ၈၈ တို့ဟာ (၂)ကြိမ်ပြင်ဆင်ခဲ့တာဖြစ်ပြီး အခု ပဉ္စမအကြိမ် ပြင်ဆင်မယ့် ဥပဒေကြမ်းမှာပါတဲ့ ပုဒ်မ ၆၈ နှင့် ၈၉ တို့ဟာလည်း အရင်က (၁)ကြိမ်စီ ပြင်ဆင်ခဲ့ပြီးဖြစ်တာကို တွေ့ရပါလိမ့်မယ်။

လေးစားအပ်တဲ့ အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌနှင့် အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ ခင်ဗျား။ ဥပဒေတစ်ရပ်ဟာ အကြိမ်ကြိမ်ပြင်ဆင်နေရတာ မဖြစ်သင့်သလို ပုဒ်မတစ်ခုကို ထပ်ကာ ထပ်ကာ ပြင်ဆင်နေရတာလည်း မဖြစ်သင့်ပါဘူး။ အထူးသဖြင့် အုပ်ချုပ်သူနဲ့ မူဝါဒရေးဆွဲသူတွေ ပြောင်းတိုင်း ဥပဒေကို လိုက်ပါပြင်ဆင်ပြောင်းလဲနေတာမျိုးတွေမဖြစ်ဖို့ သတိမူရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ နိုင်ငံရဲ့ ရေရှည်အကျိုးကိုသာ မျှော်တွေးပြီး တိတိကျကျ (၁)ကြိမ်ဆို (၁)ကြိမ် ရေးဆွဲပြဋ္ဌာန်းရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါမှ မှန်ကန်တဲ့ တရားဥပဒေတစ်ရပ်ဖြစ်ပြီး နိုင်ငံသူ၊ နိုင်ငံသားတွေ လေးစားလိုက်နာ လိုတဲ့ ဥပဒေကောင်းတစ်ရပ်အဖြစ် တည်တံ့နေမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ အခု ပြင်ဆင်မယ့် ဥပဒေကြမ်းရဲ့ အပိုဒ် ၄ နဲ့ စပ်လျဉ်းလို့ ပုဒ်မ ၆၈ ကို တတိယအကြိမ် ပြင်ဆင်ထားတဲ့ အတိုင်းသာ ထားရှိလိုပါတယ်။ လုံးဝပြင်ဆင်ခြင်း မပြုသင့်တဲ့ အဓိကစကားရပ်က ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခံရ သူကို ကန့်ကွက်တဲ့နေရာမှာ မည်သည့်ကိုယ်စားလှယ်လောင်းကမဆိုနှင့် မည်သည့် မဲဆန္ဒရှင်ကမဆို ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ ကန့်ကွက်နိုင်တဲ့ အခွင့်အရေးရှိရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဆန္ဒမဲပေးခဲ့မှ ကန့်ကွက်ခွင့် ရမယ်ဆိုပြီး ဆန္ဒမဲပေးခွင့်ရှိတဲ့ မဲဆန္ဒရှင်တိုင်း ရရှိထားတဲ့ မူလအခွင့်အရေးကို ကန့်သတ်ပိတ်ပင်ရာ ရောက်မှာမျိုး မဖြစ်သင့်ပါဘူး။

ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ အခန်း(၈) နိုင်ငံသား၊ နိုင်ငံသားများ၏ မူလအခွင့်အရေးနှင့် တာဝန်များ ပုဒ်မ ၃၄၇ မှာ နိုင်ငံတော်သည် မည်သူ့ကိုမဆို ဥပဒေအရာတွင် တန်းတူညီမျှ အခွင့်အရေး ရရှိစေရမည်။ ထို့အပြင် ဥပဒေ၏ အကာအကွယ်ကိုလည်း တန်းတူညီမျှစွာ ရယူပိုင်ခွင့် ပေးရမည်လို့ ပြဋ္ဌာန်းထားပါတယ်။ ဒါ့အပြင် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၃၆၉ ပုဒ်မခွဲ(ခ)မှာ သက်ဆိုင်ရာမဲဆန္ဒရှင်များသည် လွှတ်တော်တစ်ရပ်ရပ်မှ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ကို ဥပဒေနှင့်အညီ တာဝန်မှ ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းခွင့်ရှိသည်လို့သာ ပြဋ္ဌာန်းထားပါတယ်။ ဆန္ဒမဲပေးခဲ့တဲ့ မဲဆန္ဒရှင်ဖြစ်မှ အခွင့်အရေးပေးထားတာ မဟုတ်ပါဘူး။

လေးစားအပ်တဲ့ အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌနှင့် အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ ခင်ဗျား။ မူလဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက် ၈၉ နှင့်စပ်လျဉ်းလို့ အခု လွှတ်တော်သက်တမ်းမှာပဲ ဒီပုဒ်မ တစ်ခု တည်းကို စတုတ္ထအကြိမ် ပြင်ဆင်ထားတာ အင်မတန် ကောင်းမွန်ပြည့်စုံနေပါတယ်။ ဒါကို အခု ပြင်ဆင်မယ့် ဥပဒေကြမ်း အပိုဒ် ၅ ရဲ့ အဆိုပြုပြဋ္ဌာန်းချက်က တိတိကျကျ ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပနိုင်တာကို ယေဘုယျသဘောဖြစ်အောင် ပြောင်းလဲလိုက်တဲ့ အဆိုပြုချက်၊ ပြင်ဆင်ချက်များ ဖြစ်နေလို့ ၂၀၁၆ ခုနှစ် ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော် ဥပဒေအမှတ် ၃၁ နဲ့ ပုဒ်မ ၈၉ ကို စတုတ္ထအကြိမ် ပြင်ဆင်ခဲ့တဲ့အတိုင်း ထားရှိလိုပါတယ်။ အားလုံးကို ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၂:၁၄။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ဆက်လက်ပြီး ရခိုင်ပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၈)မှ ဦးကျော်ကျော်ဝင်း ဆွေးနွေးနိုင်ပါပြီ။

အချိန်၊ ၁၂:၁၄။

ဦးကျော်ကျော်ဝင်း၊ ရခိုင်ပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၈)။ ။ အားလုံး မင်္ဂလာပါ။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲဥပဒေကို ပဉ္စမအကြိမ် ပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေကြမ်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပြည်သူ့လွှတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲဥပဒေကို ပဉ္စမအကြိမ် ပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေကြမ်း ဆွေးနွေးချက် အတိုင်း ဆွေးနွေးခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ အားလုံးကို ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၂:၁၄။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များရဲ့ ဆွေးနွေးချက်များနဲ့ ပတ်သက်ပြီး အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥပဒေကြမ်းကော်မတီက ပြန်လည်ကြားနာ ဆောင်ရွက်ဖို့ ဆုံးဖြတ်ပါတယ်။

တိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော် သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လွှတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲဥပဒေကို ပဉ္စမအကြိမ် ပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေကြမ်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များက ဆွေးနွေးခြင်း

အချိန်၊ ၁၂:၁၄။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အစီအစဉ်(၈) ဖြစ်ပါတယ်။ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ တိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော် သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လွှတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲဥပဒေကို ပဉ္စမအကြိမ် ပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေကြမ်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဆွေးနွေးရန် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် (၂)ဦး အမည် စာရင်း တင်သွင်းထားပါတယ်။ တစ်ဦးလျှင် (၆)မိနစ်ထက်မပိုဘဲ ဆွေးနွေးခွင့်ပြုမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ပထမဦးစွာ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၅)မှ ဦးတင်အောင်ထွန်း ဆွေးနွေး နိုင်ပါပြီ။

အချိန်၊ ၁၂:၁၅။

ဦးတင်အောင်ထွန်း၊ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၅)။ ။ လေးစားအပ်တဲ့ အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌနှင့် အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ အားလုံး မင်္ဂလာပါခင်ဗျား။ ကျွန်တော်က မင်းဘူးမြို့နယ်၊ စကုမြို့နယ်၊ ပွင့်ဖြူမြို့နယ်တို့ပါဝင်တဲ့ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ် အမှတ်(၅)မှ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးတင်အောင်ထွန်း ပါ။ တိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော် သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လွှတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲဥပဒေကို ပဉ္စမအကြိမ် ပြင်ဆင်တဲ့ ဥပဒေကြမ်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဆွေးနွေးသွားမှာဖြစ်ပါတယ်။

လေးစားအပ်တဲ့ အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌနှင့် အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ ခင်ဗျား။ တိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော် သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လွှတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲဥပဒေကို ၈-၃-၂၀၁၀ ရက်နေ့က နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ ဥပဒေအမှတ် (၅/၂၀၁၀) နှင့် ပြည်သူ့လွှတ်တော်၊ အမျိုးသားလွှတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲဥပဒေတို့နှင့်အတူ ပြဋ္ဌာန်းခဲ့တဲ့ ဥပဒေ တစ်ရပ်ပါ။ အခန်း (၁၆)ခန်း၊ ပုဒ်မ (၉၀) ပါရှိပြီး ၁၈-၁၀-၂၀၁၁ ရက်နေ့မှာ ၂၀၁၁ ခုနှစ် ပြည်ထောင်စု လွှတ်တော် ဥပဒေအမှတ် ၁၀ နဲ့ ပုဒ်မ ၇၄ နှင့် ပုဒ်မ ၈၈ ကို ပြင်ဆင်ခဲ့ပါတယ်။ ၁၇-၆-၂၀၁၅ ရက်နေ့မှာ ၂၀၁၅ ခုနှစ် ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်ဥပဒေအမှတ် ၃၄ နဲ့ ပုဒ်မ ၂၊ ပုဒ်မ ၆၊ ပုဒ်မ ၁၄၊ ပုဒ်မ ၁၅ ကို ဒုတိယအကြိမ်၊ ၁၈-၁-၂၀၁၆ ရက်နေ့မှာ ၂၀၁၆ ခုနှစ် ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော် ဥပဒေအမှတ် ၉ နဲ့ ပုဒ်မ ၂၊ ပုဒ်မ ၆၊ ပုဒ်မ ၈၈ နှင့် ပုဒ်မ ၈၉ ကို တတိယအကြိမ်၊ ၈-၆-၂၀၁၆ ရက်နေ့မှာ ၂၀၁၆ ခုနှစ် ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်ဥပဒေအမှတ် ၃၂ နဲ့ ပုဒ်မ ၈၉ ကို စတုတ္ထအကြိမ် ပြင်ဆင်ခဲ့ပြီးဖြစ်ပါတယ်။ ပုဒ်မ ၂ နှင့် ပုဒ်မ ၈၈ တို့အား (၂)ကြိမ်ပြင်ဆင်ခဲ့တာဖြစ်ပြီး အခု ပဉ္စမကြိမ် ပြင်ဆင်မယ့်ဥပဒေကြမ်းမှာပါတဲ့ ပုဒ်မ ၆၈ နှင့် ၈၉ တို့ဟာလည်း အရင်က တစ်ကြိမ်စီ ပြင်ဆင်ခဲ့ ပြီးဖြစ်တာကို တွေ့ရပါလိမ့်မယ်။

လေးစားအပ်တဲ့ အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌနှင့် အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ ခင်ဗျား။ ဥပဒေတစ်ရပ်ဟာ အကြိမ်ကြိမ်ပြင်ဆင်နေရတာ မဖြစ်သင့်သလို ပုဒ်မတစ်ခုကို ထပ်ခါထပ်ခါ ပြင်ဆင်နေရတာလည်း မဖြစ်သင့်ပါဘူး။ အထူးသဖြင့် အုပ်ချုပ်သူနှင့် မူဝါဒရေးဆွဲသူတွေပြောင်းတိုင်း ဥပဒေကို လိုက်ပါပြင်ဆင် ပြောင်းလဲနေတာမျိုးတွေမဖြစ်ဖို့ သတိမူရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ နိုင်ငံရဲ့ ရေရှည်အကျိုးကိုသာ မျှော်တွေးပြီး တိတိကျကျ တစ်ကြိမ်ဆိုတစ်ကြိမ် ရေးဆွဲ ပြဋ္ဌာန်းရမှာဖြစ် ပါတယ်။ ဒါမှ မှန်ကန်တဲ့ တရားဥပဒေတစ်ရပ်ဖြစ်ပြီး နိုင်ငံသူနိုင်ငံသားတွေ လေးစားလိုက်နာလိုတဲ့ ဥပဒေကောင်းတစ်ရပ်အဖြစ် တည်တံ့နေမှာလည်း ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ အခုပြင်ဆင်တဲ့ ဥပဒေကြမ်းအပိုဒ် ၄ နှင့်စပ်လျဉ်းလို့ ပုဒ်မ ၆၈ ကို တတိယအကြိမ် ပြင်ဆင်ထားတဲ့အတိုင်းသာ ထားရှိလိုပါတယ်။ လုံးဝပြင်ဆင်ခြင်းမပြုသင့်တဲ့ အဓိကစကားရပ်က ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခံရ သူကို ကန့်ကွက်တဲ့နေရာမှာ မည်သည့်ကိုယ်စားလှယ်လောင်းကမဆိုနှင့် မည်သည့်မဲဆန္ဒရှင်ကမဆို

ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ ကန့်ကွက်နိုင်တဲ့အခွင့်အရေး ရှိရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဆန္ဒမဲပေးခဲ့မှ ကန့်ကွက်ခွင့် ရမယ်ဆိုပြီး ဆန္ဒမဲပေးခွင့်ရှိတဲ့ မဲဆန္ဒရှင်တိုင်း ရရှိထားတဲ့ မူလအခွင့်အရေးကို ကန့်သတ်ပိတ်ပင်ရာ ရောက်မှာမျိုး မဖြစ်သင့်ပါဘူး။

ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ အခန်း(၈) နိုင်ငံသား၊ နိုင်ငံသားများ၏ မူလအခွင့်အရေးနှင့် တာဝန်များ၊ ပုဒ်မ ၃၄၇ မှာ နိုင်ငံတော်သည် မည်သူ့ကိုမဆို ဥပဒေအရာတွင် တန်းတူညီမျှ အခွင့်အရေးရရှိစေရမည်။ ထို့အပြင် ဥပဒေ၏ အကာအကွယ်ကိုလည်း တန်းတူညီမျှစွာ ရယူပိုင်ခွင့် ပေးရမည်လို့ ပြဋ္ဌာန်းထားပါတယ်။ ဒါ့အပြင် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၆၉၊ ပုဒ်မခွဲ (ခ)မှာ သက်ဆိုင်ရာ မဲဆန္ဒရှင်များသည် လွှတ်တော်တစ်ရပ်ရပ်မှ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ကို ဥပဒေ နှင့်အညီ တာဝန်မှ ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းခွင့်ရှိသည်လို့သာ ပြဋ္ဌာန်းထားပါတယ်။ ဆန္ဒမဲပေးခဲ့တဲ့ မဲဆန္ဒရှင်ဖြစ်မှ အခွင့်အရေး ပေးထားတာ မဟုတ်ပါဘူး။

လေးစားအပ်တဲ့ အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌနှင့် အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ ခင်ဗျား။ မူလဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက် ပုဒ်မ ၈၉ နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ယခု လွှတ်တော်သက်တမ်းမှာပဲ ဒီပုဒ်မ တစ်ခုတည်းကို စတုတ္ထအကြိမ် ပြင်ဆင်ထားတာ အင်မတန်ကောင်းမွန်ပြည့်စုံနေပါတယ်။ ဒါကို ယခု ပြင်ဆင်တဲ့ ဥပဒေကြမ်း အပိုဒ် ၅ ရဲ့ အဆိုပြု ပြဋ္ဌာန်းချက်က တိတိကျကျ ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပနိုင်တာကို ယေဘုယျသဘောဖြစ်အောင် ပြောင်းလဲလိုက်တဲ့ အဆိုပြုချက်၊ ပြင်ဆင်ချက်များ ဖြစ်နေလို့ ၂၀၁၆ ခုနှစ် ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော် ဥပဒေအမှတ် ၃၂ နှင့် ပုဒ်မ ၈၉ ကို စတုတ္ထအကြိမ် ပြင်ဆင်ခဲ့တဲ့အတိုင်း ထားရှိလိုပါတယ်။ အားလုံးကို ကျေးဇူးတင်ပါတယ်ခင်ဗျား။

အချိန်၊ ၁၂:၁၉။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ဆက်လက်ပြီး ရခိုင်ပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၈)မှ ဦးကျော်ကျော်ဝင်း ဆွေးနွေးနိုင်ပါပြီ။

အချိန်၊ ၁၂:၁၉။

ဦးကျော်ကျော်ဝင်း၊ ရခိုင်ပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၈)။ ။ အားလုံး မင်္ဂလာပါ။ ကျွန်တော် ကတော့ တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ်လွှတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲဥပဒေကို ပဉ္စမအကြိမ် ပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေကြမ်းနှင့် ပတ်သက်၍ ပြည်သူ့လွှတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲဥပဒေကို ပဉ္စမအကြိမ် ပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေကြမ်း ဆွေးနွေးချက်၊ အမျိုးသားလွှတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲဥပဒေကို ပဉ္စမအကြိမ် ပြင်ဆင် ဆွေးနွေးချက်အတိုင်းသာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ပထမအကြိမ် ရွေးကောက်ပွဲနဲ့ပတ်သက်လို့ ပထမနှစ်မှာ တစ်နိုင်ငံလုံး အတိုင်းအတာနဲ့ ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပခဲ့ပြီးဖြစ်ပါတယ်။ ပထမကျင်းပတဲ့နှစ်က အကြောင်း အမျိုးမျိုးကြောင့် လုံခြုံရေးအခြေအနေကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်အခြေအနေ

ကြောင့်သော်လည်းကောင်း လစ်လပ်တဲ့နေရာတွေကို ပထမနှစ်မှာ ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲလုပ်ခဲ့ပါတယ်။ ဒုတိယနှစ်၊ တတိယနှစ်ကိုလည်း ဆက်လက်လုပ်ခဲ့ပါတယ်။ စတုတ္ထနှစ်၊ ပဉ္စမနှစ် ဆိုတာက (၅)နှစ် သက်တမ်းကာလဖြစ်တဲ့အတွက် ရွေးကောက်ပွဲကြီး နီးစပ်တဲ့အချိန်ကာလဖြစ်လို့ ပထမနှစ်၊ ဒုတိယနှစ်၊ တတိယနှစ်ကို ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲ လုပ်သင့်တယ်လို့ ယူဆပါတယ်။ အားလုံး ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၂:၂၀။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များရဲ့ ဆွေးနွေးချက်များနဲ့ ပတ်သက်ပြီး အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥပဒေကြမ်းကော်မတီက ပြန်လည်ကြားနာ ဆောင်ရွက်ဖို့ ဆုံးဖြတ်ပါတယ်။

ဦးခင်ဝင်း၊ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၂)၏ ရှေးအစဉ်အဆက် အသုံးပြုခဲ့သော ကျေးလက်နေပြည်သူများ ထိန်းသိမ်းသည့် မိုးရေကန်များ၊ သောက်သုံးရေကန်များ၊ ဆည်ငယ်/တမံ ငယ်များကို ရေချိုမိုးရေ စုဆောင်းသိုလှောင်ရန်၊ သောက်သုံးရေရရှိရန်၊ မြေအောက်ရေ ဖြည့်ဆည်းရန်၊ လုပ်ကွက်ငယ်တောင်သူများ စိုက်ပျိုးရေရရှိရန်၊ သဘာဝဂေဟစနစ် မပျက်ရန်အတွက် ကန်တူးပေးခြင်း၊ ကန်ပေါင်ဆယ်ပေးခြင်း၊ ကန်ငယ်၊ ဆည်ငယ်၊ တမံငယ်များကို ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်နှင့် အသစ်တိုးချဲ့တည်ဆောက်ပေးရန် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအား တိုက်တွန်းကြောင်း အဆိုကို လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များက ဆွေးနွေးခြင်း

အချိန်၊ ၁၂:၂၁။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အစီအစဉ်(၉) ဖြစ်ပါတယ်။ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၂)မှ ဦးခင်ဝင်း တင်သွင်းထားတဲ့ ရှေးအစဉ်အဆက် အသုံးပြုခဲ့သော ကျေးလက်နေပြည်သူများ ထိန်းသိမ်းသည့် မိုးရေကန်များ၊ သောက်သုံးရေကန်များ၊ ဆည်ငယ်၊ တမံငယ်များကို ရေချိုမိုးရေ စုဆောင်းသိုလှောင်ရန်၊ သောက်သုံးရေရရှိရန်၊ မြေအောက်ရေ ဖြည့်ဆည်းရန်၊ လုပ်ကွက်ငယ်တောင်သူများ စိုက်ပျိုးရေရရှိရန်၊ သဘာဝဂေဟစနစ် မပျက်ရန်အတွက် ကန်တူးပေးခြင်း၊ ကန်ပေါင်ဆယ်ပေးခြင်း၊ ကန်ငယ်၊ ဆည်ငယ်၊ တမံငယ်များကို ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်နှင့် အသစ်တိုးချဲ့ တည်ဆောက်ပေးရန် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအား တိုက်တွန်းကြောင်း အဆိုကို ဆွေးနွေးဖို့ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်(၂၆)ဦး အမည်စာရင်း တင်သွင်းထားပါတယ်။ ဆွေးနွေးမယ့် ကိုယ်စားလှယ်များ တစ်ဦးလျှင် (၈)မိနစ်ထက်မပိုဘဲ ဆွေးနွေးခွင့်ပြုမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ပထမဦးစွာ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၅)မှ ဦးတင်အောင်ထွန်း ဆွေးနွေးနိုင်ပါပြီ။

အချိန်၊ ၁၂:၂၂။

ဦးတင်အောင်ထွန်း၊ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၅)။ ။ လေးစားအပ်တဲ့ အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌနှင့် အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ အားလုံး မင်္ဂလာပါခင်ဗျား။ ကျွန်တော်က မင်းဘူးမြို့နယ်၊ စကုမြို့နယ်၊ ပွင့်ဖြူမြို့နယ်တို့ပါဝင်တဲ့ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ် အမှတ်(၅)မှ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးတင်အောင်ထွန်း ပါ။ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၂)မှ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ဦးခင်ဝင်း တင်သွင်းထားတဲ့ ရှေးအစဉ် အဆက်အသုံးပြုခဲ့သော ကျေးလက်နေပြည်သူများ ထိန်းသိမ်းသည့် မိုးရေကန်များ၊ သောက်သုံးရေ ကန်များ၊ ဆည်ငယ်၊ တမံငယ်များကို ရေချိုမိုးရေ စုဆောင်းသိုလှောင်ရန်၊ သောက်သုံးရေရရှိရန်၊ မြေအောက်ရေ ဖြည့်ဆည်းရန်၊ လုပ်ကွက်ငယ် တောင်သူများ စိုက်ပျိုးရေရရှိရန်၊ သဘာဝဂေဟစနစ် မပျက်ရန်အတွက် ကန်တူးပေးခြင်း၊ ကန်ပေါင်ဆယ်ပေးခြင်း၊ ကန်ငယ်၊ ဆည်ငယ်၊ တမံငယ်များကို ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်နှင့် အသစ်တိုးချဲ့ တည်ဆောက်ပေးရန် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအား တိုက်တွန်းကြောင်း အဆိုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဆွေးနွေးသွားမှာဖြစ်ပါတယ်။

လေးစားအပ်တဲ့ အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌနှင့် အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ ခင်ဗျား။ ၃၁-၇-၂၀၁၉ ရက်နေ့က အမျိုးသားလွှတ်တော်မှာ အဆိုရှင် ရှင်းလင်းတင်ပြခဲ့တဲ့အတိုင်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနောက်ကျနေတဲ့ နိုင်ငံအများစုထဲမှာပါတဲ့ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံဟာ မြေပေါ်မြေအောက် ရေနှင့်ပတ်သက်လို့ နေ့စဉ်နှင့်အမျှ တိုးတက်ထုတ်ယူ သုံးစွဲနေသည့် ရေသယံဇာတ စဉ်ဆက်မပြတ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရေး အစီအမံများ ချမှတ်အကောင်အထည်ဖော်မှုမှာ အားနည်းနေတာ အမှန်ဖြစ် ပါတယ်။ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံများနည်းတူ မိုးခေါင်ရေရှားမှု၊ ရေကြီးရေလျှံမှုတွေဟာ လူတို့ရဲ့ မဆင်ခြင်မှု များကြောင့် တဖြည်းဖြည်း ပိုမိုများပြားလာပြီး မြစ်၊ ချောင်း၊ အင်းအိုင်များ တိမ်ကောပပျောက် လာခြင်းနှင့်အတူ အဆိုရှင်ဖော်ပြတဲ့ မိုးရေကန်၊ သောက်သုံးရေကန်၊ ဆည်ငယ်၊ တမံငယ်များ မှာလည်း ခန်းခြောက်တိမ်ကော ပျက်စီးလာတာဟာ သိပ်ပြီးတော့ ထူးဆန်းတာမဟုတ်ပါဘူး။

ရေတွင်းပေါင်း (၈၄၀၀၀)၊ ရေကန်ပေါင်း (၈၄၀၀၀)မပြည့်ပေမယ့် အဆိုရှင် တင်ပြသွားလို့ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး တစ်ခုထဲမှာ ဆည်ငယ် (၇၄၉)ခု၊ ကန်ငယ် (၃၀၄)ကန်၊ လျှိုပိတ်တမံ (၆၇)ခု အပါအဝင် စုစုပေါင်းအရေအတွက် (၁၁၁၃၀)ခု ရှိတာသိရလို့ တစ်နိုင်ငံလုံးမှာ ဆည်ငယ်၊ ကန်ငယ်၊ လျှိုပိတ်တမံငယ်အရေအတွက် သိန်းဂဏန်းအထိရှိနေတယ်လို့ မှန်းဆမိပါတယ်။ ဒီလောက်များပြားတဲ့ ကန်တွေ၊ ဆည်တွေ၊ လျှိုပိတ်တမံတွေကို ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းဖို့နဲ့ အသစ်တိုးချဲ့ တည်ဆောက်ပေးဖို့ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံရဲ့ ဘဏ္ဍာငွေခွဲဝေသုံးစွဲနိုင်မှုနှင့် ဘယ်လိုအစီအမံ သုံးစွဲဆောင်ရွက်နိုင်သလဲဆိုတာ အဓိက စဉ်းစားရမယ့်အချက်ပါ။

နောက်တစ်ချက်က ပြည်ထောင်စုအစိုးရနှင့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရ ဘဏ္ဍာငွေခွဲဝေ သုံးစွဲနေတဲ့ တိုင်းဒေသကြီး၊ ပြည်နယ်အစိုးရများကတော့ ကန်ငယ်၊ ဆည်ငယ်၊ တမံငယ်တွေကို ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းဖို့နှင့် အသစ်တည်ဆောက်ဖို့ ကိစ္စတွေမှာ ဘယ်လိုစီမံသုံးစွဲနေသလဲဆိုတာ ဆန်းစစ်ဖို့ လိုပါတယ်။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ပျက်စီးမှု နည်းစေပြီး ဂေဟစနစ်ထိန်းသိမ်းနိုင်ဖို့နဲ့ အမှန်တကယ် ရေကိုအသုံးပြုနိုင်ဖို့ ကိစ္စတွေမှာ အကျိုးရှိရှိ ငွေကြေးသုံးစွဲဖို့လိုအပ်ပါတယ်။ အဆိုရှင် ရှင်းလင်းတင်ပြ သွားတဲ့ ၁၅-၅-၂၀၁၉ ရက်နေ့က မန်းရွှေစက်တော် ဘေးမဲ့တောအတွင်း ရေကန်များ ခန်းခြောက် သွားလို့ သမင်နှင့် ကြယ်လိပ် အစရှိတဲ့ မျိုးကွဲများအတွက် သောက်ရေဖြည့်တင်းပေးခဲ့ရပါတယ်ဆိုတာ နှင့်စပ်လျဉ်းလို့ ဒုတိယအကြိမ် အမျိုးသားလွှတ်တော် ပဉ္စမပုံမှန်အစည်းအဝေး (၂၃)ရက်မြောက်နေ့ ၃၀-၆-၂၀၁၇ ရက်နေ့က ကြယ်ပွင့်ပြမေးခွန်းအဖြစ် မကွေးတိုင်းဒေသကြီး၊ မင်းဘူးခရိုင်၊ ရွှေစက်တော် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန် ဘေးမဲ့တောအလယ်ရှိ ကန်တော်ကြီးကန် ပြန်လည်တူးဖော်ပေးရန် အစီအစဉ် ရှိ/မရှိကို ကမ္ဘာ့ရှားပါးစာရင်းဝင် မြန်မာ့ရွှေသမင်နှင့် ကြယ်လိပ်များ မျိုးမတုံးစေရန်နှင့် အခြားတောရိုင်း တိရစ္ဆာန် သဘာဝအရင်းအမြစ်များကို ထိန်းသိမ်းကာကွယ်နိုင်ဖို့ ကျွန်တော် မေးမြန်းခဲ့ပါတယ်။

ဘေးမဲ့တောအတွင်းမှာရှိတဲ့ ကန်တော်ကြီးကန်၊ မှန်ကပ်ကန်၊ ကန်ပုကန်တို့ကို နှစ်ပတ်လည် ရေရရှိအောင် ပြန်လည်တူးဖော် တည်ဆောက်ရန်လိုအပ်ပြီး ပထမဆုံး ကန်တော်ကြီးကန်ကို မူလ အတိုင်း သဘာဝတောင်ကုန်းတောင်တန်းများကို အမှီပြုပြီးတော့ ချောင်းပိတ်ဆည် တည်ဆောက် ပေးရန် လိုအပ်တာကိုလည်း ဖော်ပြမေးမြန်းခဲ့တာပါ။ ဒါပေမဲ့ သက်ဆိုင်တဲ့ဝန်ကြီးဌာနက မကွေးတိုင်း ဒေသကြီးအစိုးရနှင့် ပေါင်းစပ်ပြီး ဖြေကြားသွားတာက ကန်ငယ်လေးများကို စက်ယန္တရားနဲ့ တူးရင် ကျပ်သိန်းပေါင်း (၁၁၀)ခန့်ပါ။ လူနဲ့တူးရင်တော့ (၂၉၂)သိန်းခန့် ကုန်ကျမှာဖြစ်ပါတယ်။ သို့ပါ၍ ကန်တော်ကြီးကန်အား ပြန်လည်တူးဖော်ရာတွင် ရန်ပုံငွေလျာထားခြင်းမရှိသဖြင့် ယခု ၂၀၁၇-၂၀၁၈ ဘဏ္ဍာနှစ်မှာတော့ ဆောင်ရွက်ရန်မရှိပါကြောင်းနှင့် မကွေးတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့က နေပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့ မနေ့က ညှိနှိုင်းပြောဆိုချက်အရ ဝန်ကြီးချုပ်အနေနဲ့ ရွှေစက်တော် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်ဘေးမဲ့တောအတွင်း ကိုယ်ပိုင်ရန်ပုံငွေနှင့် ရေတွင်းတူးပြီးတော့ ဆိုလာစနစ်သုံး ရေတင်စက် တပ်ဆင်ပြီး သဘာဝရေကန်ငယ်များအတွင်း ရေဖြည့်တင်းရန် အစီအစဉ်များ ဆောင်ရွက် နေပါသဖြင့် ယခုအခါ ဖြစ်နိုင်ခြေဆန်းစစ်မှုများကို ကွင်းဆင်း ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါကြောင်းလို့ ဖြည့်စွက်တင်ပြခဲ့ပါတယ်။ ဘယ်လိုမှ မဖြစ်နိုင်တဲ့အခြေအနေတစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။ အဓိက သက်ဆိုင်တဲ့ အစိုးရများက ဆောင်ရွက်လိုတဲ့စိတ် ဖြစ်အောင်သုံးစွဲရမယ့် ငွေကြေး၊ အမှန်အကျိုးရှိမယ့် အစီအမံ တို့ကို အလျင်အမြန်ဆောင်ရွက်ပေးဖို့ လိုအပ်မှာဖြစ်ပါတယ်။

မကွေးတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရက မြို့ပေါ်မှာ ရေကန်ပြန်တူးဖော်နေတဲ့လုပ်ငန်းတစ်ခု ရှိပါတယ်။ မကွေးမြို့၊ ကန်သာရပ်ကွက်ရှိ ကန်သာကြီးကန်ကို ၂၃-၃-၂၀၁၉ ရက်နေ့ကစပြီး ဆည်မြောင်းဝန်ကြီး ဌာန၊ စည်ပင်သာယာရေးမှ ယာဉ်၊ စက်ယန္တရားများနဲ့ ချုံနွယ်များကို ရှင်းလင်းခဲ့ပြီး ကန်ကို

အဆင့်မြင့်ဖို့ လုပ်ငန်းပေါင်း (၈)ခုအတွက် ခန့်မှန်းတွက်ချက်မှုအရ ငွေကျပ်(၅၃၅၃)သိန်း အကုန်အကျခံ ဆောင်ရွက်နေပါတယ်။ အခုလောလောဆယ် သိန်း(၁၃၉၅.၅)ကျပ် သုံးစွဲပြီးပါပြီ။ ကန်ပတ်လည် ဧရိယာအကျယ်အဝန်း စတုရန်းပေ (၃၈၀၀)၊ ကန်ရေဝင်အနက် (၇)ပေ၊ ကန်ပေါင်အမြင့် (၁၀)ပေ၊ ကန်ပေါင်အကျယ် မြောက်ဘက် မျက်နှာစာအရှည် အကျယ်(၅၀)၊ ကျန်ပေါင်များ ပေ(၄၀)စီရှိမယ့် ဒီကန်ကြီး ပြန်လည်တူးဖော်ပြုပြင်ပြီးရင် အဆိုရှင် မျှော်မှန်းသလိုမျိုး ရေချိုမိုးရေစုဆောင်းနိုင်ပြီး သောက်သုံးရေရရှိကာ မြေအောက်ရေပြည့်လို့ လုပ်ကွက်ငယ်တောင်သူများ စိုက်ပျိုးရေရရှိရုံသာမက သဘာဝဂေဟစနစ် ကောင်းမွန်လာပါစေလို့ ဆုတောင်းပေးပါတယ်။ ကန်တူးရတဲ့ ရည်ရွယ်ချက် ကတော့ မြို့သာယာလှပရေးနှင့် ပြည်သူများ အပန်းဖြေနားနေနိုင်ရေးအတွက်လို့ သိရပါတယ်။

နိဂုံးချုပ်အနေနဲ့ ဆွေးနွေးလိုတာက နိုင်ငံအတွင်းမှာ များပြားလှတဲ့ ကန်ငယ်၊ ဆည်နှင့် တမံငယ်များကို အဟောင်းပြုပြင်ဖို့ အသစ်တူးဖော်တည်ဆောက်ဖို့အတွက် ဘတ်ဂျက်ပြည့်စုံဖို့ ရှိတဲ့ဘဏ္ဍာကို ဦးစားပေးလုပ်ဆောင်ရမယ့်လုပ်ငန်း ရွေးချယ်မှုမှန်ကန်ဖို့ အထူးလိုအပ်ပါတယ်လို့ ဆွေးနွေးလိုပါတယ်။ အားလုံးကို ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၂:၂၈။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ဆက်လက်ပြီး ရှမ်းပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၈)မှ ဒေါ်မမလေး ဆွေးနွေးနိုင်ပါပြီ။

အချိန်၊ ၁၂:၂၈။

ဒေါ်မမလေး၊ ရှမ်းပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၈)။ ။ လေးစားရပါသော အမျိုးသား လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့်တကွ လွှတ်တော်တစ်ရပ်လုံးကို မင်္ဂလာပါလို့ နှုတ်ခွန်းဆက်သအပ်ပါတယ်ရှင်။ ကျွန်မကတော့ ရှမ်းပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၈) ဓနကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသမှ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ဒေါ်မမလေး ဖြစ်ပါတယ်ရှင်။ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၂)မှ ဦးခင်ဝင်း တင်သွင်းတဲ့အဆိုကို ကျွန်မ အချက်(၂)ချက်နှင့် ထောက်ခံဆွေးနွေးမှာ ဖြစ်ပါတယ်ရှင်။ အဆိုဟာ ပထမအချက်က မိုးရေလျှောင့်ကန်တွေဟာ နွေရာသီရောက်လာလျှင် ရေရှားပါးလာပြီး ခန်းခြောက်လာ တဲ့အတွက် သောက်သုံးရေပြဿနာတွေ ဖြစ်ပေါ်နေတာနှင့် နံပါတ်(၂)အချက်ကတော့ ရှေးအစဉ်အလာ အတိုင်း လုပ်ဆောင်လာခဲ့တဲ့ ဆည်တွေ၊ တမံငယ်တွေဟာ လုပ်ကွက်ငယ် စိုက်ပျိုးတောင်သူတွေ အတွက် ကြုံတွေ့နေရတဲ့ အခက်အခဲတွေ ဒီ (၂)ချက်ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီ (၂)ချက်ဟာ ကျွန်မတို့ ဓနဒေသနှင့် အင်မတန်မှ တူညီပြီးတော့မှ လိုအပ်ချက်တွေ ရှိနေတဲ့အချက် ဖြစ်ပါတယ်။

လေးစားရပါသော ဥက္ကဋ္ဌကြီးရှင်။ ကျွန်မတို့ ဓနကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသ တောင်ဘက်ခြမ်း တစ်ခြမ်းလုံးဟာ ရေအင်မတန်မှ ရှားပါးပါတယ်။ စက်ရေတွင်းတူးဖော်လို့လည်း မရပါဘူးရှင်။ မြောက်ပိုင်း ဒေသမှာတော့ ချောင်း၊ မြောင်းတွေရှိပြီးတော့ သောက်သုံးရေ ရှားပါးပြန်ပါတယ်။ ပင်းတယမှာရှိတဲ့

ဇော်ဂျီရေထွက်ဟာ ပင်းတယကနေ စပြီးတော့မှ ဖြစ်ဖျားခံပါတယ်။ ပြီးတော့မှ တခြားချောင်းတွေနဲ့ ဆုံစည်းပြီးတော့မှ မြို့ကြီးရေလှောင်တံ မြစ်တည်လာပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်မတို့ ဓနုဒေသမှာတော့ ဆည်ကြီး၊ တံတိုင်းတွေလုပ်ဖို့ အဆင်မပြေပါဘူးရှင်။ ဒါကြောင့် စိုက်ပျိုးရေးရှိဖို့ လုပ်ကွက်ငယ် တောင်သူတွေဟာ မိမိတို့ စိုက်ပျိုးရေးရှိရေးအတွက် ကိုယ်ထူကိုယ်ထအနေနဲ့ ဆည်ငယ်၊ တံငယ်တွေ တစ်ဖက်ပိတ်ဆည်တွေ လုပ်ဆောင်ပြီးတော့မှ သုံးစွဲကြရပါတယ်။ ကျွန်မတို့ ကျေးလက်ကနေလည်း ကူညီဆောင်ရွက်ပေးကြပါတယ်။ ကျွန်မတို့ လွှတ်တော်ဖွံ့ဖြိုးရေးရန်ပုံငွေနဲ့လည်း ပါဝင်ကူညီပေးပါတယ်။ ပြီးတော့မှ သောက်သုံးရေတွေရရှိဖို့ဆိုရင် ပင်းတယရဲ့ မီးအိမ်ရှင်ဆရာကြီး ဒေါက်တာသန်းမင်းထွဋ် ကနေပြီးတော့မှ စက်ရေတွင်းပေါင်း (၅၆)တွင်းလည်း တူးဖော်ပေးခဲ့ပါသေးတယ်။ နောက်ထပ်လည်း တူးဖော်ပေးမယ်လို့ အစီအစဉ်တွေ ကြားသိရပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီလို အဖက်ဖက်ကနေ ဘယ်လိုပဲ လုပ်ဆောင်ပေးပေမယ့် ခက်ခဲတဲ့ပြဿနာတွေကတော့ ရင်ဆိုင်နေရမြဲဖြစ်ပါတယ်ရှင်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးရှင်။ Power Point အသုံးပြုခွင့် တောင်းခံအပ်ပါတယ်။ ဒါဟာ နွေရောက် လာလို့ရှိရင် ခန်းခြောက်လာတဲ့ မိုးရေကန်တွေဖြစ်ပါတယ်။ ဒါဟာ ရေရှားပါးတဲ့ အရပ်ဒေသတွေကို ရေအလှူရှင်တွေ ပရဟိတအဖွဲ့တွေက ကားတွေနဲ့ ရေသွားပို့ဖို့ စီစဉ်နေတဲ့ကိစ္စဖြစ်ပါတယ်။ ဒါတွေက ရေလှူသွားနေတာပါ။ ဒါတွေက မိုးရေလှောင်ကန်တွေကို ရေဖြည့်တင်းပေးနေတာပါ။ ဘုန်းကြီးကျောင်း တွေအတွက် ရေလှူပေးနေပါတယ်။ ဒါဟာ ရွာထဲမှာ ရေတွေလှူပေးနေပါတယ်။ ကလေးငယ်တွေ ကလည်း သူတို့ရေပုံးတွေ သူများယူပြေးမှာကြောက်လို့ ထိုင်စောင့်နေတဲ့ပုံဖြစ်ပါတယ်။ ဒါက ဆရာကြီး သန်းမင်းထွဋ် ကိုယ်တိုင် ရေတွေ စက်ရေတွင်းနဲ့ တူးဖော်ပေးနေတဲ့ပုံတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါက ကျွန်မတို့ ဇော်ဂျီရေထွက်၊ ရေချောင်းတွေဖြစ်ပါတယ်။ နွေအခါမှာဆိုရင် ဒီလို ရေတွေနည်းနည်းပဲ ရှိပြီးတော့မှ မိုးအခါမှာဆို ဒလဟော စီးဆင်းနေတဲ့ရေတွေဖြစ်ပါတယ်။ ဒါဟာ နွေအခါမှာ ဆည်ငယ်၊ တံငယ်လေး တွေရဲ့ပုံဖြစ်ပါတယ်။

ဒီမှာ ဖြစ်သလို ကိုယ်ထူကိုယ်ထလုပ်ထားတဲ့ ဆည်တွေဖြစ်ပါတယ်။ တစ်ဖက်ပိတ်ဆည် တွေဖြစ်ပါတယ်။ ဒါက မိုးရာသီမှာ ဆည်တွေက ရေရှိနေတယ်။ နွေရာသီကျတော့ ဒီလို ပါးပါးလေးပဲရှိ ပါတယ်။ ဒါဟာ ရွာတွေမှ ရေလာရာလမ်းလေးမှာ စနစ်တကျမရှိမှုကြောင့် ပြိုကျပျက်စီးသွားတဲ့ ဆည်အတွင်းကို သွားတဲ့ရေသွားလမ်းဖြစ်ပါတယ်။ ဒီနေရာမှာ ဆည်ပြိုကျခဲ့ပြီး ရေသွားလမ်းပြိုကျခဲ့ တဲ့အတွက် ပြီးခဲ့တဲ့လကတင်ပဲ ဒီကျေးရွာမှာ လယ်မြေဧကပေါင်းများစွာ စပါးစိုက်ပျိုးလို့ မရခဲ့ပါဘူး။ စပါးမျိုးတွေ ဆုံးရှုံးခဲ့ရပါတယ်။ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်ရှင်။

ဒါကြောင့် နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း ရေရှားပါးမှု ပြဿနာကြောင့် ရေအလှူရှင်တွေလာမှာကို မျှော်နေရတဲ့ ကျေးရွာတွေ၊ နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်းပဲ ဆည်ငယ်၊ တံငယ်တွေကို ပြုပြင်ပြီး စိုက်ပျိုးရေးရှိဖို့ ကြိုးစားနေရတဲ့ လုပ်ကွက်ငယ်တောင်သူတွေအတွက် အဆိုရှင် တင်ပြတဲ့အတိုင်း ဂေဟစနစ်တွေ၊ ရေတွေ မပျက်သုဉ်းရအောင် ပြီးတော့မှ ရေရှားပါးတဲ့ပြဿနာတွေကိုလည်း ဖြေရှင်းနိုင်အောင်ဆိုပြီး

အဆိုရှင် တင်ပြသွားတာကို ကျွန်မအနေနဲ့ လေးလေးနက်နက် ထောက်ခံပါတယ်ရှင်။ အားလုံးကို ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

ရေလှူပေးနေသည့် မြင်ကွင်းပုံ (ခခ)

စက်ရေတွင်းမှရေ မြင်ကွင်းပုံ (ခခ-၁)

မိုးရာသီတွင် ဒလဟော စီးဆင်းနေသောကြောင့် ရေသွားလမ်းပြိုကျနေသည့် မြင်ကွင်းပုံ (ခခ-၂)

အချိန်၊ ၁၂:၃၃။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ဆက်လက်ပြီး မကွေးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၇)မှ ဒေါ်သန်းသန်းအေး ဆွေးနွေးနိုင်ပါပြီ။

အချိန်၊ ၁၂:၃၃။

ဒေါ်သန်းသန်းအေး၊ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၇)။ ။ လေးစားရပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့်တကွ အမျိုးသားလွှတ်တော်ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးနှင့် အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ အားလုံး စိတ်၏ ချမ်းသာခြင်း၊ ကိုယ်၏ ကျန်းမာခြင်းနှင့် ပြည့်စုံပါစေလို့ ဆုတောင်းမေတ္တာ ပို့သလိုက်ပါတယ်ရှင်။ ကျွန်မကတော့ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၇)မှ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဒေါ်သန်းသန်းအေး ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်မက မကွေးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၂)မှ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးခင်ဝင်း ရဲ့ အဆိုကို ထောက်ခံဆွေးနွေးသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်ရှင်။

လေးစားရပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးရှင်။ ကမ္ဘာမြေကြီးကို ရေထုများ ဝန်းရံထားပါတယ်။ ကမ္ဘာရှိရေရဲ့ (၉၇)ရာခိုင်နှုန်းဟာ ရေငန်များသာဖြစ်ပါတယ်။ ၎င်းထဲမှ (၂.၅)ရာခိုင်နှုန်းဟာ ရေခဲတောင်များအဖြစ်တည်ရှိပြီး လူသားတို့ သောက်သုံးနိုင်သောရေမှာ (၃)ရာခိုင်နှုန်းသာရှိပါတယ်။ ကျွန်မတို့ မြန်မာနိုင်ငံဟာ မြစ်၊ ချောင်း၊ အင်းအိုင် ပေါများစွာ ရှိသောနိုင်ငံဖြစ်ပါတယ်။ ကိုယ့်မြေထဲမှာရှိသောရေဟာ ကိုယ့်ရေသာဖြစ်ပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ ရေမြေရှင်ဟာ မြန်မာနိုင်ငံသား အားလုံးပင်ဖြစ်ပါတယ်။ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံများနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် မြန်မာနိုင်ငံဟာ ရေသူဌေးနိုင်ငံလို့ ခေါ်ဆိုထိုက်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဌေးသော၊ ကြွယ်သော မြန်မာ့ရေကို စနစ်တကျ စီမံခန့်ခွဲမှုပြုလုပ်မှသာလျှင် လူသားတို့ရဲ့ ကျန်းမာချမ်းသာမှုကို ရကြမှာဖြစ်ပါတယ်ရှင်။

လေးစားရပါသော ဥက္ကဋ္ဌကြီးရှင်။ ကျွန်မတို့ မြန်မာနိုင်ငံတော် မြန်မာ့သမိုင်းသင်ခန်းစာ ထဲမှာလည်းပဲ ပြောင်းပြန်ဆည်၊ နွားတစ်ဆည်၊ ကူမဲဆည်၊ ကွမ်းဆေးဆည်၊ ငနိုင်းဆည် စတဲ့ ဆည်များကို အနော်ရထာမင်းလက်ထက်က တည်ဆောက်ခဲ့ကြောင်း တွေ့ရပါတယ်။ ပုဂံခေတ်ရဲ့ စပါးကျိဟာ လယ်တွင်း(၉)ခရိုင်ဖြစ်ပါတယ်။ ကျောက်ဆည်၊ မြစ်သားဒေသမှာ ပေါများလှသော ဆည်မြောင်းများကို အားကိုး စိုက်ပျိုးခဲ့ရပါတယ်။ အင်္ဂလိပ်လက်ထက်တွင်လည်း ဧရာဝတီမြစ်ဝ ကျွန်းပေါ်ဟာ ကိုလိုနီတစ်ခုလုံးရဲ့ စပါးကျိ ဖြစ်ခဲ့ရပါတယ်။ ယခုအခါတွင် ဆည်များတည်ဆောက်၍ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး၊ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားများကို ထုတ်ယူ၍ အသုံးပြုနေကြခြင်းဖြစ်ပါတယ်။

လေးစားရပါသော ဥက္ကဋ္ဌကြီးရှင်။ လူသားတွေရဲ့ အကျိုးအတွက် အသုံးမပြုဘဲနဲ့ မိုးရေ တစ်ပေါက်မျှ ပင်လယ်ထဲကို မစီးရောက်ပါစေနဲ့လို့ အေဒီ-၁၁၈၆ ခုနှစ်က သီရိလင်္ကာဘုရင်ကြီး တစ်ပါးက မိန့်ခဲ့ဘူးပါတယ်ရှင်။ ကျွန်မတို့ မြန်မာ့စကားမှာလည်းပဲ ထမင်းအသက် (၇)ရက်၊ ရေအသက် တစ်မနက်လို့ ပြောဆိုသုံးစွဲခဲ့ပါတယ်။ ရေကိုစုဆောင်း၍ အကျိုးရှိစွာအသုံးချနိုင်မှ သာလျှင် ပြည်သူများ ဝင်ငွေတိုးတက်မှု၊ လူနေမှုဘဝရဲ့ အရည်အသွေးတိုးတက်မှု မြင့်မားလာမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ စိမ်းလန်းသောသဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ဖြစ်လာပါမယ်။ ရေဟာ ကျွန်မတို့ ဘိုးဘေးများမှ ထားရစ်ခဲ့သော သဘာဝအမွေအနှစ်များဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်မတို့ကလည်း နောင်မျိုးဆက်သစ်အတွက် ကောင်းမွန် သန့်ရှင်းသောရေကို နိုင်ငံတော်ရဲ့ မူဝါဒများ၊ တရားဥပဒေလုပ်ရပ်များနဲ့အညီ ကာကွယ် စောင့်ရှောက်ရင်း သဘာဝအမွေကို ထားခဲ့ရမှာဖြစ်ပါတယ်ရှင်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးရှင်။ မြန်မာနိုင်ငံဟာ ယေဘုယျအားဖြင့် ရေသယံဇာတ ပေါကြွယ်ဝသလို နေရာဒေသအလိုက် မိုးရေချိန် မတူညီမှု၊ မိုးရွာသွန်းမှုပုံစံကွာခြားမှု၊ ပင်လယ်ရေငန်တိုးဝင်မှုကြောင့် နေရာဒေသအများအပြားမှာ ရေချို့ ရှားပါးမှု နှစ်စဉ်ကြုံတွေ့နေရပါတယ်။ သဘာဝအလျောက် တော မီးလောင်ခြင်း၊ ရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာခုတ်ခြင်း၊ သစ်ပင်များကို မဆင်မခြင်ခုတ်ခြင်း စသည်တို့ကြောင့် တောင်ကတုံးများဖြစ်၍ သစ်တောပြုန်းတီးလာမှုကြောင့် မြေအောက်ရေများ ခန်းခြောက်မှု၊ ကန်ငယ်၊ ဆည်ငယ်၊ တမံငယ်များ ခန်းခြောက်မှုကြောင့် သောက်ရေအခက်အခဲများနဲ့လည်းကြုံရပါတယ်။ သဘာဝအလျောက်ရရှိသော မိုးရေအား သစ်ပင်နည်းပါးပြီး မြေပြင်ပေါ်မှာအရှိန်ဖြင့် ရွာချစီးဆင်း လာပြီး လမ်းများ၊ လူနေရပ်ကွက်များ၊ စိုက်ကွက်များကိုဖုံးလွှမ်းသွားခြင်း၊ မြေလွှာတိုက်စားခြင်း ကြောင့် ယခင်ရှိခဲ့သော သောက်သုံးရေကန်များလည်း ပျက်စီးနေပါပြီ။ ကျေးလက်ပြည်သူများ ထိန်းသိမ်းတဲ့ ကန်ငယ်၊ ဆည်ငယ်၊ တမံငယ်များမှ ရှားရှားပါးပါး ကျလာသောမိုးရေကို တားဆီး သိုလှောင်ရန် မသုံးစွဲရဘဲ မြစ်၊ ချောင်းများမှတစ်ဆင့် ပင်လယ်ထဲကို ပြန်ဝင်သွားခြင်းကို ကာကွယ်ရန် အတွက် ကောသွားသော ဆည်ငယ်၊ တမံငယ်များကို ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန် အသစ်တည်ဆောက် ပေး၍ ရေကိုသိုလှောင်ရမည်ဖြစ်ပြီး စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများနှင့် သောက်သုံးရန်အတွက် ပြုလုပ်သင့်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးရှင်။ ကျွန်မတို့ မြန်မာနိုင်ငံဟာ စိုက်ပျိုးရေးကို အခြေခံသော နိုင်ငံဖြစ်သည်နှင့် အညီ လူဦးရေ (၇၀)ရာခိုင်နှုန်းဟာ တောင်သူလယ်သမားများသာဖြစ်ပါတယ်။ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရန် လိုအပ်သောရေကို ရေလှောင်ဆည်ကြီးများ၊ ကန်ငယ်များ၊ တမံငယ်များ၊ ဆည်ငယ်များ၊ တမံကြီးများ တည်ဆောက်ရေး၊ လုပ်ကွက်ကြီးသော လယ်ယာမြေဧက သိန်းသောင်းချီ၍ ရေဖြန့်ဝေပြီး စိုက်ပျိုးရေး ကဏ္ဍကို ခေတ်မီစွာ တိုးတက်ဆောင်ရွက်နေသော နိုင်ငံလည်း ဖြစ်ပါတယ်။ သို့သော်လည်း တိုင်းဒေသကြီး၊ ပြည်နယ်များအတွင်းမှာ မြို့နယ်များ၊ လုပ်ကွက်ငယ်၊ လုပ်ကွက်အတွင်း လုပ်ကိုင် နေကြသော လယ်မြေဧက ဆယ်ဂဏန်း၊ ရာဂဏန်းရှိတဲ့ လယ်ယာမြေများအတွက် ရှေးယခင်ကပင် ကန်များ၊ လက်ထိုးဆည်များ၊ တမံများ၊ လျှိုမြောင်များကို ပိတ်ဆို့၍ ကောင်းကင်ကျ မိုးရေကို စုဆောင်းပြီး သိုလှောင်၍ လယ်ယာလုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင်၍ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပြုလုပ် ရပါတယ်။ ယခုလည်းပဲ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာနနဲ့ ပြုလုပ်ဆဲဖြစ် ပါတယ်ရှင်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးရှင်။ Power Point ပြသခွင့်ပြုပါရန် လေးစားစွာ ပန်ကြားအပ်ပါတယ်။ အဲဒါ ကတော့ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာနက ကျွန်မရဲ့ မဲဆန္ဒနယ်မှ ရေကန်ငယ် လေးတွေ တူးပေးတာဖြစ်ပါတယ်။ ဒါလေးတွေကတော့ ကျွန်မရဲ့ မဲဆန္ဒနယ်မှာ ရေရှားတဲ့အရပ်မှာ တူးဖော်ခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကတော့ သောက်သုံးရေကန် ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကတော့ ခုမှကျေးလက်က နေပြီးတော့ ကန်ဖြစ်ပါတယ်။ ရေမကျခင် အောက်ခြေမှာ ရေတွင်းလေးတွေနဲ့ တူးခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒါလည်း သောက်ရေကန်ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာနက လုပ်ပေးတဲ့ ကျွန်မတို့ရဲ့ လယ်ထဲကို ဝင်မယ့်ရေတွေကို လုပ်ထားခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကတော့ ကျွန်မ တို့ရဲ့ မဲဆန္ဒနယ်ဖြစ်တဲ့ မင်းလှမြို့နယ်၊ ကျေးရွာမှ ခုနက ရှမ်းပြည်နယ်က ကိုယ်စားလှယ် ပြောသွား သလိုပဲ လယ်ထဲကို တစ်ပိုင်တစ်နိုင် လုပ်နေကြတာဖြစ်ပါတယ်။ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

အဲဒီလို တည်ဆောက်ခြင်းအားဖြင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဂေဟစနစ် မပျက်အောင် ထိန်းသိမ်းရမှာဖြစ်သလို ရေကြီးရေလျှံခြင်းလည်း လျော့ပါးစေမှာဖြစ်ပါတယ်။ ကောင်းကင်ကျ မိုးရေချိုးများကိုလည်း ရပါတယ်။ သောက်သုံးရေ မလုံလောက်သော ကျေးရွာများမှ ကျွဲ၊ နွားများ အတွက်ပါ သောက်သုံးရေ အသုံးပြုနိုင်ပါတယ်ရှင်။ ဒါကြောင့် နွေရာသီ ရှားပါးသောဒေသအတွက် သောက်သုံးရေကို ဖြည့်ဆည်းပေးရာ ရောက်ပါတယ်။ လုပ်ကွက်ငယ် စုပေါင်းခြင်းဖြင့် လုပ်ကွက်ကြီး များဖြစ်လာပြီး လယ်ယာထွက်ကုန်များဖြစ်တဲ့ ဆန်၊ စပါး၊ ကောက်ပဲသီးနှံ၊ အစားအသောက်သီးနှံများ မြို့တိုင်း၊ နယ်တိုင်းမှာ ပေါများစွာထွက်ရှိလာပြီး ကုန်ဈေးနှုန်းလည်း ကျဆင်းမှာဖြစ်တယ်။ နိုင်ငံ တစ်ဝန်းလုံး လုပ်ကွက်ငယ်တောင်သူများ မြောက်မြားစွာရှိသောကြောင့် ၎င်းတို့ရဲ့ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး၊ သောက်သုံးရေများအတွက် ရေအလုံအလောက်ရရှိရန် ကောနေသော ဆည်ငယ်၊ တမံငယ်၊ မြောင်းငယ်များကို ပြန်လည်ပြုပြင်၊ ဆယ်ယူ၊ အသစ်တည်ဆောက် ပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် ရေကို

စုဆောင်းရမှာဖြစ်သလို ၎င်းတို့ရဲ့ ကန်၊ ချောင်းတွေရဲ့ဘေး၊ အထက်အောက်၊ ဝဲယာများတွင်လည်း နှစ်ရှည်ပင်များ ရာသီဥတုနဲ့ကိုက်ညီသော သစ်ပင်များ၊ ဝါးပင်များကို စိုက်ပျိုးခြင်းဖြင့် စိုက်ပျိုးမြေ ရရှိမည်ဖြစ်သည့်အပြင် မြေအောက်ရေကိုလည်း ဖြည့်ဆည်းထိန်းသိမ်းရာ ရောက်ပါတယ်။ ရာသီဥတု နှင့်သဘာဝဂေဟစနစ်ကိုလည်း ထိန်းသိမ်းရာရောက်မည်ဖြစ်သောကြောင့် မကွေးတိုင်းဒေသကြီး၊ မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၂)မှ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးခင်ဝင်း ရဲ့ အဆိုကို ထောက်ခံပါကြောင်း တင်ပြရင်း ဆွေးနွေးအပ်ပါတယ်ရှင်။ အားလုံးကို ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

သောက်သုံးရေကန် မြင်ကွင်းပုံ (၈၈)

သောက်သုံးရေကန် တူးဖော်ထားသည့် မြင်ကွင်းပုံ (၈၈-၁)

လယ်ထဲသို့ ရေဝင်နိုင်အောင် ပြုလုပ်ထားသော ရေမြောင်း မြင်ကွင်းပုံ (၈၈-၂)

အချိန်၊ ၁၂:၄၀။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ဆက်လက်ပြီး မကွေးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၆)မှ ဦးဝင်းမောင် ဆွေးနွေးနိုင်ပါပြီ။

အချိန်၊ ၁၂:၄၀။

ဦးဝင်းမောင်၊ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၆)။ ။ လေးစားအပ်ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့် အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်အပေါင်း မင်္ဂလာပါ။ ကျွန်တော် ကတော့ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး၊ မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၆)မှ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးဝင်းမောင် ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ဒုတိယအကြိမ် အမျိုးသားလွှတ်တော်(၁၃)ကြိမ်မြောက် ပုံမှန်အစည်းအဝေး ဆဌမနေ့အစီအစဉ်တွင် မကွေးတိုင်းဒေသကြီး၊ မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၂)မှ အမျိုးသား လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးခင်ဝင်း ရဲ့ အဆိုကို အကြံပြုထောက်ခံ ဆွေးနွေးသွားမှာဖြစ်ပါတယ်။

လေးစားအပ်ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ရွှေကိုမလို၊ ရေကိုလိုသည် ဆိုသောမှတ်သားဖွယ်စကား စာတမ်းလေးတွေဟာ သောက်သုံးရေရှားပါးတဲ့ မိုးခေါင်ရေရှားဒေသ များဖြစ်တဲ့ ဒေသရဲ့ ထွက်ပေါ်လာတဲ့စကားဆိုလည်း မှားမယ်မဟုတ်ပါဘူး။ ဒီဒေသတွေဟာ အများစု အားဖြင့် မြန်မာပြည်၏ မိုးခေါင်ရေရှားရပ်ဝန်း ဒေသတွေဖြစ်တဲ့ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး၊ မန္တလေး တိုင်းဒေသကြီးနှင့် စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီးအောက်ပိုင်းတို့ဖြစ်ကြပါတယ်။ ဒီဒေသမှာနေထိုင်ကြတဲ့ ပြည်သူအများစုဟာ စိုက်ပျိုးရေး၊ သောက်သုံးရေရရှိရန် ကိုယ့်နည်းကိုယ့်ဟန်ဖြင့် ရေတွင်း၊ ရေကန်၊ တမံငယ် တည်ဆောက်ခြင်းလုပ်ငန်းတွေကို ရှေးအစဉ်အဆက်ကပဲ စုပေါင်းပြီးလုပ်ဆောင်ခဲ့ကြပါတယ်။

ဒီနေရာမှာ ဥတုရာသီ တောကိုမှီ ဆိုပေမယ့် ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံရဲ့ သစ်တောသယံဇာတ ပြုန်းတီးဆုံးရှုံးမှုတွေ များစွာဖြစ်ခဲ့တဲ့အတွက်ကြောင့် နေအပူချိန်ကမြင့်တက်၊ မိုးရွာရက်ကဝေး၊ ရာသီဥတုဖောက်ပြန်ခြင်း၏ အကျိုးဆက်တွေအဖြစ် ရေကြီးတဲ့နေရာတွေမှာ ထိန်းမရ၊ သိမ်းမရ၊ ရေကြီး၊ မြေပြို၊ မိုးခေါင်တဲ့နေရာတွေမှာကျတော့ စိုက်ပျိုးပင်များဟာ ရှင်သန်မှုခက်ခဲ။ ရေတွင်း၊ ရေကန်တွေမှာ မိုးကမရွာ အောက်ရေကဆုတ် ပြန်လည်ပြီးတော့ စုပေါင်းတူးဖော် လုပ်ဆောင်ရာ မှာလည်း ရပ်ရွာမှာရှိနေတဲ့ လူငယ်အတော်များများက ရပ်ဝေးတွေမှာ အလုပ်အကိုင်သွားလုပ်နေတော့ အခက်အခဲတွေများစွာရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါတယ်ခင်ဗျား။

ဒီနေရာမှာ ကျွန်တော့်ရဲ့ မဲဆန္ဒနယ်တွေဖြစ်တဲ့ ငမဲ၊ စေတုတ္ထရာ၊ စလင်းမြို့နယ်တွေမှာ ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုး သစ်ခက်ဆည်က (၁၆၂)ခုရှိခဲ့ပြီးတော့ ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုး ကန်အဖြစ် စလင်း မြို့နယ်မှာ (၉)ကန်ရှိပါကြောင်းနှင့် ယင်း(၉)ကန်အနက်မှ ဝက်သည်းကန်ဆိုတဲ့ကန်ကြီးဟာ သက္ကရာဇ် (၅၅၆)ခုနှစ်မှာ အလောင်းစည်သူမင်း တည်ထားခဲ့တယ်ဆိုတဲ့အကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါတယ်။ ကန်ရဲ့မူလဧရိယာဟာ ဧက(၅၀၀)ကျော်ရှိသော်လည်း လက်ရှိမှာ လူနေအိမ်တွေ တိုးချဲ့လာတာကြောင့်

ဧရိယာ(၃၀၀)ကျော်သာရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါတယ်။ ဒီကန်ကြီးပြင်ဖို့ကိုလည်း လွှတ်တော် ကတိကဝတ်အနေနဲ့ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာနထံက ရရှိပြီးဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ပြီးခဲ့တဲ့ဘဏ္ဍာနှစ်က လုပ်ရန်ဖြစ်ပေငြားသော်လည်း ယခုဘဏ္ဍာနှစ်လည်းမဟုတ် ပြီးခဲ့သည့် ဘဏ္ဍာနှစ်လည်း မပါကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါတယ်။

တိုးပွားလာသောလူဦးရေ၊ စွန့်ပစ်လာတဲ့ ပလတ်စတစ်နဲ့ စက်ရုံက ပြန်လည်သန့်စင်မှု မပြုလုပ်ဘဲ စွန့်ထုတ်လိုက်တဲ့ရေဆိုးများနဲ့ ဓာတုပစ္စည်းများဟာ ရေထုညစ်ညမ်းမှု ဖြစ်ပေါ်စေသည့် အကြောင်းတစ်ရပ်အဖြစ် တည်ရှိနေသလို မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ ရေအရင်းအမြစ် မြစ်ချောင်းများအပေါ်တွင် အဆိပ်သင့်နေမှုနှင့် ရေထုညစ်ညမ်းမှု သဲနုန်းပို့ချမှုတို့သည်လည်း နိုင်ငံရဲ့ရေအရင်းအမြစ်ကို ထိခိုက် ပျက်စီးစေကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါတယ်။ ဒါ့အပြင် မြေအောက်ရေကို လူ့အဖွဲ့အစည်းကသာ ပိုင်ဆိုင်သော်လည်း ပုဂ္ဂလိကပိုင်အဖြစ် ပြည်သူများ ရှုမြင်ပြီး အကျိုးအကြောင်း ဆင်ခြင်မှုမရှိဘဲ မိမိကိုယ်ကျိုးအတွက်သော်လည်းကောင်း၊ စီးပွားရေးအတွက်သော်လည်းကောင်း အလွန်အကျွံ ထုတ်ယူသုံးစွဲနေကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါတယ်။

ယင်းကဲ့သို့ နိုင်ငံတော်ရဲ့ရေသယံဇာတကို အလွန်အကျွံအထိန်းအကွပ်မရှိ သုံးစွဲလာပါက ယခင်က သစ်တောတွေ ပြောင်သလင်းခါအောင်ခုတ်ခဲ့လို့ မိုးခေါင်ရေကြီးဒဏ် ခံနေရတဲ့အတွက် ပိုဆိုးသည်မှာ ရေရှားပါးမှုပြဿနာ ကြုံတွေ့လာမှာဖြစ်ပါတယ်။ ယင်းကဲ့သို့ ရေရှားပါးမှုပြဿနာကို မဖြစ်ခင်ကပင် ဒေသအလိုက်တည်ရှိနေသော မိုးရေကန်၊ သောက်ရေကန်၊ တမံငယ်၊ ဆည်ငယ်များကို ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် အမျိုးသားရေအရင်းအမြစ်ကော်မတီအနေနဲ့ သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနတို့နဲ့ ပူးပေါင်းပြီး ပြည်သူလူထု၏ ပူးပေါင်းပါဝင်မှုကိုရယူတဲ့ နည်းဗျူဟာ၊ မဟာဗျူဟာများ ရေးဆွဲပြီး အမြန်ဆုံးအကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သင့်ကြောင်း အကြံပြုထောက်ခံရင်း နိဂုံးချုပ် အပ်ပါတယ်ခင်ဗျား။ ကျေးဇူးပါ။

အချိန်၊ ၁၂:၄၅။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ဆက်လက်ပြီး ကယားပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၉)မှ ဦးစိုးသိန်း ဆွေးနွေးနိုင်ပါပြီ။

အချိန်၊ ၁၂:၄၅။

ဦးစိုးသိန်း၊ ကယားပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၉)။ ။ လေးစားအပ်ပါသော ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များအားလုံး မင်္ဂလာပါ။ ကျွန်တော်ကတော့ ကယားပြည်နယ်မှ အမျိုးသား လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးစိုးသိန်းဖြစ်ပါတယ်။ လေးစားအပ်သော ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ အင်္ဂလိပ် ဘာသာအသုံးအနှုန်းများ ခွင့်ပြုပါရန် ခွင့်ပန်အပ်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျာ။ ဦးခင်ဝင်း ရဲ့ အဆိုကို ထောက်ခံဆွေးနွေးသွားမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီအဆိုက ရေကိစ္စဖြစ်သလို Climate Change နဲ့လည်း ဆက်စပ်ပြီးတော့ အဲဒီရဲ့ Consequences တွေကလည်း အများကြီးဆိုတာတွေ့ရပါတယ်။ လေးစားအပ်သော ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ၁၉၉၈ ခုနှစ်က Strategy ဂျာနယ်တစ်ခုမှာ တွေ့မိ၊ ဖတ်မိပါတယ်။ ၂၁ ရာစုမှာ ကြုံတွေ့ရမယ့် ကမ္ဘာကြီးရဲ့ ပြဿနာကို သုံးသပ် ထားချက်ပါ။ အဲဒါက ကမ္ဘာကြီးရဲ့ရှားပါးမှု (၃)ခုပါ Scarcity (၃)ခုပါ။ နံပါတ်(၁)က Water Scarcity ပါ။ နံပါတ်(၂)က Energy Scarcity ပါ။ နံပါတ်(၃)က Food Scarcity ဖြစ်ပါတယ်။ ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ဒီရှားပါးမှု Scarcity ကို ပိုင်ဆိုင်မှု Security အဖြစ် ပြောင်းလဲရမှာဖြစ်ပါတယ်။ တစ်နည်းအားဖြင့် ပြောရရင်တော့ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံအနေနဲ့ Water, Energy, Food Secure ဖြစ်အောင် ကြိုးစားဖို့ ဆိုလိုရင်း ဖြစ်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ဒီတော့ အဆိုရှင်က ရေဖူလုံမှု၊ ရေလုံခြုံမှုကို ဒေသတွေကြုံရင်ဆိုင်နေရ တာကို ဖော်ပြထားခြင်းဖြစ်တယ်လို့ မြင်တွေ့ရပါတယ်။ အကောင်အထည်ဖော်သင့်တဲ့ ကိစ္စပဲဖြစ်ပါတယ်။ ငွေကြေးကုန်ကျမှုဆိုတာလည်း သင့်ပါတယ်။ Relatively Cheaper ဖြစ်ပါတယ်။ အခြားလုပ်ငန်း တွေထက်စာရင် လေးစားအပ်သော ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ သောက်သုံးရေရှားပါးမှုဒဏ်ကို ကိုယ်တိုင် ကြုံတွေ့ခဲ့ရတဲ့ အညာဒေသသားများ ကိုယ်တိုင်ခံစားခဲ့ရလို့ ရေတန်ဖိုးကိုသိပြီးတော့ ဒီအဆိုကို တင်သွင်းတယ်လို့ ခံယူပါတယ်။ ကျွန်တော့်ရဲ့ အတွေ့အကြုံကို တင်ပြရရင်တော့ ကျွန်တော်က စစ်ရေယာဉ်နဲ့ ပင်လယ်ထဲမှာ နှစ်ပေါင်းများစွာ အမှုထမ်းခဲ့ရတော့ ရေချိုရဲ့တန်ဖိုးကို အလွန်နားလည် ပါတယ်။ ပင်လယ်ကြီးထဲမှာ ရေတွေအများကြီးမြင်ရပေမယ့် ရေချိုကိုတော့ Quota နဲ့ပဲ သုံးရပါတယ်။ ရေက လက်နက်သဖွယ် သဘောထားခဲ့ရပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ အာဖရိကတိုက်မြောက်ပိုင်း ဂျပူတီနိုင်ငံဆိပ်ကမ်းကို ကျွန်တော် ရောက်ရှိတုန်းကတော့ အချို့ရည်က သောက်ရည်ချိုထက် ဈေးပေါတာကို ကိုယ်တိုင်ကြုံတွေ့ခဲ့ရ ပါတယ်။ ဒီလိုပဲ ပညာရှင်အချို့က တစ်ချိန်မှာ သောက်သုံးရေက စက်သုံးဆီထက်တောင် ဈေးကြီး မယ်လို့တောင် သုံးသပ်ထားကြပါတယ်။ အချို့ အရှေ့အလယ်ပိုင်းနိုင်ငံတွေမှာ အရင်တုန်းကဆိုရင် North Sea ကနေပြီးတော့ ရေခဲတောင်ကြီးတွေကို တွန်းသင်္ဘောတွေနဲ့ဆွဲပြီးတော့ ရေချိုအဖြစ်သုံးစွဲ ခဲ့ရပါတယ်။ အခုနောက်ပိုင်းမှာတော့ ပင်လယ်ရေကို ကျိုချက်သုံးစွဲလာကြပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ရေချို နဲ့တော့ တကယ်မတူပါဘူး။ Raw Water အဖြစ်တော့ သုံးစွဲလို့အဆင်ပြေပါတယ်။ ခေတ်မီတိုးတက်တဲ့ နိုင်ငံတွေမှာ ရေကို(၂)မျိုးသုံးကြတယ်။ Raw Water နဲ့ Fresh Water or Drinking Water ဒီလို ခွဲခြားပြီးတော့ရေကို တန်ဖိုးရှိအောင်သုံးစွဲလာတာ တွေ့ရပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ စင်ကာပူနိုင်ငံကိုကြည့်ရင် ကာလအတော်ကြာ မလေးရှားက ရေဝယ်ပြီး သုံးစွဲခဲ့ကြပါတယ်။ ဒီတော့ နိုင်ငံတော်ရဲ့လုံခြုံရေးနဲ့ ဆက်နွှယ်နေပြန်ပါတယ်။ တင်ပြချင်တာက စင်ကာပူနိုင်ငံမှာ ရေချိုချောင်းတွေကို Water Barrage လုပ်ပြီးတော့ စုဆောင်းနေတာတွေ့ရပါတယ်။

ရေချိုရှားပါးမှုဟာ ကမ္ဘာ့လူဦးရေ တိုးတက်ပြောင်းလဲလာမှုကြောင့် ပို၍ပို၍ ခက်ခဲမယ်လို့လည်း တင်ပြလိုပါတယ်။ ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံလုံးရဲ့ မြစ်ကြီးတွေ၊ မြစ်ငယ်တွေ၊ ချောင်းတွေ၊ စီးဆင်းနေတဲ့ရေတွေကို အလဟဿ ပင်လယ်ထဲစီးဆင်းစေမယ့်အစား အကျိုးရှိအောင် သုံးစွဲဖို့ စဉ်းစားစီမံသင့်တယ်လို့လည်း တင်ပြလိုပါတယ်။ အိန္ဒိယနိုင်ငံ ဝန်ကြီးချုပ်မိုဒီက သူ့ရဲ့ မဲဆန္ဒနယ် ဂူးဂျားရက်ပြည်နယ်မှာ ချောင်းမြောင်းတွေကို ပိတ်ဆို့ပြီး ရေချိုတွေကိုစုဆောင်းခဲ့သူ ဖြစ်ပါတယ်။ နယ်သာလန်နိုင်ငံမှာလည်း Amsterdam မြစ်ဝမှာ အလွန်ကြီးမားတဲ့ Sluice Gate တံခါးကြီးလုပ်ပြီးတော့ ရေချိုကို Delta Management အသွင်နဲ့ စီမံဆောင်ရွက်နေတာကို တွေ့ရှိနိုင် ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံအနေနဲ့ မိုးရေချိန်လက်မ (၅၀)၊ (၁၀၀) ရွာသွန်းတဲ့ ဒေသတွေမှာ ကန်တွေ၊ ဆည်တွေနဲ့ ရေခံမယ်။ တချို့မြို့တွေ၊ ရွာတွေမှာ ရေတံလျှောက်ကကျတဲ့ မိုးရေတွေကို စဉ်းအိုးကြီးတွေ၊ အုတ်ကန်ငယ်တွေနဲ့ ရေသိုလှောင်တဲ့အကျင့်တွေ ရှိပြီးသားမို့လို့ နိုင်ငံတော်က အားပေးသင့်တယ်။ ပညာပေးသင့်တယ်။ နှိုးဆော်သင့်တယ်လို့လည်း တင်ပြလိုပါတယ်။ ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ကမ္ဘာပေါ်က တချို့နိုင်ငံတွေမှာတော့ မိုးခေါင်ရေရှားဘေးအန္တရာယ် ခံစားနေရတာ တွေ့နိုင်ပါတယ်။ ယခုအဆိုရှင်ပြောခဲ့တဲ့ ကန်ဟောင်းတွေဆယ်၊ ကန်သစ်တွေတူး ကန်ပေါင်တွေပြင် ဒေသရဲ့ တမံငယ်တွေကို ဆည်ငယ်တွေလုပ် ဒါတွေက ရှေးဘုရင်လက်ထက်တွေကလည်း လုပ်ခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံ နေရာအနှံ့အပြားမှာ တွေ့နိုင်ပါတယ်။ ဒီအတွက် နိုင်ငံတော်အစိုးရက နေပြီးတော့ တစ်တပ်တစ်အားပါဝင်ပေးမယ်၊ ဦးဆောင်ပေးမယ်၊ လိုအပ်တဲ့နည်းပညာတွေ မျှဝေမယ် ယန္တရားအင်အားတွေ ယခုထက်ပိုပြီး အရှိန်အဟုန်နဲ့ ဆောင်ရွက်ပေးသင့်တယ်လို့ ဒီအဆိုကို ထောက်ခံ တင်ပြပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဦးခင်ဝင်း ရဲ့ အဆိုဖြစ်တဲ့ ရှေးအစဉ်အဆက်အသုံးပြုခဲ့တဲ့ ကျေးလက်နေ ပြည်သူများ ထိန်းသိမ်းသည့် မိုးရေကန်များ၊ သောက်သုံးရေကန်များ၊ ဆည်ငယ်၊ တမံငယ်များကို မိုးရေချို စုဆောင်းသိုလှောင်ရန်၊ သောက်သုံးရေရရှိရန်၊ မြေအောက်ရေ ဖြည့်ဆည်းရန်၊ လုပ်ကွက်ငယ် တောင်သူများ စိုက်ပျိုးရေရရှိရန်၊ သဘာဝဂေဟစနစ် မပျက်ရန်အတွက် ကန်တူးပေးခြင်း၊ ကန်ပေါင် ဆယ်ပေးခြင်း၊ ကန်ငယ်၊ ဆည်ငယ်၊ တမံငယ်များကို ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်နှင့် အသစ်တည်ဆောက်ခြင်း လုပ်ငန်းများကို အလေးအနက်ထားဆောင်ရွက်ကူညီပေးပါလို့ အစိုးရကို တိုက်တွန်းရင်း ထောက်ခံအပ် ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၂:၅၀။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ဆက်လက်ပြီး စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁)မှ ဦးကျော်သောင်း ဆွေးနွေးနိုင်ပါပြီ။

အချိန်၊ ၁၂:၅၀။

ဦးကျော်သောင်း၊ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁)။ ။ လေးစားအပ်ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့်တကွ လွှတ်တော်ကြီးတစ်ခုလုံး မင်္ဂလာပါလို့ ဦးစွာပထမ နှုတ်ခွန်း ဆက်သဂါရဝပြုအပ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁)မှ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးကျော်သောင်း ဖြစ်ပါတယ်။ လေးစားအပ်ပါသော အမျိုးသား လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၂)မှ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ဦးခင်ဝင်း ရဲ့ ရေနံပတ်သက်သောအဆိုကို ထောက်ခံအကြံပြု ဆွေးနွေးသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

လေးစားအပ်ပါသော ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ထမင်းအသက် (၇)ရက်၊ ရေအသက် တစ်မနက် ဆိုတဲ့စကားမှာ လူသားများအတွက် ရေ၏အရေးကြီးမှုကို ဖော်ညွှန်းနေခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ ရေဟာ လူသားများနှင့်တကွ အခြားသောသက်ရှိသတ္တဝါများ၊ အပင်များအတွက် မရှိမဖြစ်လိုအပ်တဲ့ အဓိက အရေးကြီးတဲ့အရင်းအမြစ်တစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။ လူ့ခန္ဓာကိုယ်မှာ ရေဓာတ် (၇၀)ရာခိုင်နှုန်းဖြင့် ဖွဲ့စည်း ထားပြီး ရေဓာတ် (၂၀)ရာခိုင်နှုန်းဆုံးရှုံးခဲ့ပါက သေဆုံးနိုင်ကြောင်း သိရှိရပါတယ်။ သာမန်လူတစ်ဦးဟာ နေ့စဉ် ရေ(၂)လီတာခန့် သောက်သုံးရပါတယ်။ ရေငတ်မှရေကို အဆာပြေသောက်သုံးရုံ သောက်သုံး ခြင်းဖြင့် ကျန်းမာရေးအတွက် ထာဝရအာဟာရတစ်ရပ်အနေနဲ့ သောက်သုံးရပါတယ်။ ရှေးမြန်မာမင်းများ အုပ်ချုပ်ခဲ့စဉ်ကာလက မင်းတုန်းမင်းတရားကြီးရဲ့ ရတနာပုံရွှေနန်းတော်ကြီးမှာ ကလေးများကို ရေတိုက်ရန် အချိန်သတ်မှတ်လျက် စည်မောင်းများ နေ့စဉ် တီးခတ်နှိုးဆော်ခဲ့ကြောင်းကို လေ့လာ မှတ်သားခဲ့ရဖူးပါတယ်။

ကမ္ဘာပေါ်တွင် ရေချို့တဲ့မှု ရေအရည်အသွေးညံ့ဖျင်းမှုကြောင့် နှစ်စဉ်ကလေးငယ်ပေါင်း (၂)သန်းခန့် သေဆုံးနေရပါတယ်။ ထိုသို့ သေဆုံးနေလင့်ကစား ကမ္ဘာ့လူဦးရေဟာ တစ်နေ့တခြား တိုးပွားလျက်ရှိကြောင်းသိရှိရပါတယ်။ ၂၀၀၁ ခုနှစ်က ကမ္ဘာ့လူဦးရေဟာ သန်း(၆၂၀၀)ခန့်ရှိခဲ့ပြီး ယခုဆိုလျှင် လူဦးရေ သန်း(၇၇၀၀)ခန့် ရှိနေပြီဖြစ်ပါတယ်။ ၂၀၅၀ ပြည့်နှစ်မှာ ကမ္ဘာ့လူဦးရေသန်း (၉၇၇၀)ခန့်ရှိမည်ဟု ကုလသမဂ္ဂလူဦးရေခန့်မှန်းချက်များအရ သိရှိရပါတယ်။ ထိုသို့ ကမ္ဘာ့လူဦးရေ တိုးတက်များပြားလာသည်နှင့်အမျှ သောက်သုံးရေရှားပါးမှုများလည်း ဖြစ်လာနိုင်သည်ကို သတိ ပြုကြရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ကမ္ဘာ့မြေမျက်နှာပြင်၏ (၇၀)ရာခိုင်နှုန်းခန့်ကို ရေထုကဖုံးလွှမ်းထားပါတယ်။

ကမ္ဘာ့ရေထုမှာ ပင်လယ်သမုဒ္ဒရာရှိ ရေငန်ပမာဏက (၉၆.၅)ရာခိုင်နှုန်းရှိပြီး လူသားများ သုံးဆွဲနိုင်တဲ့ ရေချို့ပမာဏက (၃.၅)ရာခိုင်နှုန်းဖြစ်ပါတယ်။ ထိုပမာဏထဲမှ ရေခဲတောင်များ၊ ရေခဲမြစ် များရဲ့ပမာဏကို နုတ်လိုက်မယ်ဆိုရင် လူသားများသုံးစွဲနိုင်တဲ့ ရေချို့ပမာဏဟာ (၂)ရာခိုင်နှုန်းပဲ ရှိတယ်လို့ သိရှိရပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံဟာ အခြားကမ္ဘာ့နိုင်ငံများထက် ရေချို့သယံဇာတပေါများတဲ့

နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဖြစ်ပါတယ်။ သို့သော် လွန်ခဲ့တဲ့ဆယ်စုနှစ်ကျော်ခန့်ကစပြီး ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံဟာ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုတွေ ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ မိုးခေါင်တာတွေ ဖြစ်လာတယ်။ ပိုပြီးပူပြင်းခြောက်သွေ့မှု တွေဖြစ်လာတယ်။ အပူချိန် ပိုမိုမြင့်မားလာတယ်။ ရေကြီးခြင်းဆိုတဲ့ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်တွေ ဖြစ်လာတယ်။ တောင်ပြိုတာတွေ၊ မြေပြိုတာတွေဖြစ်လာတယ်။ ဒါတွေ ဘာကြောင့်ဖြစ်တာလဲ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်တွေ ပျက်စီးသွားလို့ပဲဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီသဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ကို ပျက်စီးအောင် ဘယ်သူတွေ လုပ်ခဲ့တာလဲ။ ဘယ်သူတွေ ဖျက်ဆီးခဲ့တာလဲ။ မိမိချမ်းသာဖို့အရေးအတွက် မိမိရဲ့ အတ္တအကျိုးစီးပွားတစ်ခုတည်းကို ရှေ့တန်းတင်ပြီး လုပ်ပိုင်ခွင့်ရတဲ့အချိန်မှာ နိုင်ငံရဲ့ ရတနာသိုက်၊ နိုင်ငံရဲ့ဘဏ္ဍာတိုက်ဖြစ်တဲ့ သစ်တောသယံဇာတတွေကို အထိန်းအကွပ်မဲ့ခတ်လှဲခဲ့ကြလို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

သစ်တောတစ်ခုအတွင်းက သစ်ထုတ်ဖို့အတွက် သစ်ခုတ်ခဲ့ပြီးဆိုရင် နောက်တစ်ကြိမ် ဒီသစ်တောက သစ်ထုတ်ဖို့အတွက် သစ်ခုတ်ဖို့အတွက် နှစ်ပေါင်း(၃၀)စောင့်ရပါတယ်။ နှစ်ပေါင်း (၃၀)စောင့်ပြီးမှ သစ်ထုတ်မှု၊ သစ်ခုတ်မှုကို လုပ်ကိုင်ရပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ တစ်ချိန်က လုပ်ပိုင်ခွင့်ရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေက ခုတ်ချင်သလိုခုတ်၊ ထုတ်ချင်သလိုထုတ်၊ လုပ်ချင်သလိုလုပ်ခဲ့ကြလို့ တောတွေကပြုန်း တောင်တွေက ကတုံးဖြစ်ပြီး သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်တွေ ပျက်စီးခဲ့ရပါတယ်။ မိုးရွာသွန်းမှုနည်းပါး လာပါတယ်။ မိုးနည်းမှုကြောင့် ရေချိုအရင်းအမြစ်များဖြစ်တဲ့ မြေပေါ်ရေပမာဏတွေလျော့နည်း လာတယ်။ မြေအောက်ရေတွေ ခန်းခြောက်လာတယ်။ ရေရှားပါးမှုတွေဖြစ်လာတယ်။ ပြီးခဲ့တဲ့နှစ်က မိုးရွာသွန်းမှုနည်းတဲ့အရပ်တွေမှာ နွေရာသီမတိုင်ခင်ကတည်းက သောက်ရေပြတ်လပ်မှုတွေ ဖြစ်လာ တယ်။ ဒီနှစ်လည်း မြန်မာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်း မိုးခေါင်ရေရှားရပ်ဝန်းဒေသမှာ မိုးရွာသွန်းမှုအလွန် နည်းတာကို တွေ့ရပါတယ်။ ဒီအတိုင်းဆိုရင် လာမယ့်နှစ် နွေရာသီမတိုင်မီ သောက်ရေပြတ်လပ်မှုက အစောကြီး ကြုံတွေ့နိုင်ပါတယ်။

ဒါကြောင့် အဆိုရှင်က ရေနဲ့ပတ်သက်ပြီး စိုးရိမ်စိတ်တွေရှိလာလို့ ဒီအဆိုကိုတင်တယ်လို့ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ယူဆမိပါတယ်။ ရေသယံဇာတမှာ မြေပေါ်ရေနဲ့ မြေအောက်ရေဆိုပြီး (၂)မျိုးရှိ ပါတယ်။ မြေပေါ်ရေမှာတော့ မိုးရေ၊ စိမ့်စမ်းရေ၊ ကန်ရေ၊ ချောင်းရေ၊ မြစ်ရေ၊ ပင်လယ်သမုဒ္ဒရာရေ တို့ပဲဖြစ်ပါတယ်။ မြေအောက်ရေမှာတော့ လက်တူးတွင်းရေနဲ့ ပိုက်တွင်းရေတို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ၎င်းလက်တူးတွင်းရေနဲ့ ပိုက်တွင်းရေဟာ ရေငန်၊ ရေပေါ့ဖြစ်ပါက သောက်ရန်၊ ချက်ပြုတ်ရန် ခက်ခဲမှုများဖြစ်လာပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံမှာ ရှေးအစဉ်အဆက် အသုံးပြုခဲ့တဲ့ မိုးရေကန်တွေ နိုင်ငံတစ်ဝန်း နေရာဒေသအသီးသီးမှာ ရှိပါတယ်။ ရှေးခေတ်ပုဂံပြည်မှာ မြကန်သာ တောင်ကျ ချောင်းတေး ရေဝင်ပြေးလှည့် ရေအေးကြည်စွာ ကန်ပိုင်မာလျက် ကြာပေါင်းထုံထုံ ငှက်မျိုးစုံသည် ဘုံဝတီသာ နန္ဒာပေလော တူစွဟုတ္တာ ဆိုတဲ့ မြကန်လိုကန်မျိုးတွေ တစ်နိုင်ငံလုံးမှာ အများကြီးရှိ ခဲ့တယ်။ ဒါကြောင့် ဒီကန်တွေကို ပြန်လည်ပြီးတော့ အဆင့်မြင့် တူးဖော်ဖို့လိုပါတယ်။ ရေစီးရေလာ

ကောင်းရေးအတွက် ရေဝင်လမ်းတွေကို ရှင်းလင်းခြင်းပြုလုပ်ပေးဖို့ လိုပါမယ်။ ထိုသို့ ကန်တွေကို တူးဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် မြေပေါ်ရေဖြင့် ရေချိုစုဆောင်းနိုင်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။

လေးစားအပ်ပါသော ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ အနာဂတ် ရေရှားပါးလာမှု အခက်အခဲများကို ဖြေရှင်းနိုင်ရန်အတွက် မြန်မာနိုင်ငံအနှံ့အပြားမှာ ဒေသလိုအပ်ချက်အပေါ် မူတည်ပြီး ရရှိနိုင်မည့် ရေအရင်းမြစ်များကို ဖော်ထုတ်ကာ ရေချိုသိုလှောင်ထိန်းသိမ်းနိုင်သော ရေလှောင်တံများ တည်ဆောက် ပေးစေခြင်းပဲဖြစ်ပါတယ်။ ထိုသို့ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် ရရှိလာတဲ့ရေကို သီးနှံစိုက်ပျိုးရာတွင်လည်းကောင်း၊ လူနှင့် သက်ရှိသတ္တဝါတို့အတွက် သောက်သုံးရေအဖြစ်လည်းကောင်း အသုံးပြုနိုင်မည်ဖြစ်ပြီး လူနှင့် လူ့ပတ်ဝန်းကျင်တစ်ခုလုံးကို များစွာအကျိုးဖြစ်ထွန်းစေမှာဖြစ်ပါတယ်။ အချို့သောဒေသ၊ အချို့သော ကျေးရွာတွေမှာ လက်တူးတွင်းရေ ပိုက်တွင်းရေများရှိကြသော်လည်း သောက်သုံးရန် ရေချိုရေကောင်း များမထွက်ပါ။ ထိုဒေသများဟာ မြေပေါ်ရှိ မိုးရေစုဆောင်းထားတဲ့ မြေသားကန်၊ မိုးရေကန်ကြီး များထဲမှာ ကန်ရေကိုသာ သောက်သုံးကြရပါတယ်။ တချို့သော ရပ်ရွာဒေသတွေမှာ တောင်ကျချောင်း တွေကိုပိတ်ပြီး တစ်ဖက်ပိတ်ဆည်ငယ်၊ တမံငယ်များ တည်ဆောက်မယ်ဆိုရင်လည်း ရပ်ရွာရှိလူများ အတွက် နေ့စဉ်သောက်သုံးနိုင်ရန် ရေချို၊ ရေအေးများကို ရရှိနိုင်မှာဖြစ်သလို တောင်သူလယ်သမား များရဲ့ လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင်အတွက် သီးနှံစိုက်ပျိုးရန် စိုက်ပျိုးရေများလည်း ရရှိနိုင်မှာဖြစ်ပါတယ်။

လေးစားအပ်ပါသော ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ သို့ဖြစ်တဲ့အတွက် မကွေးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ် အမှတ်(၂)မှ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးခင်ဝင်း ရဲ့ ရှေးအစဉ်အဆက် အသုံးပြုခဲ့သော ကျေးလက်နေပြည်သူများ ထိန်းသိမ်းသည့် မိုးရေကန်များ၊ သောက်သုံးရေကန်များ၊ ဆည်ငယ်၊ တမံငယ်များကို ဆောက်လုပ်ပေးရန်အတွက် တင်ပြတဲ့အဆိုကို ထောက်ခံလိုက်ရပါကြောင်း တင်ပြရင်း နိဂုံးချုပ်အပ်ပါတယ်။ အားလုံးကျေနပ်တင်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၂:၅၇။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ဆက်လက်ပြီး မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၇)မှ ဦးကျော်တုတ် ဆွေးနွေးနိုင်ပါပြီ။

အချိန်၊ ၁၂:၅၇။

ဦးကျော်တုတ်၊ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၇)။ ။ လေးစားအပ်ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့်တကွ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များအားလုံး ကိုယ်စိတ် ကျန်းမာ၊ ချမ်းသာပါစေကြောင်း ဆုတောင်းဂါရဝပြု နှုတ်ခွန်းဆက်သအပ်ပါတယ်။ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၂)မှ ဦးခင်ဝင်း ရဲ့ အဆိုကို ထောက်ခံဆွေးနွေးမယ့် ပုဂံ၊ ညောင်ဦး၊ ကျောက်ပန်းတောင်း မြို့နယ် ကိုယ်စားပြု မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၇)မှ ဦးကျော်တုတ် ဖြစ်ပါတယ်။

လေးစားအပ်ပါသော ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ မြန်မာနိုင်ငံဟာ ရေသယံဇာတကြွယ်ဝတဲ့နိုင်ငံ ဖြစ်ပါတယ်။ ရေသယံဇာတအရင်းအမြစ် ပိုင်ဆိုင်မှုမှာ ကမ္ဘာ့အဆင့်(၁၄)တွင်ရှိပြီး အာရှအဆင့်မှာ (၅)၊ အရှေ့တောင်အာရှအဆင့်(၂)မှာ ရှိတယ်လို့ သိရှိရပါတယ်။ မြန်မာ့အဓိကမြစ်ဝှမ်း(၁၀)ခု၏ ရေစု ဧရိယာစုစုပေါင်း (၇၃၇၈၀၀)စတုရန်းကီလိုမီတာ ရှိတယ်လို့ သိရှိရပါတယ်။ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး နိုင်ငံဖြစ်သည်နှင့်အညီ စိုက်ပျိုးရေးသုံးရေဟာ တစ်နိုင်ငံလုံးသုံးရေရဲ့ (၉၀)ရာခိုင်နှုန်းရှိပြီးတော့ စက်မှု လုပ်ငန်းနဲ့ လူမှုဘဝသုံးရေမှာ (၁၀)ရာခိုင်နှုန်းသာရှိတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ ရေသုံးစွဲမှုပမာဏကလည်း တစ်နိုင်ငံလုံးသုံးနိုင်မယ့် ပမာဏရဲ့ (၅)ရာခိုင်နှုန်းသာ သုံးတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ ရာသီဥတုနဲ့ ဒေသ အလိုက် ကွာခြားမှုကြောင့် ရေလွှမ်းမိုးမှုဒေသရှိသလို မိုးခေါင်ရေရှား အမြဲတမ်းဖြစ်ပွားတဲ့ဒေသလည်း ရှိပါတယ်။

တစ်ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ ရာသီဥတုညွှန်းကိန်းအရ မြန်မာနိုင်ငံဟာ တစ်ကမ္ဘာလုံးအဆင့်မှာ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုဒဏ် တတိယမြောက်ခံစားရတဲ့ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဖြစ်တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ မြန်မာ နိုင်ငံမှာ ကမ်းရိုးတန်းဒေသ၊ တောင်တန်းဒေသနှင့် အပူပိုင်းမြေပြန့်ဒေသဟူ၍ ဒေသ(၃)ခုရှိတဲ့အနက် အပူပိုင်းဒေသသည် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုကြောင့် မိုးရေချိန်မမှန်ခြင်း၊ ရာသီဥတု တိုတောင်းသွားခြင်း၊ ပိုမိုရှည်ကြာတဲ့ မိုးခေါင်ခြင်းများ ကြုံတွေ့နေရပါတယ်။ ကမ်းရိုးတန်းဒေသနှင့် တောင်တန်းဒေသမှာ မိုးရာသီအတောအတွင်း မိုးရေချိန် (၅၀၀၀)မီလီမီတာရရှိတဲ့အချိန်မှာ အပူပိုင်းမိုးခေါင်ဒေသမှာတော့ဖြင့် (၇၅၀)မီလီမီတာအောက်မှာသာ ရရှိပါတယ်။

လေးစားအပ်ပါသော ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ အဆိုရှင်ရဲ့ အဆိုမှာ ရေသွင်းစိုက်ဧကများ၊ ဆည်တမံငယ်များ၊ လျှိုပိတ်တမံများ တတ်နိုင်သလောက် အသေးစိတ်ဖော်ပြကာ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းဖို့၊ အသစ်တိုးချဲ့တည်ဆောက်ဖို့ တိုက်တွန်းထားပေမယ့် ကျွန်တော့်အနေနဲ့ အပူပိုင်းမိုးခေါင်ဒေသက ကျေးလက်ပြည်သူများအား တည်ဆောက်ထိန်းသိမ်းခဲ့တဲ့ မြေသားမိုးရေကန်ကိုပဲ ဆွေးနွေးသွား ပါမယ်။ ဒီဒေသမှာရှိတဲ့လူဦးရေက နိုင်ငံလူဦးရေရဲ့ (၂၀)ရာခိုင်နှုန်းနီးပါးရှိပါတယ်။ (၈၃)ရာခိုင်နှုန်းက ကျေးလက်နေပြည်သူ ဖြစ်ပြီးတော့ (၄၃)ရာခိုင်နှုန်းကတော့ ဆင်းရဲတယ်လို့ သိရှိရပါတယ်။ မြေသား မိုးရေကန်မှ ရေကလည်းပဲ စိုက်ပျိုးရေးအဖြစ် မသုံးလောက်ပါဘူး။ နွားလှည်း၊ လူပုခုံးထမ်း လောက်ဖြစ်သာ ခရမ်းချဉ်စိုက်ခင်းလောက်ပဲ သုံးပါတယ်။

ကျေးလက်နေပြည်သူများ အသုံးပြုနေတဲ့ရေပမာဏ (၂၀)ရာခိုင်နှုန်းဟာ သောက်သုံးရေ၊ (၅၀)ရာခိုင်နှုန်းကတော့ အိမ်တွင်းအသုံးပြုဖို့အတွက်ဖြစ်ပြီးတော့ (၃၀)ရာခိုင်နှုန်းကတော့ ဆိတ်၊ နွားမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများအတွက် သုံးတယ်လို့ မှတ်တမ်းများအရ သိရပါတယ်။ ဥတု(၃)ရာသီမှာ မိုးရာသီက မေလမှ အောက်တိုဘာလအတွင်းဖြစ်ရာ အပူပိုင်းမိုးနည်းဒေသမှာ မုန်တိုင်းမိုးလောက်သာ ချောင်းကြီး၊ မြောင်းကြီး သဲသဲမဲမဲရွာကာ မိုးရေကန်များ ရေဝင်ခြင်းဖြစ်၍ ကျေးလက်နေပြည်သူ များရဲ့ (၈၀)ရာခိုင်နှုန်းသော အိမ်တွင်းနှင့် မွေးမြူရေးအသုံးပြုရေကို တစ်နှစ်တာအချိန်ကာလတစ်ခု

အထိတော့ အသုံးပြုနိုင်ပါတယ်။ ကျန်အချိန်များမှာ မြေအောက်ရေကိုသာ အသုံးပြုနေရပါတယ်။ မြေအောက်ရေကို အချိန်ပြည့် မြောက်မြားစွာ ထုတ်ယူသုံးစွဲပါက ၎င်းအခြေအနေဟာ စုပ်ယူမှု အခြေအနေတွေ ဖြစ်တယ်လို့ ဆိုကြပြန်ပါတယ်။

ဒါကြောင့် မြေသားမိုးရေကန်များ ရေဝင်ရေလှောင်နိုင်ရန် ကြိုးစားအားထုတ်ခြင်းဟာ အသုံးများသော မြေအောက်ရေပြည့်ရာရောက်တယ်လို့ ဆိုနိုင်ပါတယ်။ အဆိုရှင်ကား မန်းရွှေစက်တော် ဘေးမဲ့တောအတွင်း မြေသားမိုးရေကန်များ ခန်းခြောက်သွားပါသဖြင့် သမင်၊ ကြယ်လိပ်များအပါအဝင် ဇီဝမျိုးကွဲသတ္တဝါများ မျိုးသုဉ်းပျောက်ကွယ်သွားနိုင်တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ ဒါကြောင့် ရေကန်များ တကူးတက ရေဖြည့်ပေးခဲ့ရတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ အပူပိုင်းဒေသသည် အနာဂတ်ကာလမှာ အပူချိန် မြင့်တက်လာမှုများ၊ မိုးရေချိန်ပြောင်းလဲမှုများ၊ ခြောက်သွေ့မှုများစတဲ့ အမျိုးမျိုးသော ရာသီဥတု စိန်ခေါ်မှုများနှင့် ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့ရနိုင်ပါတယ်။

နိုင်ငံတကာခန့်မှန်းချက်အရ အပူချိန် (၁)ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် တိုးလာတဲ့အခါတိုင်း တစ်ကမ္ဘာလုံး စုစုပေါင်းရေခန်းခြောက်မှုအား (၄)ရာခိုင်နှုန်း တိုးမြှင့်လာနိုင်ပြီး ကုန်းနေ ရေနေသတ္တဝါ မျိုးစေ့များ ရဲ့ (၁၀)ရာခိုင်နှုန်းခန့် မျိုးသုဉ်းပျောက်ကွယ်ပျက်စီးရန် အန္တရာယ်နဲ့ ရင်ဆိုင်ရမယ်လို့ ခန့်မှန်းထား ပါတယ်။ ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်များမှစ၍ ပူနွေးလာသောကမ္ဘာလေထုကား ကုန်းပေါ်မှ ရေမြေအစိုဓာတ် ကိုစုပ်ယူကာ ခြောက်သွေ့မှုကို ခံစားနေရပါတယ်။

ကမ္ဘာ့ဧရိယာ (၁၂)ရာခိုင်နှုန်းမှ (၃၀)ရာခိုင်နှုန်းအထိ တိုးလာတယ်လို့ တွေ့ရှိခဲ့ကြောင်း မိုးခေါင်ရေရှားမှု အထွဋ်အထိပ်ကာလဟု သမုတ်သော ၂၀၀၃ ခုနှစ်ဝန်းကျင်က Science စာစောင် မှာပါရှိတဲ့ မိုးခေါင်ရေရှားမှုအတွက် ပကတိပြည့်စုံသော သမုဒ္ဒရာစာတမ်းဟာ ရာသီဥတု အသိအမှတ်ပြု အဝန်းအဝိုင်းက သုတေသနပညာရှင်များ အသံကျယ်ကျယ်လောင်လောင်နဲ့ ဂယက်ထလာအောင်ဖြစ် ခဲ့ကြောင်း၊ အယ်နီညို၊ မိုးကြီး၊ ရေလျှံခြင်းနှင့် လာနီညာ မိုးခေါင်ရေရှားတို့ဟာ ရာစုနှစ်တစ်လျှောက်လုံး တစ်လှည့်စီဖြစ်ခဲ့ကြောင်း၊ ဆယ်စုနှစ်အတော်ကြာ တစ်ခုကလွှမ်းမိုးထားလည်း နောက်တစ်ခုကဖြစ် လာကြောင်း လူတစ်ဦးချင်းရဲ့ ရေသုံးစွဲမှုပမာဏ လျှော့ချနိုင်ခဲ့သော်လည်း တိုးလာသောလူဦးရေကြောင့် စုစုပေါင်းရေသုံးစွဲမှုပမာဏ ထိန်းရုံသာရှိကြောင်း ကမ္ဘာကြီးပူနွေးလာမှုဟာ မိုးခေါင်ရေရှားပြီး သို့မဟုတ် ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင် ရုတ်တရက် မြင့်တက်လာမှုကို ဆိုသော သက်သေအထောက်အထား ရှိ/မရှိ မေးခွန်းထုတ် ငြင်းခုန်မှုများရှိကြောင်း စသည့် အကျိုးသင့်အကြောင်းသင့် လက်ခံစဉ်းစားနိုင်ဖွယ် ငြင်းချက်ဆွေးနွေးမှုများဖြင့် နောက်ဆုံး ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ ရာသီဥတုညီလာခံတစ်ရပ် ကျင်းပကာ ရာသီဥတုကို ထိန်းချုပ်ဖို့ ကမ္ဘာလေထု၊ ရေထုထဲကို ဘယ်ဓာတ်များထည့်သွင်းဖို့ မည်သည်တို့ကို လျှော့နုတ်ပေးဖို့ ဆွေးနွေးခြင်းနှင့် စိတ်ပျက်စရာကောင်းတဲ့ရလဒ်များ ထွက်ပေါ်လာကာ ရာသီဥတု ဆိုင်ရာ စေ့စပ်ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးမှုများ မတိုးသာ၊ မဆုတ်သာ အခြေအနေကို အဆုံးသတ်စေမယ့် နည်းလမ်းများကိုသာ ရှာကြံခဲ့ကြပါတယ်။

အကယ်၍ သင်ဟာ လူးနေသော လှေပေါ်မှာ ရှိနေပါက ထ မကပဲ အကယ်၍ သင်သည် ဒေါသဖြစ်နေသော တိရစ္ဆာန်တစ်ကောင်နှင့် အတူရှိနေပါက တုတ်ချွန်နှင့် မထိုးသင့်ဟူသော တင်စား ပြောဆိုချက်ဖြင့် ရာသီဥတုကို ကြီးမားသော တွန်းအားပေးမှုကို ရှောင်ကြဉ်ကာ သတိသမ္မဇဉ် အသိဉာဏ်ယှဉ်၍ မြော်မြင်ဆင်ခြင်ကာ တော်ရုံသင့်ရုံ လုပ်ဆောင်သင့်ကြောင်း ကောက်ချက်ချနေခဲ့ ကြပါတယ်။

လေးစားအပ်ပါသော ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှု မရှိခြင်းအတွက် ဆုံးရှုံးနစ်နာ မှုက ပြုလုပ်သင့်သော ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း ကုန်ကျစရိတ်ထက် ပိုမိုကြီးမားတယ်လို့ အဆိုရှိပါတယ်။ ဒါကြောင့် ရှေးအစဉ်အဆက်က အသုံးပြုခဲ့သော မိုးရေကန်များကို နဂိုကတည်းက ကျေးလက်နေ ပြည်သူများကိုယ်တိုင် ပြုပြင်တူးဖော်တဲ့ ဓလေ့ရှိပြီးဖြစ်လို့ နိုင်ငံတော်က ဦးဆောင်လမ်းပြပြုပြင်ပေး ခြင်းဖြင့် ကုန်ကျစရိတ်သက်သာစွာ အကျိုးပြုတော့မည်ဖြစ်ကာ ကမ္ဘာကြီးပူဇွန်းလာမှုဟာ လာနီညာကို ဖြစ်ပေါ်စေသည်ဟု ဆိုပါက ပူဇွန်းလာမှုကို အတိုင်းအတာတစ်ခုအထိ တုံ့ပြန်ချေဖျက်နိုင်ခြင်းကို ယုံကြည်ပြီးတော့ ရေချိုမိုးရေ စုဆောင်း သိုလှောင်ရန်၊ သောက်သုံးရေ ရရှိရန်၊ မြေအောက်ရေများ ဖြည့်ဆည်းရန်၊ သဘာဝဂေဟစနစ်တွေ တိုးတက်ရန်အတွက် မြေသား မိုးရေကန်များကို ပြုပြင် တူးဖော်ပေးရန် အဆိုကို ထောက်ခံရခြင်းဖြစ်ကြောင်း ဆွေးနွေးရင်း နိဂုံးချုပ်အပ်ပါတယ်။ အားလုံးကို ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၃:၀၅။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ အဆိုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဆွေးနွေးရန် ကျန်ရှိတဲ့ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ (၁၃)ရက်မြောက်နေ့ အစည်းအဝေး ၂၂-၈-၂၀၁၉ (ကြာသပတေးနေ့)တွင် ဆက်လက်ဆွေးနွေးသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌက ဒုတိယအကြိမ် အမျိုးသားလွှတ်တော် (၁၃)ကြိမ်မြောက်ပုံမှန် အစည်းအဝေး (၁၂)ရက်မြောက်နေ့ ရပ်နားကြောင်းနှင့် (၁၃)ရက်မြောက်နေ့ အစည်းအဝေး ဆက်လက် ကျင်းပမည့် နေ့ရက်နှင့် အချိန်ကို ကြေညာခြင်း

အချိန်၊ ၁၃:၀၆။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အစီအစဉ်(၁၀) ဖြစ်ပါတယ်။ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ ခင်ဗျား။ ယခု ဒုတိယအကြိမ် အမျိုးသားလွှတ်တော် (၁၃)ကြိမ်မြောက်ပုံမှန်အစည်းအဝေး (၁၂)ရက်မြောက် နေ့ကို ရပ်နားပါမယ်။ ဒုတိယအကြိမ် အမျိုးသားလွှတ်တော် (၁၃)ကြိမ်မြောက်ပုံမှန်အစည်းအဝေး (၁၃)ရက်မြောက်နေ့ကို ၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၂၂ ရက် (ကြာသပတေးနေ့) နံနက် ၁၀:၀၀ နာရီ အချိန်မှာ ဆက်လက်ကျင်းပမည်ဖြစ်ကြောင်း ကြေညာပါတယ်။

အခမ်းအနားမှူး။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌ ပြန်လည်ထွက်ခွာပါပြီ ခင်ဗျား။

အခမ်းအနားမှူး။ ။ အားလုံး ထွက်ခွာနိုင်ကြပါပြီ ခင်ဗျား။

[ဒုတိယအကြိမ် အမျိုးသားလွှတ်တော် (၁၃)ကြိမ်မြောက်ပုံမှန်အစည်းအဝေး (၁၂)ရက်မြောက် နေ့ကို ၁၃:၀၆ နာရီအချိန်တွင် ရပ်နားပါသည်။]